

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnapnap után is

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, május 1-én.

120. szám.

Vörös május.

Pán furulyája helyett a Marseillaise csendül meg a tavasz hivatalos napján; május elseje, mely gyöngyvirágbokrétaikat jelentett eddig, megváltozott, a pásztorjátékokat tulharsogják a forradalmi hangok. Más berek lett Európából. S a polgár, a csufondárosan filisternek, bourgeoisnak s mindennek elnevezett polgár, kinyitván ablaktábláit óvatosan, kérdez egyet a lármás marxistáktól, ujproudtonistáktól és asszonyaiktól, leányaiktól, kik vörös kokárdákkal ékesen rohannak a jövőt ünnepelni e májusi reggelen.

„Mondjátok el, mit akartok, felebarátim és ha kívánságotok jó, veletek megyek bizonyosan — így szól a polgár ablakából.”

Száz év előtt és ötven év előtt ugyanígy beszélt a „kizsákmányoló.” És akkor megállt a tömeg az ablak alatt, félbeszakadt a Marseillaise, elhallgatott a jövő pártja, csak a kívánságok szóltak, de azok aztán tisztán, világosan:

„Mi vagyunk a harmadik rend — felelt a harmónia. — Amit akarunk, az annyira világos és elképzelhető, hogy rögtön el is mondjuk nektek, kizsákmányolók. Jogokat kérünk, a pénzüket ellenben hagyjuk. Tudjuk, a világ rendjén nem lehet változtatni sokat, mi tehát megelégszünk a törvény előtti egyenlőséggel s ami károtok nektek leszen, azt megfizeti az állam. Tized helyett couponokat fogtok kapni.”

„Ez a beszéd világos — mondta ekkor a filiszter az ablakából. — Meg

is adatik, amit követeltek — mondta a filiszter az ablakából. Ahol nem így beszélt, ott a forradalom kényszerítette rá a kiváltságosat az engedményekre. A forradalom, mint eszköz.”

Száz év után ma, mi bourgeoisok, filisterek, kizsákmányolók s még ahogy hívják bennünket, száz év után ez új májusi tömegnek hiába kiáltozunk mi le az ablakon. A vidám marxisták, ujproudtonisták és asszonyaik, leányaik nem szakítják félbe a Marseillaisét, gomolyognak tovább, zajonganak, mutatják, hogy élnek, de nem felelnek a polgárnak, ki óvatosan kérdezősködik az ablakából. Nem is felelhetnek. Rossz taktikusok lennének, ha bevallanák, hogy nekik a forradalom cél, nem pedig eszköz. Ők hát kerülnek ezt a vallomást, a polgár választ nem kap ablakában.

Tíz év előtt még megállt volna a tömeg és elmondta volna kívánságait, de tíz év alatt a szocializmus többet vőnt, mint a lakatlan szigeten Arden Enoch. Tíz év alatt sorra buktak azok az elméletek, amelyeknek segítségével békés gazdasági úton akarták megtörni a kapitalizmust a szocialisták.

Mert ez a tömeg tulajdonképpen a csalódások keserves Golgotháját járja. Miután ugyanis legelőbb az utópiákkal volt kénytelen szakítani, a munkásszotyaly egyedül maradt azzal a földattal, hogy a kapitalizmuson gazdasági harcok útján üssön rést. Ekkor kezdődtek csak az igazi akadályok: a doktrínákat csak az ipari munkásokba lehet beléoltani, a világ azonban nem csupán

industrializmusból áll. A földbirtokos, a zsellér már nem szándékozik kis telkét letenni a kapitalizmus oltárára, a szellemi munkás is csak egy párnyi percet ad a szocializmusnak, a szocialista ipari munkásszotyaly belátta hát, hogy meg kell szükíteni a harctérét és így keletkezett az az áramlat, amely a szocializmust csaknem tisztán az industrializmus ügyévé tette. Az utolsó kísérleti fázis a munkásszövetkezés eszméje volt; ez eddig Angolországban érte el legnagyobb sikerét, de sikere ott is ugy aránylik a kapitalizmus sikeréhez, ahogy a 41 millió aránylik a három milliárdhoz. A szocializmus a szövetkezéssel is meg van bukva. A tömeg tehát valóban nem kiálthat fel programot a polgár ablakába, mert mind, ami becsületes programja van, mind, azzal már meg van bukva.

A válasz a tömegnek utirányában van. Az pedig így van kijelölve: „Az eszmék küzdelmében megbukván, nem akarunk mi már nemzetgazdászok lenni. Az volna ugyan az igaz út, hogy a harczoló visszavonuljon, ha már nincs miért harczolnia, de mi már egyszer benne vagyunk a harczban, tehát mi harczolunk a forradalomért. Forradalmat akarunk, ezért szövetkezünk az egész világon az elégedetlenekkel; a magyarországi elégedetlen parasztlázadókkal, a francia agráriusokkal, a svájci katolikus szocialistákkal nincsen közelebbi elvi rokonságunk, de mi azért szövetkezünk velük. Mert alma ugyanis

A zsárkováci tölgyek.

Zsárkovác el van rejtve, kis falumal bizonyára nem törődik senki. Nem tudják róla, hogy ott most hull a mandulavirág, de utána mindjárt ébrednek az orgonabokor, mivel a természet jóbarát és mindig hoz valami ékességet a vén kuriáknak. A lelkem sir, hogy ugyanezt a ragaszkodást már nem lehet elmondanom a vakolatról. Az ugyanis hullik a vaskosarak alatt, hullik, hullik szomoruban mint a mandulavirág és a világ bizonyára ezt sem tudja Zsárkovácáról. A világ csak a nagy latifundiumokkal foglalkozik, a kis nemesfalukat ellenben csupán a telekkönyvvezetők emlegetik: „A zsárkováci betétekhez megint új C-lapokat kell fűzni.” Valóban így vérezik Zsárkovác a telekkönyvvezetők vékony tüszurásaitól s ilyenkor tavasszal egészen el is van aléva a mandulafák, az orgonabokrok alatt.

A nemes urak sem kurjongatnak, hogy fölébresszék. A nemes urak ugyanis már megitták az új bort Szent-Mihálytól hushagyó keddig bezárólag. A nemes urak ennél fogva eszdedesek, holott szép őket hallgatni, midőn beszélnek e szálás bunyevácok. Noha nem egészen tökéletes a nyelvezetük, mert a „ny-

mes“-t például „lemes“-nek mondják, szavaikból mindazonáltal sok új fogalmat szerezhetnek a jövevények. A falu biráját például kapitány-nak hívják ők, az esküdteket továbbá tanácsosnak. A kisbirónak már szerényebb az elnevezése: az „hadnagy”. De alapjában véve mindent szeretnek nagyítani e kékruhás nemesek, a Dzsinitsek, Mataricsok, Mándicsok és Zúrkovicsok, valamint nejeik és leányaik, akik fejkendőben, de keztyüsen és napernyősen járnak. Multjukat, amely a török háborúk idejében egyszerű határvédelem volt, véres küzdelmek gyanánt emlegetik s mivel predikátuma egyiküknek sincsen, ennél fogva a „nemes-zsárkováci” predikátumot valamennyien hordják. Jelenük továbbá csupa sommás viszhelyezésekből és lejárt kötelezvényekből áll, de ők nagy birtokperekről szólnak. Szóval mindent nagyítanak, a faluházát is magisztrátusnak hívják. Csak a fűszerkereskedőt kicsinyítik. Azt úgy nevezik: „zsidó”.

A nagyítást azonban nem csupán a saját viszonyaikra és élő vagy meghalt személyekre alkalmazzák a zsárkováciak. Ez erős fajt ugyanis mindig bőkezűség vezérelte. Ennél fogva pazarul ontják ők a nagyító jelzőket és névszókat a külvilág legkülönbözőbb tárgyaira is. Most például, míg sárga májusi táblákkal

még nem pompáznak a repczeföldek, míg színeit nem gondolta ki a mező, csak kicsiny facsoportokat, rügyező galyakat látni a falu körül; öt-hat fa van egy-egy helyen, jobbra csőszgunyhók vagy vályogból épült tanyák körül. De ezeket a facsoportokat úgy hívják a zsárkováciak, hogy „erdő”. Tagadhatatlan, hogy ebben van a legnagyobb nagyításuk. Az a négy fa például a vasuti töltés mellett, az a „plébános erdeje”, a másik a Duna felé, az a „kapitány erdeje” és így tovább, minden nemzetségnek megvan a maga erdeje Zsárkovácson. Hajdan egyszerű akácokból, gömbölyűre nyírott fákból, avagy vén eperfákból vagy jegenyékből álltak ezek az erdők. Még fűzek is akadtak a Duna felé, a réten. Ma ellenben csak tölgyeket látni mindenfelé; három-négyet, ötöt-hatot egy csoportban. Nyáron, ha elhajt még fiatal lombjaik alatt az akácok, fűzek és eperfák országában, bizonyosan azt kérdezi az utas: „Hogy kerül ide a csipkéslevelű germán tölgy? Mit keres itt az arbor Jovis, a Jupiter fája?!” „Csupa tölgyfa, csupa tölgyfa. Mit akarhatnak a zsárkováci nemesek a tölgygyel?!”

Valóban sajtáságos e dolog, sőt bizonyos tekintetben rejtélyes is, de szerencsére összefüggésben van a régi és az új C-lapokkal.

a gazdasági uton előkészített átalakulás, melyben a „forradalom” szó csak a pillanatnyi összeomlást jelenti, tapasztalunk szerint megvalósíthatatlan, tehát mi forradalmat akarunk mint önczért, forradalmat, amely után majd csak lesz valahogyan. „Pucsizmus”-nak hívják ezt a törekvést, de pucsizmus a mi programunk mostan.”

A polgár ezek láttára méltán csapja be az ablakát és méltán szól így: „Száz év előtt valóban különb legényekkel volt dolgom. A maiakkal szemben nincs alku, csak védekezés.”

Az ügyvédi rendtartásról.*

Innen-onnan negyedszázados jubileumát ünneplhetjük az 1874: 34. törvényezikk életelérésének. Ez a törvény tudvaleg az ügyvédi rendtartást tartalmazza.

Nem hiszem, hogy volna még törvény, amely annyi oldalról részesült támadásban, mint épen ez a törvény. A jogi szaklapok hasábjain és a kamarák évi jelentéseiben részletesen foglalkoztak vele. Minden eddig tartott országos ügyvédgyűlésen szóba került.

Nincs jogász, aki nem volna meggyőződve arról, hogy ez a törvény ügyvédre, közönségre egyaránt rossz, felette hézagos, ezen tehát igazságszolgáltatási magasabb okokból segíteni kell mielőbb.

Az igazságügyminiszterek is belátták, hogy e törvényt ki kell cserélni. Készítettek javaslatokat. Ezek közül csak a Dell Adami Rezső-félet és a Szilágyi Dezső minisztersége alatt napvilágot látott Nagy Dezső-félet említem fel. Mindkettőt kiadták a kamaráknak véleményre. A kamarák dolgoztak, véleményeiket felterjesztették.

Azonban mindeddig teljesen hasztalanul és eredmény nélkül.

A kérdés szunnyad tovább, mikor fog felébredni álmaiból, ki tudná megmondani?

* E szép és okos cikkre, melyvel mindenben egyetértünk, különösen is ügyelmeztetjük olvasóinkat és csak azért nem adtuk első helyen, mert bármily fontos is tárgyánál fogva, a napirenden levő aktuális kérdésektől távolabb esik. A szerk.

Mi lehet az oka, hogy épen az ügyvédi karral szemben bántanak el ily mostohán, azzal a karral, amely a közügyek terén vezető szerepre van hivatva és amelylyel szemben az igazságos eljárás, e karnak emelése az igazságügy érdekeivel teljesen azonos? Valóban megfoghatatlan.

Egyik fő oka talán a jogosulatlan ellenszenv az ügyvédi kar ellen, minék egyik legfőbb oka az, hogy igazságszolgáltatásunk drága, végtelen lassu és törvények hiányában nagyon bizonytalan s ingadozó is. Ezek közül egy is sok volna bajnak. Pedig mind megvan. És mindennek összes odiuma az ügyvéd nyakába zudul. Nemhogy a nagyközönség, de még az intelligens ember sem képzel mást, mint hogy a felmerülő tetemes költség az ügyvéd zsebébe vándorol, nem tudván, hogy sok máson kívül maga az állam nyeli el azok nagyobb részét. Csekély kérdésnek eldöntése 8—10 évig is eltart. Vannak ilyen bíróságok is. Nem a bíróságok az okai, hanem az ugynevezett takarékosági rendszer. Nincs elég munkaerő. A késedelem okául az ügyvédet tartja a fél. Hanyagnak véli. 1897-ben egyik kamara közbeesülésben álló ügyészét jelentették fel hanyagságért. Az ügyész bizonyítványt kért a királyi törvényszéktől s ez igazolta, hogy az ügyvéd a rendes pert teljesen befejezte még 1891 februárban. Azóta hever az ügy, mert nincs munkaerő. A különféle ítéletekért is az ügyvéd felelős.

A sommás törvény előtt is voltak eltérő ítéletek, de a jogegységet mégis nagyban és egészben megerőszte a kuria bölcsesége. Ma a hány törvényszék, annyi utolsó fórum.

Aztán az ellenszenv átragad még — és ezt sajnos vesszük tudomásul — az igazságügyminiszterre is, ki a restancziák egyik okául az ügyvédek állította oda, mert azok szuggerálják a feleket.

A képviselőházban annyi az ügyvéd, hogy némelyek sokalják is, és dr. Győri Eleken kívül nem tartotta szükségesnek senki Erdély miniszter urnak megmagyarázni, hogy nincs igazsága.

Azon nem csodálkozom, ha gróf Szé-

chenyi Imre a főrendiházban, mikor a szocializmusról beszélt, a többek közt azt mondja, hogy a „parasztnak sok terhe van”, ott vannak például — így szól tovább — a „regále-bérlők, jegyzők, az ügyvédek egész raja, amely e szegény emberek legkisebb bajából lehetőleg nagyot csinál”, mert ő nem működik jogi téren és nem is képzei, hogy a legkisebb hajból nem az ügyvéd, hanem a törvény csinál nagyot.

Természetes, hogy a méltóságos főrendek közül senki sem reflektált e szavakra. A regále-bérlőkkel egy lélegzet alatt említett „ügyvédek raja” hadd állíttassék a nemzet elé bünbáknak.

Az ügyvédi kar érdekei istápolása ép oly igazságszolgáltatási érdek, mint a bíróié. Igaz, hogy ezzel is mostohán bántanak el. Ezekben a bajokon nagyhangú igazságtalan kijelentésekkel segíteni nem lehet.

Pedig segíteni kell. Ha csak igazságügyünket feláldozni nem akarjuk.

Az ügyvédi bajokon való első segítség az ügyvédi rendtartás helyett egy ujnak alkotása. A nagy közönség, a felek érdekei még hangosabban követelik azt, mint az ügyvédi érdekek.

Csak egy pár kérdésre mutatok rá.

Az egész ország nem jogász közönsége azt hiszi, hogy ha egy ügyvéd elkölti felének a pénzét, vagy iratait nem akarja visszaadni, az ellen nincs segítség. Nem is híhet mást. A kamarákhoz fordulnak panaszaikkal. De ezeknek nincs joguk. Ezek az esetek a törvényszékekhez tartoznak, honnan a fél csak évek múlva kap ítéletet.

A kamarák fegyelmi eljárása a legszerencsétlenebb. Évekig tart, még vége van.

A kvalifikációs törvény szerint egy nyereségvágyból elkövetett bűncselekményért elítélt ember — habár 25 évvel azelőtt hozott is az ítélet — még irnok se lehet. De ügyvéd lehet. A királyi kuria szerint, ha a büntetés elévült, lehet. Birák, ha fegyelmi uton kilökik a korból, ügyvédi diplomájuk alapján belépnek az ügyvédi karba.

Mert a zilált birtokviszonyokból eredtek számos zsárkováci tölgyek s ami a zilált birtokviszonyokkal van összefüggésben, azt sajnos, nem lehet eltitkolni. Ezt igen jól tudta már huszonöt esztendő előtt Matarics Vincze, a szalmakomiszáros.

Most huszonöt esztendeje tudniillik még csak az 5 kis tanyáján voltak tölgyek. Három gyönyörű szál tölgy volt az, méterekben kifejezve nem is tudom, milyen hosszú és kétségtelen, hogy csak véletlenül kerülhetett ide az idegen fák közé; mert sem makkot, sem tölgyerdőt nem találni ott négy-öt óra járásnyira s a bezdáni kamerális erdészek bizonyára nem értek rá egyenesen Zsárkovácra utazni elültetni három tölgyet. A három tölgy azonban szakemberek ápolása nélkül is nagygyá lett és egyenessé. Matarics Vincze, a szalmakomiszáros, természetesen nem foglalkozott velük. Mit neki a tölgyek?!

A komiszáros apró, gömbölyű öreg ember volt, a háza előtt szokott pipázni és földre szegezvén pillantását, föl se pillantott, ha valaki csak azt mondta: „Jó napot adjon Isten!” Csak akkor nézett föl, ha a köszöntés így szólt: „Jó napot adjon Isten, nemzetes urnak!” Az Isten után mindjárt a nemzetes urnak kellett következni, hogy a Matarics Vincze fölpillantson.

Különbön azóta, hogy a hatvanhatodik

háboru előtt utóljára gondoskodott szénáról a Kress-svalizserekeknek, Matarics Vinczének többé semmi köze sem volt a nagyvilághoz. Két fia, két lánya el volt látva, ő meg a feleségével megélt a földcskéjéből, sőt ha pénz kellett, akkor is akadtak jó emberek, keresztények, vagy izraeliták, akik fölkeresték Matarics Vinczét a vén kuriában és előre megvették a termést, sőt még kölcsönöket is adtak neki. — Matarics Vinczének tehát abszolúte nem kellett mozognia. Nem is igen mozgott ő, kivéven azt a pár lépésnyi utat, mely a kiskaputól vezetett a konyhaajtóig. Azt azonban megtette igen gyakran. Ha az országuton cseresznyés kocsi jött, azt Matarics Vincze megállította bizonyosan; nagy vászonzsebkendőjét meg a zsebeit föl vásárolta cseresznyével, aztán bevitte a gyümölcsöt a konyhába:

— Hoztam befőzni való cseresznyét, anyjuk!

Azután kisvártatva jött egy baranyai szekér érett sárgabaracczal. Világos, hogy Matarics Vincze megint telivásárolta a zsebet, mondván benn a konyhán:

— Hoztam lekvárnak való baracczot, anyjuk!

Továbbá jött egy sváb kocsi lépésben és a házak mellett gyalog ment egy sváb asszony, óvatosan benézve minden kapu alá, hogy nincs-e valahol fináncz. No, ezek dohányt

áruáltak és a szalmakomiszáros természetesen elmulaszthatatlan kötelességének tartotta, hogy abból is vásároljon egy-két fontot.

— Hoztam a pádlásra való dohányt, anyjuk — mondta aztán a konyhán.

Végül jött egy üvegestő, akitől szines üvegeket és porcellánbográket kellett venni a szekrény tetejére. Azonkívül vásznakkal és kanavászokkal is kereskedtek a trenoséni házalók arrafelé és Matarics Vincze különösen szerette a viaszkos vásznakat. Mely müipari tárgyakat, valamint a főntebbi fogyasztási cikkeket is mindig kurzuson felül fizetvén meg Matarics Vincze, a legjobb példát mutatta ő arra, hogy a szegény ember mikép szórhatja el a pénzét anélkül, hogy a nagyvilágban kellene forgóldnia. Elég ahhoz, kiállni a kiskapuba. És csak előnyére válik e törekvésnek az, ha az embernek olyan páratlan felesége van, amilyen volt Mataricsnak; olyan szorgos, törekvő asszonyság, aki megvetve költséget és fáradságot, folyton süt és főz, gyümölcsöt párol, szárnyas állatokat öl, finom szörpöket, likőröket és piskótátésztaikat készít és egyetlen ambícióját abban keresi, hogy minél többen és minél távolabbi ismerősök lakjanak jól az asztalánál. És pedig a napnak legkülönbözőbb szakáiban és sohasem tévesztve szem előtt azt, hogy legjobb, ha a vendégkoszoru ebédre hivatalos, de csak vacsora után bucsuzik el a szives háziaktól.

Fegyelmi tekintetben a törvény szűkkelően intézkedik. Nem bizik az ügyvédben. A kamaraugyész mellett oda van még állítva a királyi ügyész is. A kamara vizsgálóbírája nincs jogosítva egy tanut sem kihallgatni. A bíró nincs jogosítva a pénzvisszatartási ügyekben itélni.

Viszont az ügyvéd nincs kellőleg megvédve a meghurcoltatások és alaptalan feljelentések ellen.

A kereskedelmi és iparkamarák közadó módjára hajtják be tagdíjaikat, az ügyvédi kamarai tagdíjak iránt bagatell pereket kell folytatni.

Sok volna felpanaszolni e törvény hiányait!

A mai korban már nemcsak ötvenéves jubileumokat, hanem tiz-husz éves jubileumokat szoktak tartani. Hát ez a törvény jövő évben huszonöt éves jubileumot tarthat. Ez alkalomból talán ideje volna már e törvényt egy ujjal felcserélni.

Jól tudom, hogy a törvényhozásnak, kormányának is sok elfoglaltsága van, de az is bizonyos, hogy igen sok kevésbé fontos ügy nyert már azóta elintézését, mióta ennek reformját az összes kamarák hangosan sürgetik, követelik.

Erdély Sándor miniszter ur a költségvetés tárgyalásakor — úgy emlékszem — megígérte, hogy az erre vonatkozó törvényjavaslatot még ez évben beterjeszti a Háznak. — Hisszük, hogy betartja ígéretét. **Háthy Endre.**

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház legközelebbi ülése. A képviselőház ma Szilágyi Dezső elnök javaslatára elhatározta, hogy hétfőn nem tart ülést, a ma elintéztet javaslatok harmadik olvasását csak a keddi ülés napirendjére tűzi.

A kvóta. Bécsből táviratozzák, hogy a „N. W. T.” az osztrák kvóta-küldöttség tegnapi tárgyalásáról a következőket jelent: Az osztrák kvóta-küldöttség tegnapi ülésén azt határozta, hogy a magyar kvóta-küldöttség nunciájában foglalt határozatokra azzal válaszol, hogy amint eddig nem volt, úgy most sincs kifogása a közönségi kvótának tíz évre való megállapítása ellen. Az osztrák küldöttség

egyértelműen a magyarral a vámjövédék tiszta jövedelmének hovaforrása tekintetében is. Ami a határvidéki precipuum megszüntetését illeti, erre az osztrák kvóta-küldöttség nem kapott megbízást és így a magyar kvóta-küldöttség kívánságát csak azzal a feltétellel pótolhatná, ha a magyar korona országainak hozzájárulási kvótája számszerűen kifejezésre jut. A magyar számításai alapján nem fogadható el az osztrák kvóta-küldöttség nincs abban a helyzetben, hogy újabb javaslatokkal álljon elő, hajlandó azonban a magyar kvóta-küldöttséggel újabb szóbeli tárgyalást folytatni.

Az osztrák kvótabizottság tegnapi üléséről a „Narodni Listy” ma a következőket jelent:

Az ülés rendkívül heves volt; a vita pedig nagyon élénk. dr. Beer udvari tanácsos főrendiházi tag előadó az adatok egész sorát mutatta be, amelyeket a pénzügyminiszterium bocsátott a bizottság rendelkezésére. Az előadó bevezető beszéde után dr. Fock ismertette a cseh klub elvi álláspontját, melynek nézete szerint a kvótakérdést csak azon az alapon lehet megoldani: egyenlő jogok és egyenlő kötelezettségek; ami annyit jelent, hogy a politikai paritáson kívül még a pénzügyi terhek paritása is ismertessék el. A vitán dr. Káizl pénzügyminiszteren kívül Abrahamovics, Menger és Zedovitz vettek részt. Nagyon élénk vita fejlődött ki ama kérdés felett, vajjon el kell-e törölni esetleg a precipuumot. A szavazás eredménye majdnem collisiót támasztott magának a bizottság kebelében.

Uj képviselőválasztások. A közigazgatási bírónak kinevezett Csipkay Károly helyébe Osztrólczy Miklós nagyképzetségű fiatal földbirtokost léptetik fel volt kerületében Breznó-Bányán. Ó-Budán pedig, mely erre az országgyűlésre már harmadszor fog választani a mandátumáról ma leköszönt gróf Festetics Andor helyére, Jellinek Henriknek vannak a legtöbb chanceai.

A főrendiház bizottságából. A főrendiház bizottságai a jövő héten tárgyalják a képviselőházban legutóbb elfogadott törvényjavaslatokat, ezek között a jelkészi jövedelem kiegészítéséről szóló javaslatot is. A közjogi, törvénykezési és pénzügyi bizottság május 3-án délelőtt 11 órakor, a pénzügyi, közgazdasági és közlekedési bizottság május 4-én déli 12 órakor, a gazdasági bizottság ugyane napon délelőtt 11 órakor, a pénzügyi bizottság szintén e napon délelőtt 11 órakor és végül a közgazdasági és közlekedési bizottság május 5-én délelőtt 11

órákor tart ülést. A főrendiház igazoló bizottsága május 2-án délelőtt 11 órákor tart ülést, amelyen elnökválasztás és a főrendek jegyzékének folytatóságos kiigazítása lesz napirenden.

A podestaválasztás. Fiumei tudósítónk táviratozza: A podestaválasztás nagyörömet keltett Fiumében. A választás eredménye nem volt meglepő, annyira nem, hogy már most bizonyos, hogy a jövő heti újabb választáson ismét Mayländer Mihály neve kerül ki győztesen az urnából. A meglepő csak az és ez épen a szomorú bizonyítéka a reprezentanza esökönös magatartásának, hogy a bizalom Mayländer Mihály iránt még inkább növekedett. Arra senki sem volt elkészülve, hogy Mayländer 44 szavazatot fog kapni. Az aatonomisták haladnak a megkezdett uton és nem riadnak vissza a következményektől. Mert hogy a jövő szerdai ülés után a reprezentanzát fel fogják oszlatni, a felett senki sem kételkedik többé. Kijátszák tehát az utolsó kártyát is és ezzel két célt érnek el: először is állandóan igazoltnak tüntetik fel megfontolatlan első elhatározásukat, másodsor mert 1902-ig, míg újból podesztaválasztás lehet — a helyzet elévül. Tehát visszavonulhatnak a küzdőtérrel, mint a viadorok, akik „jól végezték” a dolgukat.

Az erdők állami kezelése.

(Az országgyűlésből.)

Az ülés elejének szenzációja a gróf Festetics Andor, volt földmívelési miniszter lemondásának bejelentése volt. A lemondás okáról sok mindenfélét suttogtak, de biztosat senki sem tudott. Ellenben az körülbelül bizonyos, hogy helyébe az ó-budai kerületben Jellinek Henriket jelölik.

Maga az ülés megint sok apró témát örölt le, de volt köztük egy, amely körül elég terjedelmes vita fejlődött ki: a közönségi erdők állami kezeléséről szóló javaslat. Ezt Bedő Albert volt államtitkár, előadó rendkívül érdekes és okos beszéddel vezette be, s aztán a vita is széles mederben folyt. A javaslatot az ellenzékéről többen kifogásolták, sőt a többség soraiból is emelkedett olyan hang, amely szerint az erdők állami kezelését jobb lett volna az adminisztráció államosítása utáni időre halasztani. Legérdekesebb volt azonban a szászok argumentációja. Mert ők ettől a javaslattól is a nemzetiségüket féltették, amire ugyan nincsen ok, de ha igen — ez csak egy okkal több lehet, hogy a javaslatot a magyar tör-

Ilyen körülmények közt tehát aligha szükséges hosszasan bizonyítanunk, hogy Matarics Vinczének negyven holdas tanyája csakhamar végrehajtás alá került együtt a három tölgygyel. Sőt a ház is és a házban található ingók is végrehajtás alá kerültek, minélfogva a nemzetes asszony sirva mondogatta:

— Még a citromfacsaróm is föl van írva.

És tördelte kezét, mely száraz volt már és kerges a sok főzéstől. A citromfacsarójára ugyanis nagyon büszke volt, mert azon időben még az alispánnénak sem volt a könyhán citromfacsarója. Ahol pedig volt, ott az árverést is ime előre lehetett látni.

— Holnap lesz a licitáció — folytatta az öreg asszony.

— Hadd legyen — felelte mogorván Matarics Vincze. — Nem szégyen. Azt szégyellem, hogy holnapig nem tudok kétezer forintot előteremteni?! ... Szégyeljék a gyerekeim — mondta nagykeserűen ...

Azzal kiment a kiskapu elé és nagyokat fújt a pipájából. A pillantását is szokása szerint a földre szegezte, de ezúttal még akkor sem nézett föl, mikor a parasztok a nemzetes urat mindjárt az Isten után emlegették. Nem gondolt többé erre a sorrendre titkos büszkeséggel, mert látta, hogy Matarics Vinczétől mégis csak igen messze van az Uristen: igen

messze van és nem akar csodát tenni a kétezer forintra vonatkozólag.

Künn a tanyán bizonyosan szomorúan susogtak ekkor a tölgyek. Susogtak, mozogtak a három tölgyek, óriási sudar törzsüket a vasutról is meg kellett látni. A keskeny töltesről, ahol két aranypaszományos tengerész-tiszt ült az északi gyorsvonaton.

— Az admirális most már bizonyosan Kanadába küld majd minket, mert a tizenhét európai tölgyfajta nem terem akkora árbocot, amekkora méltó volna egy császári yachthoz, mondta az egyik tiszt, akinek meggyászni kabátujján látszott, hogy hajóépítő mérnök.

— Pedig ebben az országban nagyon bíztam, — mondta a másik, akinek derekán apró kamarás-gombok ékeskedtek. — De ugy látszik a tölgyfák is olyanok itt, mint a szolabírák. Messziről nagyokuk mutatkoznak és hatalmasoknak, de közelről észrevenni, hogy derékban bizony meghajolnak.

A Matarics Vincze három fája most tompa, sívító hangot hallatott a pusztán. A szél a vasut felé fordította koronájukat és csipkés leveleik odabeszéltek az első osztályú kocsni nyitott ablakába. Komolyan, dicsérvően:

— Nézzetek már ide, ti urak, ha tölgyet akartok látni ...

A tölgyek beszédét ime meg is hallották a tengerészek ... vagy talán az Isten hal-

lotta meg, ki — úgy lehet — még sem volt messzi a nemzetes urtól.

— Hurráh — kiáltott föl a vöröspostós mérnök — oda nézzen, gróf ur, arra a három csudálatos tölgyre.

A másik odaállt az ablakhoz.

— Nagyszerű csakugyan — mondta. — No ebben a fészekben kiszállunk rögtön.

A zsárkovácsi állomáson csakugyan székre ült a két tengerész-tiszt öt perc múlva. Onnan először is a tölgyekhez hajtottak és egypár perczig nagy gyönyörűséggel nézték és méregették valami egyenes pléhmértékkel a fákat. Akkor volt a három fa épen, amekkorákat Tegetthoff kívánt árbochnak az új császári yachtra, amekkorákért már öt hete utaztak is a tisztjei Magyarországon. (Tudniillik valóban történelmi esemény a „Matarics” három fája.)

Egy óra múlva aztán már a szalma-komiszárus háza előtt voltak a tengerészek a falu jegyzőjével. (A nemzetes ur akkor sem nézett föl a köszöntésre; úgy kellett megráznia a bekecsénél fogva.) Még egy negyedóra múlva már el is adta nekik Matarics Vincze kétezer forintért a három tölgyet. Mit mondjunk hát, mi következett ebből? ... Elmaradt az árverés természetesen, de ez csak szárazabb oldal a dolognak perze. Sokkal szebb az, hogy a nemzetes asszonynak megmaradt a citromfacsarója.

vényhozás mielőbb törvényerőre emelje. Egyébként Darányi miniszter kimerítő és minden irányban megnyugtató beszéde után a képviselőház többsége változatlanul meg is szavazta a törvényjavaslatot.

Az ülés végén egy miniszteri válasz s egy újabb interpelláció töltötte ki.

A képviselőház ülése.

Az elnöki széklet, bár szombat van, Szilágyi Dezso foglalja el és bejelenti, hogy gróf Festetics-Andor és Csipkay Károly lemondottak képviselői állásukról.

Az elnök felhatalmazást kap az új választások elrendelésére.

A jegyző jelenti, hogy Kossuth Ferenc az ülés végére interpellációt jelentett be a Hajdu-Böszörményben május 1-ére tervezett függetlenségi népgyűlés betöltése tárgyában.

Kisebbségi javaslatok.

A Ház ezután megszavazta harmadik olvasásban a székesfehérvár-bicskei helyi érdekű vasut és a bihari helyi érdekű vasut margitta-szilágy-somlyói szárnyvonalának engedélyezéséről, valamint a Japánnal 1897. évi december 5-én kötött kereskedelmi és hajózási szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat, nemkülönben a mekkai zarándoklásnál való óvintézkedések és a persa öbölben szervezendő egészségügyi felügyelet tekintetében követendő eljárás szabályozása iránt 1894. évi április 3-án Párisban kötött nemzetközi egyezmény, valamint az ennek függelékét képező és 1897. évi október 30-án kelt „nyilatkozat” és a pesti elleni védekezés tárgyában Valenczében 1897. évi március 19-én kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat, majd a honvédelmi parancsnoksági palota berendezésére, a budapesti honvédkórház és a váci honvédkaszárlatának kiépítésére, valamint a honvédségi ruházat és felszerelés kiegészítésére szükséges rendkívüli, illetőleg póthitelről a honvédelmi miniszter törvényjavaslatát, végül a Pozsony, Szombathely, Zágráb és Eszék városok részére az 1896. évi XXIII. törvények 5. §. alapján engedélyezett rendkívüli háziadományosság tárgyában a pénzügyminiszter jelentését.

Következett a községi erdők állami kezeléséről intézkedő törvényjavaslat tárgyalása.

Bedő Albert előadó: A törvényjavaslat első célja a községek és némely más, ezekhez hasonló kisebb terjedelmű erdőbirtokoknak szakszerű kezelését állandóan biztosítani az által, hogy azok gazdasági ügyeinek vezetése, törvényhatóságok szerint egyesítve, állami közegek által végeztesse. Szükséges ez azért, mert ez erdők kis terjedelmük révén, a költségeket alig fedezhetik. Az erdőtörvény

Ez történt Zsárkóvácon most huszonöt éve. Három tölgy volt akkor csak a határon és kivágták azt is, de a jövevény most mégis csupa tölgyet lát a falu körül, csupa tölgyet a fekete bacska földben. És méltán kérdezi ő: „Hogy kerül ide a csipkéslevelű germán fa, mit keres itt az arbor Jovis, a Jupiter fája? ... Csupa tölgyfa, csupa tölgyfa ... Mit akarhatnak a zsárkóváci nemesek a tölgygyel?!”

Mit akarnak a zsárkóváciak a tölgygyel? ... Azt akarják, hogy amióta Matarics Vincze az árveréstől mentette meg a három tölgyet, azóta buzgón ülteti és ápolja a tölgyet minden zsárkóváci nemes, aki csak el van adósodva. Mert nem lehet tudni, nem lehet tudni, hátha még egyszer erre járnak majd azok a tengerészek: Pérsze a számlakommisszárus esetéből csak azt volna szabad következtetni, hogy Matarics Vincze megszabadult az adósságaitól csuda által: de a zsárkóváciak azt következtetik belőle, hogy Matarics Vincze megszabadult az adósságaitól tölgyek által.

Az akácokat és füzeket ennél fogva kirtúra huszonöt év alatt a Jupiter fája. Huszonöt év alatt egyre-másra nőtt a sok új „erdő”. A repezföldek szélén, a rét felé, a tanyák előtt. A babona óriási. S a C-lapok rettentő állapothoz lehetnek, mert a zsárkóváci tölgyek még ma is folyton szaporodnak.

Papp Dániel.

végrehajtásának már első idejében a földmivelségi kormányzat úgy igyekezett a hajón segíteni, hogy saját kezdeményezéséből vállalkozott az egyes vármegyék községeinek támogatására azzal az eljárással, hogy a törvényhatóság területén levő összes községi és más, az erdőtörvény 17. szakasza alá tartozó erdőket is a törvényhatósági képviselői közreműködésével és ennek jóváhagyásával állami kezelésbe vette át. (Helyeslés.)

Az állami kezelés alkalmazása a tapasztalat szerint czélszerűnek bizonyult.

Második célja a törvényjavaslatnak kelendő rendelkezésekkel gondoskodni arról, hogy a közbirtokosságok és az ezekhez számított volt urbáreskek közösen kezelt erdeinél a birtokok összeségét megillető azok az intézkedések legyenek akadálytalanul foganatosíthatók, melyek a tulajdonul birt. erdőknek vagyoni értéke és jövedelmezősége szempontjából az illetők részéről saját maguk érdekeiből kifolyólag alkalmazandók.

A javaslatnak igen lényeges és helyes intézkedése az, hogy a legeltetési czélokra szolgáló erdőterületeket az erdőtörvény hatálya alá helyezi s ez a hazai állattenyésztés érdekében kiváló jelentőséggel bír.

Kívánatos, hogy a községek és az urbáreskek körében minél nagyobb mértékben öregbittessék az a meggyőződés és kedv, hogy az erdeiket se eladni, se felosztani ne kívánják, sőt ellenkezőleg, mint olyan testületek, melyek a hitbizományos birtoklásra legalkalmasabb erdővagyonnak megszerzésére illetve gyűjtésére a leginkább hivatottak közé tartoznak s amely vagyon szaporítása iránt kedvük és hajlandóságuk ma is fennáll és gyakran tapasztalható, — a maguk számára minél több erdőbirtoknak megvásárlására serkentessenek, melyet aztán, figyelemmel az erdőknek árvízvédelmi tekintetben bíró közhasznú hivatására is, egészen országos közérdekből, mindenkor és minden irányban a leghatékosabb segélyeszközökkel kell támogatni. (Élénk helyeslés.)

A törvényjavaslatnak eme főbb rendelkezései képezik azt a törvényhozási alkotást, melynek célja, a hazai földmivelés terén, a többi államééhoz képest, nálunk kétszeres jelentőséggel bíró erdőgazdaság érdekében s ezzel a szántóvető és állattenyésztő gazdák javának szolgálatára is, a kisebb birtokokosok és a közbirtokosok kezén levő erdők fenntartására és ápolására azt a törvényes biztosítékot létesíten, mely a kezelési eljárásnak állandóságát és kevésbé költséges voltát, szerves egységességét és czélszerűbb vezethetőségét, s az illető birtokok által kihasznált erdők helyett szükséges új erdők felszerelésének nagyobb zálogát, a magyar erdőtíztek hazafiságára, szorgalmára és hűségére alapított reményvel megnyugtatóbb mértékben nyújthatja.

A törvényjavaslatban foglalt rendelkezésekkel szabályozott gazdasági intézkedések nem annyira a közvetlen szükségesség szempontjából és politikai tekintetéből lehetnek bírálhatók, mint inkább abból a közgazdasági jelentőségéből, melylyel a javaslat az erdészeti igények kielégítése mellett, a mezőgazdasági és állattenyésztési érdekek szolgálatára hivatva. (Helyeslés.)

Ezért kéri a Ház, hogy a javaslatot a földmivelségi bizottság által előterjesztett szövegében szerint egy általánosságban, mint részleteiben is elfogadják. (Élénk helyeslés jobbról.)

Kubinyi Árpád a javaslatl szemben aggodalmakat táplál. E javaslattal a kormány szakítani akar az eddigi rendszerrel, amely szerint a törvényhatóságokkal az állami szerződésre lépett, hogy erdeiket bérelje. Ez a reform nem veszi tekintetbe mindenütt a tényleges viszonyokat, s erre nézve kér különösen megnyugtatót a minisztertől, mert az erdők kezelési díjai e javaslattal lényegesen emelkedni fognak. Pedig helyesebb volna ügyelni arra, hogy községeinkre, különösen a földvidéken ne hátrítsunk nagyobb terheket. E viszonyokkal számolni kellett volna, mert csak az a reform lehet üdvös, mely a tényleges viszonyokhoz alkalmazkodik. Nem akar arról szólni, mennyiben voltak ilyenek eddigi reformjaink. Helyesebbnek tartaná, ha e javaslat csak az állami közigazgatás rendezése után s az adózás reformjának létesítése után lépne életbe. Reméli, hogy a miniszter fölvilágosítsa annyi megnyugtatóssal szolgáljon a szöveg számára, hogy a javaslatot elfogadjassa.

Barta Ödön szerint ezt a meglehetően állami terheléssel járó javaslatot ki kellett volna adni a pénzügyi bizottságnak is. Ezért indítványozza, hogy a javaslatot vegyék le napirendről s adják ki a pénzügyi bizottságnak. Igen nagy hibája a javaslatnak, hogy semmiképp nem részpártja a magántulajdon s különösen a volt urbáreskek vagyonát. Kiterjeszti a javaslat az állam beavatkozási jogát olyan alkalmi egyesülésekre is, amint a közbirtokosság. Például a majdnánai-erdőtíz esetét, a földmivelségi miniszter felelőssége szempontjából.

Melczar Vilmos szász képviselő az erdészeti terület fejlesztését sürgeti a közgazdaság és a

hagyományok becsülésének szempontjából. Messzeemenő állami felügyelet rendszere érvényesül már az előbbi erdőtörvényben, a teljes állami erdészeti rendszer az alapja a mostani javaslatnak. Van tehát e javaslatnak mélyreható politikai vonatkozás is. Közgazdasági szempontból elegendő volna az ellenőrzés hathatóságának biztosítására a mostani erdőtörvény. Politika van abban, hogy most új törvényt hoznak az állami beavatkozás még fokozottabb biztosítására. Így tehát csak föltételesen, beadandó módosításának elfogadása reményében szavazza meg a javaslatot.

Ruffy Pál: Lehet, hogy ez a javaslat terhelni fog olyanokat is, akiknek semmi érdekük nincs; de azért vagyunk egységes nemzet, hogy egymást segítjük. Kár, hogy a nemzeti eszme megerősítésének munkájában nem sietett az Alföld magyarsága a felvidéki magyarság védelmére. Akkor más-kép fejlődtek volna viszonyok, ha a Felvidék az Alföld kellő támogatását megkapja. Azt hiszi, e javaslat megítélésénél nem fog az a szempont érvényesülni, hogy terhelni fogja azokat az alföldieket is, akiknek nincs érdekük. Az urbéri és közbirtokossági erdők kezelése szempontjából megnyugtatót vár a minisztertől. A vadászat és halászat nagyobb jövedelmet fog hozni, ha e javaslat törvény lesz s nemzeti szempontból is fontos az erdőkezelés állami ellenőrzése; ezért el is fogadja a javaslatot.

Jónás Ödön szól még a javaslatához s Barta Ödönnel polemizálva, védi úgy azt, mint a majdnánai ügyben az érdekelt főispánt és közigazgatási bizottságot. Természetes, hogy a jogász képviselői magánjogi szempontból ellenzik a javaslatot, de kéri a jogászokat, mondjanak le egy pillanatra az ideális jogi fölfogásról és szavazzák meg e javaslatot; hogy általa a felvidéki szegény községek vagyoni ronsait megmentsék a jövő számára. Különösen mint máramarosi képviselő kéri erre a Házat. (Helyeslés a jobboldalon.)

Az elnök a vitát bezárja és az ülést öt percrere fölfüggeszti.

A szünet után Darányi Ignác miniszter reflektál az egyes szónokok beszédére s Bartha Ödönnel szemben hangoztatja, hogy a majdnánai ügyben a járási erdőbiztosítást azonnal fölfüggesztette s most büntetőeljárás van folyamatban. Többet a megtorlás terén nem lehetett csinálni. Felfüggesztettek egy fészolgabirót és jegyzőt is. A főispán minden tekintetben a miniszter kezére járt és így ellene semmi kifogása nincs. (Helyeslés jobbról.) Ép a majdnánai erdőpusztítás volt egyik oka annak, hogy ő a miniszter tudniillik, aietett e javaslat benyújtásával. A majdnánai erdőpusztítás ugyanis csak akkor derült ki, amikor az állam ennek az erdőségnek a kezelését átvette. Ha valahol lehet ok arra, hogy közérdekből a magánjogot korlátozzuk: akkor legtöbb ok lehet erre az erdők föntartásánál. (Helyeslés jobbról.) Melczar eső után köpönyeget akar törvénybe iktatni. Igaz, hogy a javaslat egyes dolgokban való ítéletmondást kivesz a polgári bíróság kezéből, de ez a gyorsaság szempontjából szükséges s nem az omnipotens miniszter, hanem a közigazgatási bíróság fog dönteni. A javaslat, ha törvény lesz belőle, az erdészeti kiadásokat évi 98.000 forint többkivárással fogja terhelni. Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés jobbról.)

Barta Ödön zárószavában újból fölhozza a majdnánai esetet s kéri határozati javaslatának elfogadását.

A többség a javaslatot általánosságban meg szavazza s a határozati javaslatot elveti.

A részletekről senki sem szólal föl.

Interpellációk.

Lukács László pénzügyminiszter válaszol Thaly Kálmánnak arra az interpellációjára, amelyben azt kérdezte: van-e tudomása arról, hogy 800 közös katoná megszallotta a munkácsi várat? A miniszter azt válaszolja, hogy Thalyt tévesen informálták, mert a dolog így áll: a kassai VI. hadtest parancsnoksága írást intézett a kormányhoz, elmondván, hogy Munkácsra nem lehet a tartalékosokat megfelelő módon elhelyezni, kérte tehát a pénzügyminisztertől ideiglenes használatra a munkácsi várat. A miniszter a vár föntartásának a szempontjából is szívesen teljesítette ezt a kérést. A helyiségeket leltár mellett adta át a katonaságnak, a föntartás kötelezettségével. Ki van köve az is, hogy a milleniumi átörökhöz mindenkor hozzáférjen a közönség. A hadügyi kormány nem támasztott jogi igényt a várhoz. Ha nem volt sértő a nemzeti kegyeletre, hogy ez a vár feyház volt: lehetne sem sértő az sem, ha ideiglenes kasszárnyának adják ki.

Thaly Kálmán válaszában hangoztatja, hogy a munkácsi várat a kétértelmű és szárnnyai alá helyezett a pénzügyminiszter. Sértő volt a nemzeti ke-

gyeletté, hogy a szabadság várát gonosztervek börtönévé aljasították. Ép ily sértő, hogy most a váron a kétféjű sas hivatalog. Miért nem helyezték el ezeket a katonákat az alsó várban s miért helyezték éppen a Zrínyi Ilona termeibe? A millenáiumi emléket — ezt erősen állítja — csakis a kaszárnyalátogatás óráiban szabad meglátogatni. A miniszter válasza szégyenletes a magyarságra és sértő a nemzeti kegyeletre, nem veszi tehát azt tudomásul.

A többség tudomásul veszi a választ.

Ezután Kossuth Ferencz mondja el integritási kijelentését, mert a belügyminiszter táviratilag betiltotta a Hajdu-Böszörményben holnapra tervezett népgyűlést, amelyet az önálló vám és bank érdekében hívtak össze. Alkotmányos és az 1898. I. törvényezik szerint kötelező is az önálló vámterület érdekében való törekvés. Honnan vesz a belügyminiszter jogot arra, hogy a függetlenségi párt ily alkotmányos gyűlésezt betiltsa.

Perczel Dezso belügyminiszter azt válaszolja erre, hogy holnap május elseje lesz, a szociálistáknak nagy napja, már pedig a mult kormány kiadta azta rendeletet, mely szerint május elsején sehol az országban nem szabad gyűlést tartani; a mostani kormány április 19-én kiadott iratában ennek a rendeletnek főtartását elrendelte. Miért választotta a Kossuth-párt ép ezt a napot? (Helyeslés jobbról. Ellenmondás a szélsőbalon.) Félő volt, hogy holnap a Kossuth-gyűlést a szociálisták megzavarták volna: ezért tiltotta el ő a böszörményi népgyűlést. (Tetés jobbról.)

Kossuth Ferencz nem veszi tudomásul a választ, a Ház többsége igen.

KÜLFÖLD.

A konkordátum Szerbiában. Mint Belgrádból írják: Vuicsics pápai követ és a szerb kormány közt a konkordátum ügyében folytatott tárgyalások úgy látszik, sikerre vezetnek. A pápai követ ez ügyben tanácskozott a metropolitával, a miniszterelnökkel s a kultuszminiszterrel, ma pedig a királynál volt kihallgatáson. Belgrádban szláv nyelvű katolikus érseket fognak felállítani.

A szerb választások. A szerb szkopstinai választásokról Belgrádból a következőket jelentik: A választások az egész országban folyamatban vannak és előreláthatólag a radikális párt győzelmével fognak végezni. Györgyevics miniszterelnök minden igyekezetét arra fordítja, hogy a liberális és haladó párt segítségével magának a többséget minden áron biztosítsa. Risztics is kifejtette programját, amivel a szabadelvű pártban szakadást idézett elő, minek következtében azok egy része Ribarics vezetés alatt minden összeköttetést megtagadtak a szabadelvű párttal.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

A spanyol flotta St.-Vincenzből eltávozott. Ez a hajóraj négy pánzelosból és hét torpedónaszádból áll. Minthogy a spanyol flotta 17 pánzelos hajóból, 20 pánzel nélküli cirkálóból és igen sok ágyú és torpedónaszádból áll, az a kérdés, hogy ezek most hol tartózkodnak? Kubában úgy látszik csak ágyú- és torpedónaszádok vannak, hát akkor vajjon hol van a többi pánzelos? Nem lehetetlen, hogy a spanyol flotta egyszeriben csak a gyengén védett amerikai kikötővárosok előtt terem, ami nagy veszedelmet jelent azokra.

A mai táviratokból is meglátszik, hogy a hadviselő felek óvatosan kerügetik egymást. Mérlegelni látszanak azt, hogy vajjon kettőjük közül melyik a gyengébb. A különbség közöttük csak az, hogy bár egyikük sem csinál semmit, a humbuggal bélelt yankee nagy garral hirdeti ezt a semmit, a büszke spanyol pedig óvatosan titokban tartja ugyanazt.

Van a mai napnak egy feltűnő és némileg humoros mozzanata is. Washingtonban és New-Yorkban híre terjedt annak, hogy I. Ferencz József nagy összeg pénzt adott a spanyol flotta céljaira. Az izgatott amerikaiak ezt a cselekedetet a semlegesség megszegésének tekintették és állítólag azt követelték Mac Kinleytől, hogy üzenje meg Ausztria-Magyarországnak a háborút. Ezt persze Mac Kinley nem tette meg, már csak azért sem, mert az említett adományozás nem történt meg. Az amerikaiak, úgy látszik, nagyon könnyen veszik a háborút és különösen annak a legkönnyebb részét, a hadüzenetet.

A mai nap eseményeiről szóló távirati tudósításaink a következők:

A hatalmak magatartása.

Madrid, április 30.

Diplomáciai körökben föltételezik ugyan, hogy Amerika és Anglia közt tényleges szövetségi szerződés nem létesült, — aminthogy az ilyen szerződés nem is felelne meg az angol politika irányának — kétségtelen azonban, hogy a két állam közt titkos tárgyalások folytak. Az angol kormány célja egyedül az lehet, hogy a Kanári-szigetek egyikét szénállomásul megszerezze magának.

Bécs, április 30.

A „Kaiser und Königin Maria Theresia” nevű legnagyobb torpedó-zúzó cirkáló hajót teljesen felszerelték és a nyugat-indiai vizekre, esőtleg Kubába indítják. Egy sorhajóhadnagyt, mint tengerészeti és katonai attachét Washingtonba küldenek.

Washington, április 30.

Németország semlegességére vonatkozólag nyilatkozat eddig ugyan még nem érkezett be, de figyelembe véve Németország politikáját, biztosra veszik ezt a semlegességet. A fő figyelem itt Ausztria-Magyarország magatartására irányul.

Köln, április 30.

A „Kölnische Zeitung” mai kiadásának élén cikket közöl ama hírekről, amelyek szerint Orosz- és Németország között elhidegülés állott volna be és hogy Németország most azon érköldök, hogy az angol kormánnyal szorosabb viszonyba lépjen. A nevezett lap mindkét hírt teljesen tévesnek mondja. Szerinte ezek a híresztelések csakis angol forrásból eredhetnek. A német-orosz politikát egyáltalán nem zavarja semmi és a két állam között semmiféle elhidegülés nem tapasztalható. A német politikanak nem áll érdekében az, hogy az orosz politikával szembeszálljon. A német-angol politikai viszonyokban szintén semmiféle változás sem állott be. Amaz Angliából érkezők hírek, amelyek szerint a Zanzibár feletti uralom a németeknek engedtetnék át, komolyan nem vehetők.

Berlin, április 30.

A birodalmi tanács szociáldemokrata partja elhatározta, hogy a birodalmi kancellárt meginterpellálja amiatt, hogy a gabonárak a háború miatt nagyon felszöktek és megkérdi, hogy micsoda intézkedéseket kívánnak tenni a szövetséges kormányok az ebből származható hátrányok elkerülésére.

Berlin, április 30.

A „Neueste Nachrichten” madridi jelentése szerint itt az angol semlegességi nyilatkozatról azt tartják, hogy az csakis Amerika részére tartalmaz engedményeket. Spanyolország részére pedig nem. A semlegességi határozat ugyanis azt mondja, hogy egy Spanyolország mint Amerika védelmet talál az amerikai kikötőkben és ott élelmiszereket és szénét beszerezhet magának. Minthogy az engedménynek Spanyolország nem veheti hasznát benne pártosságot lát Angolország részéről Amerika érdekében. Amerika ezen rendelkezések alapján 10 angol kikötőben szerezhet magának szenét. Ez a tény annyival feltűnőbb mert Mac Kinley kijelentette, hogy a kőszén tiltott hadiszernek tekintendő.

London, április 30.

A „Reuter-ügynökség” jelenti Washingtonból mai kelettel: Paunceforte angol nagykövét és Cambon francia nagykövét már kaptak utasítást kormányuktól a hadi költségekről szóló billben a tonnailetéknél tervbe vett felemelésére vonatkozólag. Azt hiszik, hogy dr. Holleben német nagykövét is fog utasításokat kapni és hogy azután közösen fognak felszólalást tenni az adók súlyos volta ellen. A diplomataknak remélik, hogy a felszólalások az adótétel megváltoztatására fognak vezetni, mielőtt a bill törvényerőre emelkednék, mert különben Németország, Anglia és Franciaország tengerei kereskedelmét a kanadai és mexikói kikötőkbe terelnék.

Az Unio és Ausztria-Magyarország.

Bécs, április 30.

Londonból azt jelentik a „B. Tageblatt”-nak, hogy az a hír, mely szerint Ferencz József császár és király a spanyol flotta javára rendezett gyűjtéshez nagyobb összeggel járult hozzá, Amerikában óriási elkeseredést keltett. Az ottani politikai körökben ezt a semlegesség megszegésének tekintik és az Egyesült-Államok a háboruban olyan magatartást fog Ausztria-Magyarországgal szemben tanusítani, mint egy ellenféllel szemben. Az elnökre oly nagy pressziót gyakoroltak, hogy ez irányban jegyzéket is küldött az osztrák-magyar külügyi kormányhoz. A „Frémdenblatt” mindehhez a következő megjegyzést fűzi:

Háborus hírek hiányában az amerikai lapok szenzációkat hajhásznak, ilyen szenzációs kacsza az a hír is, mintha Ferencz József a spanyol flotta javára nagyobb összeget adományozott volna. Ez a hír ép oly valótlan és hamis, mint az a másik, hogy Mac Kinley már jegyzéket is küldött emiatt külügyi kormányunkhoz.

Háború a tengeren.

Madrid, április 30.

Kubából érkezett hivatalos távirat megerősíti, hogy a „Ligera” spanyol ágyúnaszád Cardenas előtt visszavonulásra kényszerítette egy amerikai torpedónaszáddzúzó. Az ellenséges hajó 70 ágyulövet tett, anélkül, hogy a „Ligera” komoly sérüléseket szenvedett volna, csak a vitorlát és a horgonykötelek sérültek meg egy kevéssé.

London, április 30.

St.-Vincenzből táviratozzák a „New-York Herald”-nak a következőket: Tegnap innen két cirkáló és három torpedó-zúzó reggel 7 órakor kihajózott. Egy órával később elindult másik két cirkáló, három torpedónaszád, egy szállító hajó és egy szenes hajó. Ezek valószínűleg a kanári szigetek felé mentek. A Temerario spanyol ágyúnaszád tegnap Monto-Vieleo mellett haladt el. A „Nichteroy” nevű 7000 tonnás dinamitecirkáló gépe, mikor Rio de Janeiroból ki akart hajózni, eltört. Ennek következtében a hadihajó még egy darabig a kikötőben kénytelen vesztegelni.

Sao-Vicente, április 30.

A tegnap visszaérkezett három spanyol torpedónaszád és két szállító-gőzös ma reggel ismét eltávozott.

London, április 30.

A Reuter-ügynökség jelenti Hongkongból: Itt azt hiszik, hogy a spanyol hajóhad el fogja hagyni Manillát, hogy az öblöt védő erőket támogassa. Azt mondják, hogy Polinao irányában amerikai hadihajókat jeleztek. A rossz idő megakadályozza a fölkelőkkel való érintkezést.

London, április 30.

A „Morning Post” közöl egy eastoni (Maine állam) táviratot, amely szerint Quoddyhad fölött nagy kaliberű ágyúk dörögését hallották. Azt hiszik, hogy a „Maineapolis” egy spanyol hajóval megütközött.

Madrid, április 30.

Ha igaz az, hogy az Unio Flumében 60 darab, Braziliának szánt torpedót és néhány görög hadihajót megvásárolt, úgy a Cadixban állomásozó spanyol flotta ezeknek a hajóknak és hadiszereknek szállítását a gibraltari tenger-szoroson keresztül nem fogja megengedni.

New-York, április 30.

A „New-York Herald“ washingtoni távirata szerint a kormány mihielyt a spanyol hajóhadnak Sao-Vicente-ből való elutazásáról szóló hivatalos értesülést kézhez vette, a repülő hajórajnak azonnal parancsokat adott, amelyeket azonban teljesen titokban tartanak.

A Filippini szigetekről.

Berlin, április 30.

Augustin, a spanyol csapatok parancsnoka, Manillából azt táviratozta Madridba, hogy az ottani helyzet változatlan és hogy a kábelösszeköttetés teljesen biztosítva van.

Az Unio szárazföldi hadserege.

Chattanooga, április 30.

A 25. gyalogezred és a 10. lovasezred még ma parancsot kap, hogy Tampa-ba induljon.

New-Orleans, április 30.

A rendes hadsereg első ezrede tegnap este Tampa felé indult.

Az amerikai part veszedelme.

Key-West, április 30.

Itt attól tartanak, hogy a spanyol hajóhad Key-Westet fogja legelőször megtámadni. Sokan azt állítják, hogy a „Biscaya“ és „Almirante-Oquendo“ spanyol hadihajók maguk is képesek volnának Key-Westet néhány óra alatt elfoglalni.

London, április 30.

Amint a spanyol flotta elindulásának híre Washingtonba megérkezett, Mac Kinley rögtön felzárkította a tengerészeti hivatal összes tisztviselőit, hogy az északi partvidék védelmére szükséges intézkedéseket haldéktalanul állapítsák meg. Washingtonban általános elfogadott vélemény, hogy a spanyol flotta a Kanári-szigetek felé indult, hogy ott az amerikai flottával találkozzék.

Az amerikai hadi kölcsön.

London, április 30.

Washingtonból érkező hírek szerint a képviselőház a háborubonok minimális névértéket 25 dollárban határozta meg azért, hogy a kisebb vagyonu embereknek is megkönnyítsék az aláírást. (N. Fr. Pr.)

Don Carlos.

Briszel, április 30.

Don Carlos ma Ceralba marquist és a carlista mozgalom itteni vezetőit fogadta és lelkükre kötötte, hogy a mostani viszonyok közt feltétlenül támogassák a Sagastakormányt.

A spanyolok szénát vásárolnak.

Berlin, április 30.

A spanyolok a kikötőkben óriási mennyiségű kőszéntömegeket vásárolnak össze. (N. Fr. Pr.)

A spanyol flotta javára.

Madrid, április 30.

A Fabra-ügynökség jelenti: A Mexikóban élő spanyoloktól, akik már egy hadihajóra való összeget gyűjtöttek, távirat érkezett ide, amelyben közlik, hogy segítségére akarnak lenni Spanyolországnak a háboruban, első gyűlésükön 1,800.000 pesetát írtak alá.

TÁVIRATOK.

Az osztrák helyzet.

Szent-Pétervár, április 30. A „Journal de St.-Petersbourg“ az osztrák parlamenti eseményekről szólva, azt mondja: Rohamosan közeledik az az idő, midőn az osztrák-magyar monarchia minden nemzetisége csak arra az egy célra fog törekedni, hogy méltóan ünnepeljék meg a császár és király ő felsége jubileumát. Ezek az ünnepélyek hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a monarchia népeinek szolidaritási érzése újra föléledjen és a felforgó véleménykülönbségek, amelyek alapjukban véve nem egyebek családi perpatvarnál, veszítsenek élességükből.

Viktória királynő utazása.

Cherbourg, április 30. Viktória angol királynő a rossz időjárás miatt holnap délelőttre halasztotta elutazását.

A kelet-ázsiai kérdés.

Pétervár, április 30. A hivatalos lap jelenti, hogy a múlt nyáron terep-tanulmányokat tettek ama szárnyvonalak kiépítésére, amelyek a transzbajkai-usszuri-i vasutat, a mandauriai vasúthoz csatlakozva, a kínai határral össze fogják kötni. A szibériai vasút bizottsága, amelynek Miklós czár az elnöke, elrendelte a szárnyvonalak kiépítésének siettetését.

Póla, április 30. Az osztrák-magyar tengerészetnek legnagyobb torpedós ezirkálójaja, a „Mária Terézia“, parancsot kapott, hogy haldéktalanul tegye meg a szükséges előkészületeket arra, hogy a jövő héten elinduljon Kinába. A hajó parancsnoka Ripper Gyula sorhajókapitány lesz, aki eddig a közös hadügyminiszterium haditengerészeti osztálya hadművelési irodájának vezetője volt.

Konstantinápoly, április 30. Az orosz önkéntes flotta „Orel“ nevű hajója, ujonczokkal és hadiszerral Vladivosztkba menet, tegnap kelt át a Dardanellákon.

A chilei határkérdés.

Berlin, április 30. A Wolff-ügynökségnek jelentik Santiagoból: Chile és Peru a hó 16-án jegyzőkönyvet írtak alá Tacára és Aricára vonatkozólag, amelyben megegyeznek, az iránt, hogy a nevezett tartományok hova tartozandósága fölött népszavazás döntson és hogy a szavazás módjaitainak megállapítására a spanyol regenskirálynét kéri fel. A jegyzőkönyvet a chile-i kongresszus elé terjesztik, amely június 1-én ül össze.

Zavargás a kenyér miatt.

Róma, április 30. Bariban és Foggiban újabb rendzavarás nem történt. Aversaban (Cassate tartomány) tegnap a kenyér drágasága miatt zavargások voltak. Ugyanez okból ma Riminiben és Nápoly közelében öt más helységben is bizonyos mozgalom volt észlelhető. Nápolyban nagyjából asszonyokból és gyermekekből álló kisebb csapatok jártak be az egyes város részeket. A felső-piaczon öszszetűközés támadt a rendőrséggel. Több ember megsebesült. A nyugalmat csakhamar helyreállították. A kormány a rend fentartására szigorú intézkedéseket tett. Holnapra minden gyülekezést vagy felvonulást tiltottak.

Az új szkupstina.

Belgrád, április 30. A szkupstina összesen 258 képviselőből fog állani, akik közül 194 az általános választásokból kerül ki, 64-et pedig a király nevez ki.

A pestis.

Kalkutta, április 30. A bengáliai törvényhozótanács ülésén hivatalosan közölték a pestis kitérését. Eddig 26 betegedés és 12 halálozás történt.

Bombay, április 30. Garsanka faluban tegnap a benszülöttek fellázdak a pestis ellen elrendelt intézkedések miatt és kövekkel dobálták meg a rendőrséget, amely fölingesülve, anélkül, hogy erre parancsot kapott volna, a zavargók közé lőtt. Kilencz benszülött halva maradt a helyszínen és 17 megsebesült.

HIREK.

A tavasz ünnepe.

Ma már csak a hurczolkodásról, házbérfektéről, meg a szociálista körmenetekről tudjuk, hogy május elseje is van a világon.

A régi időkben egészen másként volt ez. Ur és azegény, király és szolga egyként örültek a legszebb hónap születésnapjának és mint a régi rómaiak, a v e r s a c r u m o t, olyan becsben tartották ezt a napot.

Az életvidám kedélyű, mulatni szerető Lotharingi Ferencz idejében különösen és csöndesebben ugyan, de azért ünnepiesen Mária Terézia udvaránál mindig megtartották a május elsejét.

Mikor még Lotharingi Ferencz élt, gróf Spork, az udvari mulatságok rendezője, már hetekkel előbb törte a fejét, hogy micsoda különös mulatságokkal lepje meg a magas uraságokat.

Volt rendszeren zsákban futás, pózmaszás és a legjobb futót, meg a legügyesebb mászót mindig gazdagon megajándékozták a felségek.

Május elsejét többnyire már a laxenburgi kastélyban töltötte az udvar, mely kastély különös kedvencz tartózkodási helye volt Lotharingi Ferencznek.

1765. május elsején korán reggel r o v e i l l e n t fujatott gróf Spork, utána pedig törkmuzsika vonult a felségek ablaka alá, a legkedveltebb áriákat játszva. Délelőtt pompás fogaton nagy sötakocsizást tettek a magas uraságok, melyben részt vett József trónörökös — akkor már római király — neje Mária Jozefa, valamint Lipót főherceg és Mária Krisztina főhercegnő. A kocsikázásra többjeles magyar főurat is meghívott a kegyes királynő, így kitüntek pompás fogataikkal Grassalkovich Antal és Illésházy József. Illésházy Józsefnek oly drága volt kocsikészlete, hogy a hintónak csupán ülésel, tisztá valenzéi helyem magas aranyhimzéssel és a varrásokon valódi gyémántgombokkal, ötvenezer forintba kerültek.

A fényes ebédet a kastélyban költötte el az udvar, utána pedig kezdetét vette a kerti ünnepély. A laxenburgi park pompásan fel volt díszítve. Egyik fától a másikig virágból font lánczok voltak az alek felett, a főbejáratnál pedig rózsákból és napfelejcskékből három egymásba fonódott óriási betű: M. T. F. — Mária Terézia, Ferencz — látszott.

A fényes pár ifjabb gyermekei, Ferdinand és Miksa főherczgek, valamint Mária Anna és a rendkívül kecses szép kis Mária Antoinette, ideális pástornokok és pástornóknok öltözködve, gayotte-ot jártak el.

Midőn a nap leszállt, kezdetét vette a tündéri fényű kivilágítás és a pompás tűzijáték, amely ragyogásával az egész tájra nappali világosságot árasztott, úgy, hogy az egész kert és kastély rózsafelhőbe bürköltnak látszott lenni.

A kastély termeiben később nagy a p p a r t e m e n t volt és ünnepi díszelőadás. A darabot, egy, a tavaszt dicsőítő allegóriát Metastasio szerzette, a kísérő zenét pedig Haasse, ama kor egyik legkedveltebb zeneszerzője komponálta.

A május különben is legkedvesebb hónapja volt Mária Terézianak és nagyszámu családjában sok ünnep esett ebben a hónapban. Így ugyancsak 1765-ben a laxenburgi kastélyban nagy fényűvel ülték meg Lipót főherczeg születésnapját, aki ez év május 5-én töltötte be tizenkilencedik esztendejét és már yólegénye volt Mária Lujza spanyol infanszónnek.

Május 1-én új előfizetés nyílik az Országos Hirlapra; felkérjük tehát azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése a hónap végén lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon. Ujjonnan belépő előfizetőinknek szivesen megküldjük B. M. CROKER, lapunkban most folyó érdekfeszítő regényének.

A MILLIOMOS-nak

eddig megjelent folytatásait. A főváros környékén levő nyaralókba naponta pontosan és idejekorán viteljük el a lapot.

A kladóhivatal.

és háró Vitta a rendőrség fogházába került, ahonnan a törvényszékhez kísérték vizsgálati fogdába. Itélethezjárásra nem került a dolog, mert az apa megfizette a 18.000 frankot, mire a bűnöst szabadlábra helyezték. Alig volt néhány napig szabadlábon, máris újból elfogták és most egyelőre nem is bocsátják szabadon, mivel egész sereg följelentés van ellene a rendőrségnél, többek közt Nizzából is, a 60.000 frankkal megkárosított ékszeresztől.

— A szociálisták gyűlése. Klein Márkus és társa gyufanagykereskedő cég szerződést kötött a szociáldemokrata párttal, mely szerint 6 bizonyos százalékot ad a pártnak, ha ez a gyufát, amelyek munkásgyufa néven ismeretesek és Lassale meg Marx arcképeivel vannak ellátva, a munkásoknak ajánlja. Klein és társa ezt bejelentette a kereskedelmi és iparkamaránál, amely a gyufát védjeggyel bejegyezte. Kleint tegnap egészen váratlanul behívták a VI-ik kerületi kapitányságra, ahol kérdésre vonták, hogyan meri a gyufáira Lassale és Marx arcképeit s ezt a feliratot tenni: Világ proletárjai egyesüljete. Ez nyilván a szociálisták terjesztése érdekében történt. Klein hivatkozott arra, hogy gyufája védjeggyel van ellátva, amely jegy be is van jegyezve s így neki jogában áll a gyufát árusítani. A rendőrtisztviselő mindazonáltal szociálista igazság címén a Klein és társa céget 100 forint pénzbírságra ítélte el. Együttal azt is hangsúlyozta a tisztviselő, hogy ha ezentúl is árusítaná ezt a gyufát, minden egyes esetben ujalag 100 forintnyi büntetésre fogja ítélni. Klein az ítélet ellen felebbezést jelentett be. Az érdekes ügybe valószínűleg beleszól majd a kereskedelmi kamara is.

— Felakasztotta magát. Geréb és Ferencz vasuti munkás ma délelőtt a nyugoti pályaudvaron egyik raktárában felakasztotta magát. Még élve levágták a kötélről, de félórai kínlás után meghalt. Hogy mért unta meg életét, még nem tudják. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— Újajta gyufa. Az összes gyúszerepar és minden fogszerűt figyelme egy új iparág felé fordul, mely hazai eredetű. Lajta-Szent-Miklóson a Herzfelder és Fröhlich cég gyufagyárat létesített, amely Papírvestás gyufát készít papírból. E gyufa különösen szép lángja és nagy égési tartama által válik ki, miáltal a viaszgyufát nagyszerűen pótolja. A gyár, mely néhány hónappal ezelőtt kezdte meg üzemét, máris nagy mennyiségű gyufanyagot küld szét a világ minden részébe és engedélyt nyert arra is, hogy ipartelepét jelenlegi terjedelménél hatszorosan nagyobbítsa. Igen öröndetes, hogy egy hazai új iparág fennállásának rövid ideje alatt ily nagy sikereket aratott az egész művelt világban, mely körülmény a magyar ipar diadalát jelenti. Mint említettük, tervben van a gyártelepnek a legnagyobb módon való kibővítése, továbbá külföldi gyártelepek létesítése. Minthogy a külföldi gyártelepek létesítése külsőben van, a gyártmányok egyed-árusítására képviselőket állítanak fel s aki ilyen képviselőre komolyan reflektál, az forduljon Halphen L. és G. osztrák-magyar vezérképviselőkhöz, Bécs, I. Canova-gasse 7.

— A malátasöröl. A kőbányai királysöröző malátasöre egy a fővárosban, mint az ország összes vidékein fényesen bevált. Ezt az élvezetre és gyógycélokra egyaránt kiválóan alkalmas kitűnő gyártmányt a székesfővárosi klinikákban és szanatóriumokban betegnek és lábadozóknak rendelik, a legelőkelőbb éttermekben pedig mint közkedvelt-ségű italt szolgálják fel.

— Kifüdtetés. Loser János ismert keserűviz-forrás tulajdonostól felsége a király a császári és királyi udvari szállítói címmel tüntette ki.

— Villamos gázszállítók ajánlja Csillárgyár részvénytársaság Budapest, VII. Ilka-utca. (Közlekedés Zuglói közúti vasuttal.)

— A városliget az idén egy gyönyörű építéssel gazdagodott; a székes fővárosi pavilonban fényes café-restaurant nyílt meg, mely a legkellemesebb tartózkodási helye lesz a főváros közönségének.

— Línhart Vilmos festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, cimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII. Hunyady-utca 27. Telefon.

— Szépség-hibák: szepő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, fagyos vértágok, hajkorpa, hajhullás stb. ellen különféle szerek vannak forgalomban. Dr. Révész Benő fővárosi szakorvos feltűnő eredményeivel gyógyítja mindezeket a bajokat. Lakása Budapest, Károlyi-ut. 63. szám.

— Elektromasszage dr. Kajdacs Józsefnél, Budapest, V. Váci-körút 4. szám, 1. emelet.

Ős-Budavára.

Mikor a tél vége felé az az irtózatos orkán dühöngött Budapesten, amely benyomta a New-York kávéház óriási ablaktábláját, az éjjeli órákban elterjedt az a hír, hogy a magyar székes-főváros egyetlen nyári mulatóhelyét, Ős-Budavárát, összerombolta az orkán ereje.

Még azon az éjjelen kirobogtunk az állatkertbe, hogy a pusztulásról képet szerezzünk magunknak s meglepetésünkre azt tapasztaltuk, hogy Ős-Budavára körül — akár csak Fiume mellett a tenger — minden csöndes.

A fantasztikus házak födelein és a karsu minaret körül csunya nótákat muzsikált a fergeteg, egyéb nevezetes dolog nem történt. A várkapunál álldogáló ór azután felvilágosított, hogy mindössze csak egy deszkafalat próbált a vihar kinyomni a helyéből, de az sem sikerült neki, mert faváz ide, faváz oda, a városligeti Potemkin-város elég jól van megépítve.

Kár is lett volna ezért a mindenképpen hiányt pótló vállalkozásért, amelynek mását hiába keressük akármelyik világvárosban, ha a bős elemek elpusztították volna.

A nyáron a főváros lakóinak határozottan szükségük van erre a tiszta levegőjű, jól fellecsolt, pormentes buen retirora, ahol az estéket pompásan lehet eltölteni.

Az idén Ős-Budavár basái ismét neki állottak s átfarmálták a tavalyi Ős-Budát.

A munkásemberek százai sűrűnek-forognak a tágas térségen s nagy buzgalommal rombolnak és építenek.

Igen ügyes gondolatnak tartjuk azt, hogy a templomot lerombolták s az így nyert tágas téren gyermek-játszóhelyet rendeztek be, mindenféle gyermek szórakoztatóval, paprikajancsival, bábszínházzal, körjátékkal, ponny-caroussellel s más egyébekkel.

A gyermekek tehát tiszta és körülkerített helyen állandóan friss levegőn lehetnek és szórakozhatnak.

A nagy gyermekek mulatozására óriási készülődések történnek.

A Corvin-téren hatalmas nyílt színpad épült, felszerelve a technika összes vívmányaival. A színpad előtti nézőtéren ülőhely van ezer ember számára.

Az eső ellen ügyes konstrukció védi meg a közönséget. Egy pár percz alatt az egész nézőtér fölé, körülbelül két emeletnyi magasságban, vízhatlan vászonfedelelet tudnak borítani s a szórakozás zavartalanul folyik tovább.

Ezen a színpadon fényes orfeum előadásokra készülnek s a nyár során a kontinens legelső speciálisai meg fognak fordulni rajta, többek közt a mult évről jó emlékezetben maradt Newazky-Roussotni orosz énekes- és tánczos-csoport, továbbá a szenzációs La Roland kisaasszony, aki a tűz-tánczot fogja produkálni. La Roland olyasféle produkciókat visz véghez, mint Loie Fuller, csakhogy hasonlíthatatlanul szebben s frappsámbb világítási effektusokkal. La Rolandnak megvan még az az előnye is Loie Fuller fölött, hogy több évvel később született.

Minden téren elsőrendű zenekarok fognak hangversenyezni, délután négy órától kezdve éjjeli egy óráig s ott lesznek az idén is az obligát olasz jambók.

Ujságszámba megy a ballon captif, amely a mecsettérről szállítja fel a légbe a vállalkozó szellemű halandókat, akik olcsó pénzért egy kis hegyi levegőt akarnak élvezni.

Érdekes terv az is, hogy a volt francia színházban a budapesti színházak legjelesebb tagjai operette előadásokat fognak rendezni. A mult évinél jóval komolyabbá teszi Ős-Budavárát az idén az, hogy május vége felé egy takaros kis nemzetközi kiállítás fog megyni benne, mely kiterjeszkedik az újabb találmányokra, hadfelszerelési, élelmi czikkekre és sok más egyéb érdekes dologra.

Igazán kedves és kedélyes hely lesz az idén ez a hangulatos kis város s nagy gondot fordítottak arra, hogy a vendéglők, kávéházak kényelmesek, jők és jutányosak legyenek.

Most látszik csak, hogy mily óriási arányokban épült fel annak idejében ez a pompás mulatóhely.

Akkora terek támadtak benne, hogy egy-egy téren kényelmesen szórakozhatik nyolcz-tizezer ember.

Ezzel a gazdag programmal s azzal az óriási kényelemmel, amivel az idén szolgál Ős-Budavár az ő látogatóinak, szüksége is van nagy terekre. Tekintve a belépőjegy olcsóságát s különösen a bérletjegyek jutányos feltételeit, előre látható hogy óriási látogatottsága lesz az idén Ős-Budavárának, amit meg is érdemel, mert az egyetlen hely a főváros közvetlen közelében, ahová a nyári meleg, por, rossz levegő és az unalom elől az ember menekülhet.

Május elseje.

Nem lesz holnap tüntetés sem Budapesten, sem Orosházán sem egyebütt. Erről szólnak a félhivatalos és nem félhivatalos jelentések már két hét óta. Az ország összes fiók és nagypostája, táviróhivatala elexpediált tiz-tizenöt express-jelentést, táviratot, hogy a szociálisták ugyan itt is, ott is nagyban készülődnek május elsejének megünneplésére, de tervök füstbe megy, mert a szolgabíró, alispán, főispán ennyi meg ennyi csendőrt kért.

Tehát nem lesz holnap tüntetés sehol az országban, legalább ahogy a jelentések mondják.

Tegnap két népgyűlést jelentettek be a főkapitányságnál és a rendőrség egyiknek a megtartását sem engedte meg. Az egyiket a csizmadialeányok hívták volna egybe délelőtre, a szakegyet helyiségébe, a másikat pedig Sima Ferencz országgyűlési képviselő, dr. Székely Béla ujság szerkesztő és Pintér Gyula délután két órára a városligeti aréna-térre. Az általános szavazati jog tárgyalása végett tervezett utóbbi népgyűlésről szóló jelentést a főkapitány különösen azért nem vette tudomásul, mert a „Népszava" szerint, tüntetéssel végződnek.

A szociáldemokrata párt notabilitásai ket tövel megint kevesebben vannak Budapesten. A várbeli rendőrök néhány nappal ezelőtt elfogták Lóvy Jakab szobafestőt, aki egy budai házoz dolgozott. A munkából ment este haza, amikor az utcán letartóztatták s a főkapitányságról egyenesen a tolonczházba vitték. Két nap mulva a felesége ijedten kérdezősködött utána a rendőrségnél. Az inspekeziós tiszt azzal nyugtatta meg:

— Menjen haza jó asszony, majd az ujságok útján kihirdetjük, hogy az ura eltűnt, így majd csak előkerül.

Tegnap este azután Lóvyné levelet kapott az urától Dunaszerdahelyből, ahova a rendőrség az ismert szociálistát nagy titokban eltolonczolta.

A rendőrség tegnap este tolonczolta el Schwarcz József betegsegélyző pénztári hivatalnokot Budapestről Aradra. Eltolonczoltatása előtt a tolonczházban három heti büntetést kellett kiállnia. Schwarcz a tavaly husvétkor tartott botrányos népgyűlés szónoka volt, mit akkor a szociálisták a budai színpadon tartottak. Felesége és gyermeke már több nap óta Aradon vannak.

Hajduböszörmény, április 30.

A függetlenségi és 48-as párt itt május elsejére népgyűlést hítt össze. A lakosság a Budapestről leérkező képviselők fogadására már nagy előkészületeket tett, midőn tegnap este a főispán a város polgármesteréhez küldött táviratában, belügyminiszteri rendeletre a népgyűlést betiltotta. A függetlenségi pártiak nagyon el vannak emiatt keseredve. Az alispán ma egy tizet vezetése alatt nagyszámu csendőrséget küldött Bözörménybe.

Pécs, április 30.

Holnap sok ezer főre menő pécsi ipari munkás a környékbeli földműves néppel tüntető körmenetet tervezett. A csendőrség számát jelentékenyen emelték, hogy a környékről bejöhetnek. A polgármester falragaszokon inti a munkásokat, hogy minden tüntetéstől tartózkodjanak, mert karhatalommal gátolják meg a demonstrációt.

Miskolcz, április 30.

A diósgyőri vasgyárban holnapra nagy tüntetést terveztek. A terv megakadályozására hatvan csendőrt kértek a kassai kerületi parancsnokságtól. Kassáról a csendőröket azonnal utnak indították Diós-Győrbe.

Békés-Csaba, április 30.

Lukács főispán és Fábry alispán meglátogatták a sárréti községeket, hogy személyes meggyőződést szerezzenek a szociáldemokraták szervezkedése felől. A füzessgyarmati munkások maig sem írták alá az aratási szerződéseket. A környéken különben holnap sehol sem lesz tüntetés.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Arnoldson Sigríd. Mignon egyik legköltségesebb kreációja ennek a szép francia asszonynak, akit ma este az Operaház színpadján szerencsénk volt vizsgálatni. Mikor először itt járt Budapesten, bemutatott három hangulatos poémáját és köztük volt Mignon. Egészen maig emlékeztünkben élt ez a finom vonásokkal megrajzolt alak és azóta sem mosódott el bennünk egyetlen egy árnyalata sem. Csudálatos, hogy ez a légies, törékeny Mignon, ez a sápadt skizz, amelynek nincsenek erő- és színhatásai, mily mélyen hevésődik a kedélybe. Mert olyan az Arnoldson Mignonja. Sehol egy éles kolorit vagy az indulatnak egy hangosan serczegő árama. Az egész alak naiv, puha és közvetlen. És ebben van legfőbb és minden ereje. Nem csinál a Mignonból egy szimbolikus alakot; énekében és mozdulataiban annak a vadromantikának, amelyre ez a szerep az előadót szinte ellenállhatatlanul csábítja, nyoma sincsen. Oly egyszerűen, tisztán játsza végig, mint egy polgári történetet és az a rózsaszín, illatos pára, mely ennek daczára az Arnoldson Mignonját körülveszi, nem az a mesterséges köd, amelybe a Mignonok vagy Carmenek szeretnek burkolódnai. Ez a mai Mignon jellemrajzában a legfontosabb adat. Hogy a művész az egyszer megállapított stílusához szinte pedánszerű merevséggel ragaszkodik, hogy a fecske-duette végén ma is ugyanazt a bucsucsókot hánnya a nézőtér felé, a styriennehez pedig lábával ma is oly kaczerül dobogott, mint amikor mindezt tőle először láttuk, ez mit sem von le érdeméből. Épen az isten kegyelméből való poéták azok, akik önmagukat másolják. Az Arnoldson Mignonjával ma úgy voltunk, hogy ezt a poémát épen az ő fogalmazásában már ismertük, de ha ő százszor újra leírja az Arnoldson autogramma mindig érdekes.

* A gyimesi vadvirág. Géczy István népszínműve gyors és szép carriéret csinált: ma este adták elő a Népszínházban ötvenedszer. A közönségnek ma is öröme telt benne. A szerző, akit zajos tapsokkal szőlítottak a lámpák elé, két palmaágot, Blaha a Lujza pedig hatalmas virágkosarat kapott.

* Vitaliani a „Fernande”-ban. Akik ma este a városligeti színikörben megnézték a „Fernande”-ot, alig ismertek rá a Sardou művére. Az olaszok „Fernande”-ja nem az, amelyet rendszerint játszanak; valami egészen más, valami tisztább, világosabb. Nem az a vontatott szalon-dráma, amely csupa affektált kedveskedés, műsenvedély, szavalás és kiabálás. Az olaszok kedvessége természetes, elbájoló; a szenvedélyességük csupa tűz, amely magával ragad. Vitaliani Italia Clotilde-ot játszotta megvesztetett finomsággal. Jean Pomerollal való nagy jelenetében, amelynek végén Pomerol megragadja és kihurcolja, nyílt színen orkászzerű tüsszel hálalták meg fenomenális alakítását. Ismételtük ma is, hogy aki Vitalianit nem látta, az örök életére szegényeb bmarad egy hatalmas művészi impresszióval. Bert, Farina (Fernande) és Bracci fényesen játszottak. A nézőtérben, amelyre igen előkelő közönség gyűlt, csak úgy tombolt a lelkesedés.

* A hálókocsi ellenőre. Alexandre Bisson bohózata, „A hálókocsi ellenőre” lesz a Vigaszínház legközelebbi ujdonsága.

* Sztrögoff Mihály utja. A Magyar Színház legközelebbi bemutató előadása május 3-án lesz. Csepreghy Istvános színműve „Sztrögoff Mihály utja Moszkvától Irkuczig” kerül akkor színpadra, melynek „A tatár kán táborá” című képében lép föl Miss Loie Fuller, a hírneves serpentintáncosnő.

A darab jelmezesfőpróbáját hétfőn délelőtt háromnegyed 12 órakor tartják meg a sajtó meghívott képviselői előtt, Loie Fuller közreműködésével, aki vasárnap érkezik Budapestre.

* Vendégszerelés. A városligeti színikörben vasárnap délután Ferenczi Károly, a Magyar Színház tagja, vendégszerel „A csizmadia mint kisértet” című bohózatban. Az előadás, mely félhelyóra lesz, délután 3 órakor kezdődik.

* A tavaszi tárlat díjai. A tavaszi nemzetközi kiállításon kiosztásra kerülő állami aranyérmek, a 2000 forintos társulati díj, a Forster-féle Vaszary-díj, a Wahrmann Mór-féle díj pályabírósgába a következők választották meg: a) Művészek: Kardos Gyula, Karlovsky Bertalan, Márk Lajos, Fadrusz János, Stettka Gyula, Zala György mint rendes, Lotz Károly, báró Mednyánszky László, Ebner Lajos mint póttagok. b) Műpártolók: gróf Andrassy Gyula, gróf Andrassy Tivadar, K. Lippich Elek rendes, Forster Gyula és Szűry Dénes póttagok.

* Loie Fuller. A Magyar Színház jövő heti vendége, Loie Fuller kisasszony, aki az ugynevezett serpentintáncosoknak a feltalálója, most mutatja be először sokaktól utánzóit, de senkitől el nem ért művészetét a budapesti közönségnek. Különféle tánczai mind egy-egy meglepetésszámba mennek a Párisban, mikor legutóbb másodszer járt ott, elragadtatással írtak róla a lapok tudósítói is. Jean Lorrain a „Journal”-ban különösen a felhő tánczot (danse du firmament), azután a tüztánczot (danse du feu), meg a lilom tánczot (danse du Lys) magasztalta.

* Gabler Hedda a városligeti színikörben. Italia Vitaliani holnap, vasárnap, Sardou szenzációs drámájában, a „Tosca”-ban lép föl. Hétfőn Ibsennek Budapesten még elő nem adott színművét, „Gabler Hedda”-t mutatja be az olasz társulat, a cím szerepben Italia Vitalianival. Az olaszok vendégjátéka iránt az érdeklődés egyre fokozódik.

* A két tascó. Decaurelle drámájában, mely a Népszínházban szombaton, május 7-én kerül először színpadra, a színháznak majdnem egész személyzete játszik. A darab a következő szereposztással kerül színpadra: Fanfan — Küry Klára; Claudinet — Gazsi Mariska; Heléne — P. Lukács Juliska; Carmen — Z. Bárdi Gabi; Zephyrine — Siposné; Marianne — Vidorné; Simplicie — Izsóné; gróf Kerlor Georges — Szirmai; La Limace — Szabó; Mlot — Solymosi; Fadact — Tollagi; Brisquet — Kiss; D'Albare Róbert — Raskó; Boisdu — Ujvári; S. Hyréux — Lubinszky; Vernier — Szerdahelyi; Gogueln — Várnai.

* Művészestély Szegeden. A budapesti művészek mai első estélye — mint Szegedről telegrafálják — nagy sikerrel végződött. A közönség zajos tetszésnyilatkozatokkal halmozta el Diósnét, Ligeti Juliskát, Somló Emmát, Tollagi Adolfot és különösen Küry Klárát, aki mint koncertzenekarnő új háberokat szerzett az eddigiekhez. Tollagival való duette-jéből tizennyolc verset énekelt, a „Pikardi leány”-nyal pedig egyenesen elbűvölte a közönséget. Diósné félóránig tovább állott a színpadon, annyiszor kellett dalait ismételnie. A holnapi előadásra már ma alig volt kapható jegy.

* A varázsgyűrű jubileuma. Planquette bájos operetteje „A varázsgyűrű” a jövő hét szerdáján, éri meg huszonötödik előadását. Ez a darab volt a Népszínház idei ujdonságai közül a legértékesebb.

A fekete rigó.

Ez a címe Géczy István ma bemutatott népszínművének, amelyvel a krisztinavárosi nyári színházat megnyitották. Hivatnák ugyan hit, remény és szeretetnek, avagy csillag és pornak is, mert ezek a szavak talán sűrűbben fordulnak elő a darabban, mint a fekete és a rigó, de a szerzőnek úgy tetszett, mit tehetünk róla.

A főbaj pedig az, hogy a színlapra, a darab címe alá Géczy István neve van nyomtatva. Nagy baj ez, valóban nagy baj. Mert ha nem a Népszínházban ma ötvenedszer adott „Gyimesi vadvirág”-nak a szerzője cselekedte volna meg ezt a népszínművet, föl volnánk mentve az alól a kötelezettség alól, hogy a dolgot egyáltalán megemlítsük. Mert rosszat mondani nagyon kellemetlen. És Géczy István népszínműve „A fekete rigó”, ebben a tekintetben az utolsó évek alatt színre-

került összes elbuktatott színiköri darabokkal megmérkőzhet.

Zsolyomy Tamás dusgazdag községi bíró kiszolgált katonája fia, Miklós beleszeret Fenyő Boldizsár nádfalusi erdősz kibebik leányába, Sáríkába, akit atyja, nem tudni miért, nehányszor Fenyő rigónak is nevez. Hosszu, Tatár Péter rigmusaiban való vallomások s a dusgazdag bíró sablon szerű ellenkezése után megtörténik a kézfogó.

Kocziutagnak a mátkapár egészségére és hazakerkezik Margit, a Sáríka néneje, Miklós egykori választottja, aki néhány évvel a darab kezdete előtt eltűnt az apai háztól. Megszokott gróf Nádfalusy Endrével, a nádfalusi erdő és uradalom gazdájával. A kézfogó abban marad. Az öreg Fenyő tévedt leányára, aki azzal térdel eléje, hogy cifra selym ruháját a becsületén vásárolta, kést emel és a függöny legördül.

A következő felvonásban Vércse Panna, egy színpadilag lehetetlen foglalkozású öreg asszony, hálóba akarja keríteni Sáríkat a néne csábítója, Nádfalusy gróf számára, de nem sikerül. A gróf ideálját el akarja rabolni, mert neki ez a leány kell és nem szeret ilyesmivel hosszasan vesződni.

Miklós néhány cselédjével lesbe áll, a grótot keresztüllövi, de nem nagyon, és egy Szelid Gerzson nevű — kissé zavaros fejű — ispán megszereti az atyai házból kiteszított Margitot.

A harmadik felvonás meséjét könnyű eltalálni. Zsolyomi Tamás a felesége előtt elárulja, hogy valamikor ő se volt jobb a Deák-né vásznánál. Ennek bizonyítéka az, hogy Senki Miska, a kisbíró a világon van, Zsolyominé, aki nagyon szereti a fiát, Miklóst, megtöri az öreget, ne ellenezze már a Sáríka meg a Miklós házasságát és Miklós elveszi a Sáríkat, Szelid Gerzson pedig a bűnbocsánatban részesülő Margitot.

Ez az az előadásból nehezen kihámozható történet, amelyet Géczy István „A fekete rigó” címen a budai színpadra vitt. (Azt mondják, eredetileg az ó-budai Kisfaludy-színháznak szánta, de nem fogadták el.) Nem volt szerencséje vele sem Géczynek, amiért megírta, sem Krecsánynak, az igazgatónak, amiért a darabbal nyitotta meg a szezon.

A szereplők közül T. Hadrik Anna, Békésy és Dezséry ügyeskedtek. L. S.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* Jámbor Pál könyvtára. Szabadka közeli tudósítónk jelenti: A Jámbor Pál hagyatékához tartozó könyvtárat Szabadka város vette meg. Műtértesülünk a város Jámbor könyvtárat a „Köz-könyvtárnak” adományozta.

* Az akadémia nagyhete. A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége az 1898. évi nagygyűlés napjait következően tűzte ki: Május 3-án, kedden, délután 5 órakor az osztályok ülései.

Tárgyak:

a) A pályázatok eldöntése. — b) Új pályázatok kihirdetése. — c) Szavazás az ajánlott tiszteleti, rendes, levelező és külső tagokra. — d) Osztályelnök választása. — e) Az állandó bizottságok tagjainak kijelölése.

A II. osztály javaslatot tesz a nagyjutalom és a Marczibányi-méltó jutalom odaitlése iránt.

Május 4-én, szerdán délután 5 órakor nagygyűlés.

Tárgyak:

a) Az ünnepélyes közlés programjának bemutatása. — b) Az osztályok jelentései a pályázatok eldöntéséről, új pályakérdésekről és választásokról. — c) A jutalmat nyert pályamunkák jellegű leveleinek felbontása, a többi levelek elolvasása. — d) Szavazás elhunyt tagok arcafépeinek a Képes-Teremben leendő felüggeztetéséről.

Május 5-én, csütörtökön déli 12 órakor az Igazgató Tanács ülése.

Május 6-án, pénteken délután fél 6 órakor nagygyűlési elegyes ülés.

Tárgya:

Elnök és másodelnök választása. Május 6-án, pénteken délután 5 órakor tagválasztó nagygyűlés.

Tárgyak:

Az Akadémia tiszteleti, rendes, levelező és külső tagjainak megválasztása.

Május 8-án, vasárnap délelőtt ünnepélyes közlés.

FŐVÁROS.

(A fehér és a fekete golyó.) A fővárosnál a választásokon fehér és fekete golyóval szavaznak. Dr. Heltsai Ferencz nemrégiben azt indítványozta a közgyűlésen, hogy a golyóval való szavazást mellőzzék és szavazólapokkal szavazzanak. A tanács mai ülésén tárgyalta az indítványt, de nem fogadta el és ezután is a golyóval való szavazást akarja fentartani, mert véleménye szerint az a legtisztább és legtitkosabb módja a szavazásnak.

(A kirakat-adó.) Ez is a főváros specialitásai közé tartozik. Fizessen a boltos adót azért, mert tiszteletének valamivel nagyobb ablakot csináltatott. Most tervezgetik az újfajta sarcozt a kereskedővilág meglehetősen zajos tiltakozásának közepette. Tegnap is volt egy értekezlet a kereskedők egyesületében s elhatározták, hogy minden követ megmozgatnak az új adó életbeléptetése ellen.

(Az ó-budai posta.) A főpostaigazgatóság a harmadik kerületi, hivatalosan „Budapest 3^a” czim alatt ismert postát és távirát kincstári kezelés alá vette és közvetlen a fővárosból induló mozgó és kalauzpostákkal kötötte össze. A hivatalos idő napokint reggel 8 órától este 9-ig tart.

(Kinevezés.) A főpolgármester ma a Szent János-kórházba dr. Moor Emilt segédorvossá nevezte ki.

Renitens halottak.

A kerepesi-úti nagytemető lakói ellen nagy panasz érkezett ma a főváros tanácsához. A temető igazgatója, a derék Meixner Ferencz megvádolja a gondjaira bízott néma lakókat azzal, hogy gorombáskodnak vele. S nem is egyszer, hanem több alkalommal tapasztalta már a renitenskedést.

Szegény halottak! Porladzó hamvaik ellen ezeltől hét-nyolcz esztendővel ugyancsak az igazgató emelt súlyos vádat. Akkor a régi józsefvárosi temető lakói voltak a bűnösök. A régi temető, amelyre az exhumálás itélete ki vala mondva (azóta végre is hajtották), több büntett színhelye volt. Az elhagyatott területen tolvajok és utonállók tüttek tanyát s fosztogatták a feljűk tévedt polgárságot. A jó Meixner Ferencz végre megalkotta a garázdálkodást s az ő, kissé görbületes magyarsággal fogalmazott jelentésében arra kérte a tanácsot, hogy végleg szüntesse be a temetőt, exhumáltassa a halottakat és rendezze a területet, mert:

„az elhagyott temetőben a síroknak bedőltek tetejük, halottak kikelték, temetőben rabolnak, uton állnak, biztonságot fenyegetik, egészen elszaporodnak sok utonállók...”

A vád persze a sok tolvaj ellen irányult voltaképpen, csak a fogalmazó stílusa támadt a halottakra. A jelentésnek mégis megvolt az az eredménye, hogy a régi temetőt teljesen megszüntették s a bűnbandát kiugratták fészkeikből.

Azóta nem is volt panasz a temető csöndes birodalma ellen egész a mai napig.

Ma végre beütött a szenzáció: a kerepesi temető igazgatója bepanaszolt egy halottat, hogy vele az irodájában gorombáskodott. A panaszlevél egész terjedelmében így szól:

173

1898.

Tekintetes Tanács!

Ámbár a sírházca váltáskor csak egy 2 forintost kért és meg is fizetett, csak a temetőkezés alkalmával az új temetőben találta a helyet messze, mikor az irodában azt elolvadván, hogy egy 6 forintos sírhelyet akar és azt tudomására hozván, hogy csak úgy temethető egy 6 forintos sírhelybe, ha az egy nappal előbb befizetett 2 forintjáról lemond, az irodában gorombáskodni kezdett.

Mínt hogy több ízben előfordulnak ilyen esetek, kéri alulírott köztemető-igazgatósága a Tekintetes Tanácsot azt kimondani, hogy a már váltott sírházca egyáltalában ki nem cserélhető, mert ha oly gazdag valaki, hogy tud egy na-

gyobb értékű sírhelyet venni, akkor azt azonnal váltsa meg, de nehogy folyton kellemetlenségeket okozzanak a kicseréléssel és hogy a durvaságokat hallgatni kelljen; a 2 forint a 638 napló tétel szám alatt bevételeztetett.

Budapest, 1898. ápril 15.

A köztemető igazgatósága:
Meixner Ferencz s. k.
igazgató.

Schmidt Ferencz s. k.
ellenőr.

A főváros tanácsa olvasván a vádlevelet, megdöbbent. Hogyan járjon el a renitens halott ellen, mikor a paragrafusok nem mondanak az ilyesmire kadenciát. Már-már kiküldtek egy jónövű és több albizottsággal ellátott ad hoc bizottságot, amikor eszükbe jutott, hogy előbb meg kell nézni, mit mond az akta. Mert minden iv papirosnak van aktája, ennek ante aktája stb. Tehát mit mond az akta?

Elővették az íráscsomót, amely elmondta, hogy egy szegény asszony az urát akarta eltemetni s váltott egy két forintos sírt. A helyet azonban, amely valahol a kereszturi dűlőben van, kissé messzefekvőnek találta s az igazgatóságnál egy 6 forintos sírhelyet váltott, amelyet ki is fizetett. A temetés után visszakövetelte az előbb váltott sír árát, a két forintot, miután a sírhelyet nem használta. A temető-igazgatóság megtagadta a két forint visszaadását s emiatt egy kis szóharcz folyt az özvegy s az igazgató között.

A szegény asszony végre a tanácshoz fordult a két forintjáért s bepanaszolta az igazgatót. A tanács, hogy tisztán lássa az ügy mivoltát, jelentést kért a köztemető igazgatójától, aki 173. számú jelentésében híven elmondta az esetet. Tudva azt, hogy elevenek fölött nincs uralma, az igazgatóság furfangosan a halottat vádolja, aki renitenskedik és gorombáskodik. Sőt több ilyen esetet panaszol föl s gondosan hallgat a tulajdonképeni delikvensről: a szegény özvegyasszonyról.

A tanács áttanulmányozta az aktát s belátta, hogy az igazgatónak nincs igaza: a halott, valamint többi megvádolt társa, ártatlan. Csak az igazgatóság stílusa a bűnös, a két forint pedig visszaadandó a szegény özvegynek.

NB. A kerepesi-temető igazgatásának személyzeti költsége évenként valamivel több mint 28.000 forint. Nem telnek abból egy magyarul tudó tisztviselő eltartására is néhány forint?

VIDÉK.

(Viharos közgyűlés.) Versecz város törvényhatósága ma viharos közgyűlést tartott Pálffy főispán elnöklése alatt, mely alkalommal a görög-keleti szerb iskolák ügyei ismét felszínre kerültek. A német és a szerb anyanyelvű lakosság e tekintetben régi harcban áll egymással. Mindkét párt kirukkolt, még Zmejnovits püspök is gyakorolta városatyai jogát, mint virilista. A közigazgatási bíróságnak a verseczi egyházak segélyezése tárgyában hozott ítélete már nagy vitákra adott alkalmat. Pálffy főispán erélyesen visszautasította a városatyáknak a bíróság ítélete fölött való kritikáját. A vita azonban igazában az iskolaügy tárgyalásánál vált szanvedélyessé. A verseczi görög keleti szerb felekezeti iskolák a millennium évében oly hazaellenes magatartást tanúsítottak, hogy a város törvényhatósága megvonta tőlük az eddig adományozott 22.000 forint segélyt. Ez ellen a szerbek felebbetk, de elutasították. A város közel két esztendő óta a görög-keleti egyháznak, hogy iskolái ügyét rendezze, de ez nem cselekedte azt, hanem ehelyett egyre újabb és újabb segélyt kért. A múlt év végén meg is szavazott a város 6000 forintot. Most ujában ismét a törvényhatósághoz fordult az egyház, kijelentvén, hogy az iskoláit felekezeti iskolákként kívánja tovább is fentartani, de kéri a várost, hogy ne csak az iskolai adófizetéstől, hanem azonfelül a községi iskola fentartásához való hozzájárulástól, illetve az e célra fizetendő pótdától is mentessenek fel a görög-keletiek. A hitközséget nagy szavazattöbbséggel elutasították.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Hetvenkilencz vádlott. A szabocsi szoczialisták bűnperében ma délelőtt a tanukat hallgatták ki. Mindnyájan terhelősen vallottak. Kihallgatták többek között a járásbírósg által letartóztatott egyik szoczialistának édesatyját, Végső Mihályt. Azt vallja, hogy Czerku és Schaufert vádlottak ajánlották neki, hogy kiszabadítsák a fiát. Mikor a csendőörök a járásbírósg épülete előtt távozásra szólították fel a zajongókat, azok kijelentették, hogy addig el nem mennek, amíg elvtársaikat ki nem adják. Egyébiránt ő nagyon haragszik a fiára, hogy belekeveredett a szoczialisták társaságába. Itélethozatalra a jövő héten kerül a sor.

— Per a patriarcha hagyatéka ellen. Néhai Angyelic Germán, karlóczai szerb patriarcha halála után általános feltűnést keltett, hogy Grujic Jován szerkesztő, kit azóta a Brankovics patriarcha ellen emelt vádjai révén is sokat emlegettek, jelentékeny pénzbeli követeléseket támasztott a hagyaték ellen. Sok fázison át ment ez ügy, míg Grujic az újvidéki királyi járásbírósg előtt indított két, egyenkint 12,000 forintról szóló sommás keresetet. A járásbírósg első fokon most döntött ez ügyben és felperest keresetével elutasította.

— A konkurrens gőzfavágók. A monori gazdasági gőztéglagyár- és gőzmalom-részvénytársaság utolsó közgyűlésén történt, hogy az igazgatóság évi jelentésében kiemelte, hogy néhányan erejükön túl jegyezték részvényeket s nem tudtak megfelelni kötelezettségeiknek. Minthogy ez a jelentés többek között „Huppert B. fia” czégre is célzott, a Huppert czég egyik konkurrensa, Spitzer Adolf gőzfavágó-tulajdonos azt írta néhány kereskedőnek, hogy a Huppert B. fia czég fizetése képtelen. Ezért aztán dr. Pollák Illés ügyvéd rágalmazás miatt jelentette fel Spitzert. A büntető járásbírósg ma tárgyalta ezt az ügyet és Spitzert a rágalmazás vádjá alól fölmentette.

— Szoczialisták sajtópöré. Az esküdtszék ma másodszer tárgyalta a „Népszava” és „Volksstimme” sajtópörét, amely lapokban a német császár budapesti tartózkodása idején osztályharcra izgató cikkek jelentek meg. A „Népszava”-ban megjelent közleményért Rádi Sándort január 24-én négy hónapra itélték el. A „Volksstimme”-ben ugyanaz a cikk jelent meg Safranek fordításában németül, amelyért Rádit megbüntették. A januári esküdtszék Safranek ügyében azt a verdictet hozta, hogy a szerző nem ő, de azért mégis vétkes. Minthogy ez a verdict logikátlan volt, ma új esküdtszék újabb tárgyalás alá vette az ügyet és hosszas tanácskozás után kimondotta, hogy Safranek nem vétkes, mire a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

— Ritter Dávid és társa. Néhány év előtt, mikor az ügyészség irtó háborút indított a fővárosban gombamódra elszaporodott kölcsönt-közvetítő ügyvédek ellen, a Ritter Dávid és társa czégre is kiterjesztette figyelmét a vádhatóság. — A czég tulajdonosai, Ritter Dávid és Fried Illés szintén lapokban hirdették, hogy olcsón közvetítenek kölcsönt s bérze-ügyleteket. A hangzatos hirdetésre számos kölcsönkérő jelentkezett a szélhámos ügyvédeknek, akiket költségekre 50—100 forintot csaltak ki, hitegették őket hónapokig, de kölcsönökét nem közvetítették. Azt is hirdették, hogy 50 forint fedezet mellett bármilyen ügyletet közvetítenek, dacára annak, hogy ügyvédi jogosultsággal sem bírtak a így a tőzsdén üzletet nem is köthettek. Ritter Dávid, még mielőtt a vizsgálatot megindították volna, Amerikába szökött s csak Fried Illés ült a vádlottak partján. A törvényszék Lenk Gyula táblai bíró elnöklése alatt ma tárgyalta a pört és dr. Fried Vilmos védőbeszédének meghallgatása után Fried Illést fölmentette.

— A szabocsi földosztókat elítélték. A kárási zendülők ügyében ma hirdették ki az ítéletet. E szerint Schaufert Jánost, Lesku Jánost és idős Kapin Lászlót egyenkint 1 év és három hónap, Medve Györgyöt, Gres Jánost, Balog Jánost, Iványi Lászlót és ifjabb Kapin Lászlót 1—1 évi; továbbá hatvanegy vádlottat 9—9 hónapra, hármat 6—6 hónapra börtönre ítélték. Négyet felmentettek, kettővel szemben pedig az ügyész ejtette el a vádat.

Szt.-Lukácsfürdők. Az iszapfürdő
a nyári időnyre
részvénytársaság. megnyitattott.

Divald Károly

Ényképészeti műterme és műszakszorosító
intézete

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1.,
a Ferenczlek bazárában

ajonnan van berendezve, ahová számos ismerőseinek
és tisztelt rendelőinek becses látogatását, valamint
szíves bizalmát továbbra is kéri.

Columbia-kerékpárok.

Meteor-kerékpárok.

Nagy
kerékpáriskola.

Kitűnő mesterek Vilányvilágítás.

Fodor Károly és társa

Aréna-ut és Lendvay-utca sarok.
Villanyos-vasút megállóhelye.

MATTONI-FRANZ
GISSHUBLER
TERMÉSZETES
SAVANYU-VIZ

Londonba

készülő ur elfogad megbízásokat és küldetéseket. Meg-
keresések a kiadóhivatalba „London” cím alatt
intézendők. 119

Korytnicai ásványvíz.

Elismert kitűnő gyógyvíz gyomor-, bél-,
aranyeres bántalmak, máj-, lép-
daganatok, sárgaság, idült szék-
rekedés és epekövek ellen. Kapható
Korytnicán a fürdőigazgatóság által, Ede-
kuty L., Mattoni és Wille Budapesten, Mak-
oviczky Péternél Rózsáhegyen, valamint minden
gyógyszertárban.

Szezon megnyitás május 15-én.

Felvilágosítással szolgál a fürdőorvos Dr. Ormay
József Budapest (Royal-szálló). Ugyiszintén
a fürdőigazgatóság Korytnicán.

Tegnap, szombaton április 30-án volt
a városligeti

Nagy fővárosi pavillon

megnyitása.

(Az Artézi-fürdő mellett. A földalatti villamos-vasút
végállomásánál.)

A főváros lelegegészségesebb és legremekesebb
kávéháza és vendéglője, kényelmes, széles és
árnyékos terraszokkal s óriási külső területtel, melyeket
ragyogó villamos fény tündéresen világít.

Naponként katonazene.

Kedvezőtlen időjárás esetén előkelő kényelemmel beren-
dezett kávéházi és éttermi helyiségek, bil-
liárd-termek, női-termek, játszótárszobák,
szeparék és bicycli-fészerek.

Kitűnő kávéházi italok.

Dréher-féle sör.

Iszletes konyha!

Figyelmes kiszolgálás!

Dr. GONDA DEZSŐ ügyvédi irodája

1898. május hó 1-től fogva

Budapesten, VII., Kerepesi-ut 52. sz. a. van.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, április 30. (C. T. B.)

	Április 30. cents	Április 29. cents
Buza májusra	118 ¹ / ₂	119 ¹ / ₂
„ júliusra	102 ¹ / ₂	101 ⁵ / ₈
„ szeptemberre	89 ¹ / ₂	88 ¹ / ₂
Tengeri májusra	39 ¹ / ₈	38 ³ / ₄

Chicago, április 30. (C. T. B.)

	Április 30. cents	Április 29. cents
Buza májusra	120 ¹ / ₄	120
Tengeri májusra	33 ³ / ₄	33 ¹ / ₂

A tőzsde hete.

Mikor még háboru nem volt, két dolog-
hoz kötötték az értékvásár viszonyai javulá-
sának reményét: először ahhoz, hogy az idej
termés jó lesz; aztán pedig az osztrák-magyar
gazdasági egység létrejöttéhez. Akkorában
mindazok, kiket a tőzsde-üzlet, illetőleg az
értékek árának emelkedése érdekelt, amár két
föltétel teljesüléseért imádkoztak, messze távol
lévén minden sejtelen az iránt, hogy a földbe
elvetett búzaszem, hogy fog kikelni és hogy
az osztrák politikai pártok miként fognak
megbékülni előbb egymással, aztán mivelünk.

Ekkor kitört a spanyol-amerikai háboru
és ezzel a helyzet képe hirtelen megváltozott.
Sohasem hitték volna, hogy az amerikai bics-
kások ki tudják erőszakolni komoly politi-
kához szokott és utilitárius gondolkodásu
elnököktől a könnyelmű verekedést. És
mégis megtörtént. A nagy meglepetés, melyet
ez a körülmény szült egész Európában,
mindenkivel elfeledtette még a közelebbi
bajokat is. Semmit sem vettek számításba,
mint a háboru esélyeit. Ezek iránt pedig nem
volt tájékozva senki sem. És minthogy semmi
sem ijeszti annyira az érték-kereskedőt, mint
az ismeretlen, a titokzat, a talány: egy perc
alatt kész volt a desperáció és ennek nyomán
az árak szokatlan mértékű hanyatlása.

Csak egy hét mult el azóta, hogy e helyt
találgattuk az eshetőségeket és arra a végső
következtetésre jutottunk, hogy ha egyhamar
nem tisztul a helyzet, a tőzsde hozzá fog
szokni a tengerentuli fegyverzörejhez és vissza
fog térni rendes gondolkodásához és rendes
munkájához. Persze, akkor álmodni sem mer-
tük volna, hogy ez oly hamar fog megtörténni,
amint megtörtént.

Csak lesték, csak várták, hogy a ver-
sengő felek egyike a másikat hamar megeszi,
a hidalgó a yankeet, vagy a yankee a hidal-
gót. De nem ették meg egymást; sőt még
bele sem haraptak egymásba. Szép, meleg
verőfényben evezgettek ide s oda az atlanti
occeánon, inkább kerülve mint keresve egy-
mást. Fütik hajóikat, surolják ágyúikat:
de nem lönek, nem csatároznak. Csak
kellemetesen ringatóznak a tavaszi fuva-
lom alatt lassan rengő hullámokon. Katonáik
sincsennek; fegyvereik sem. Sőt utóbb még
az is kiderült, hogy az amerikaiaknak még had-
járatí tervük sincs. Csak generálisaik vannak,
akik eszmék és gondolatok fölött veszekesznek.

Ily körülmények között a pénz- és hitel-
ügyek világában csakhamar fölismerték, hogy
a háboru ördöge sem olyan fekete, aminőnek
festik; és különösen ennek a háborunak az
ördöge nem. Ez egy „szegény ördög”, egy
operette ördög, aki nem viszi el az embereket,
hanem inkább énekel, szép férfias bariton
hangon, ha kell még hazafias dalokat is, a
washingtoni kongresszus házaiban és az utcá-
kon is. Ettől tehát nem kell félni.

Megjövén a bátorság, a „régibátorság”,
ismét a régi kérdéseket vetették fel, azokat,
amelyektől a háboru miatt egészen eltekintet-
tek: Milyen lesz az idej termés? és lesz-e
egyezkedés Ausztria és Magyarország között?

És ime, amíg a háboru következtetésétől
való felelemben a jó és szép papírokat eldo-
bálták, amár két kérdésre nézve kissé nagyobb

lett a világosság. Az ország minden vidékéről
jó, jobb és legjobb hírek jönnek a vetések ál-
lásáról; viszont pedig a legnagyobb gabna-
termő ország, Amerika háboruja fölkergette
gabnaneműink árát oly magaslatra, amilyen
áprilisban csak ritkán voltak. Az egész
dolog úgy áll, hogy az a háboru még
javunkra is lehet, ha soká tart; és nem
lesz kárunkra, ha röviden végződik, és a
természet kegyesen bánik reményeinkkel.
E részről tehát nyugodtabbak lehetünk és
bizalommal tekinthetünk a jövőbe. — A mi
pedig Ausztriát illeti, ott nagy javulás a
politikai viszonyokban ugyan nem tapasztal-
ható. De valami mégis javult, a pártok vi-
szonya a kormányhoz, melynek pedig a ta-
nácskozás lehetővé tétele után főfeladata
az egység keresztülvitele. Ettől ugyan még
távol van gróf Thun ur. De... hátha mégis? A
nyomor nagy mester. Az sokra megtaníthat.
És úgy látszik, hogy az osztrák ultrák mégis
akarnak már kissé tanulni. Még a nagyobb
kedvük is megjöhet erre. És ha nem egyez-
kednek, valamely kibontakozási módra majd
csak hajlandók lesznek, ha máris oly nagy
figyelemmel hallgatták és tetszéssel fogadták
miniszterük okos szavát.

A kilátás tehát ezen a ponton is javult.

Lehet-e hát csodálni, hogy a nyomott
árak egyszerre csak visszanyerték ruganyos-
ságukat és hirtelen igen tekintélyes színvonalra
emelkedtek. A külföld fedez és véleményből is
vásárolja azon értékeinket, melyeket „nemzet-
közieteknek” szoktunk nevezni, vagyis azokat,
melyek náluk rendes adás-vevés tárgyát ké-
pezik. A pénzvizonyok is javultak. Pénz
van bővében és olcsóbban kínálják. Mindez
növeli a bátorságot nálunk is. Helyi értékeink
mind fölfelé kusznak az árfejlődés lajtorjáján;
különösen a malompapírok és azok, melyek
érdekeikkel a szállítási intézményekhez kötve.

A helyzet tehát reményteljes, a kép
derült.

A hét záróárfolyamai, amint azokat ren-
des helyen közöljük, beigazolják ez állitá-
sunkat.

Ipar és kereskedelem.

Hazai szövetkezetek kongresszusa. A hazai
szövetkezetek központi hitelintézete, mint szövetke-
zetnek, kötelekbe tartozó szövetkezetek kongressz-
susa ma délelőtt volt György Endre elnöklése
mellett. Az elnök mindenképp változta a szövet-
kezetek ügyének föllendülését; ma már öt millió
forint az, ami a szövetkezetek kezén van. Az in-
tézmény már is sok jót tett; a törvényjavaslat is a
szövetkezetek mozgalmának az eredménye. Az elnöki
megnyitó után Bernáth István terjesztette elő
a titkári jelentést, amely kiemeli a szövetkezeti
mozgalom nagy jelentőségét, amely sok tekintetben
háttérbe szorította a részvénytársaságokat. A szö-
vetkezetek száma 1895-ben 317 volt, 1896-ban 350
s 1897-ben 379. Ezekkel a sikeres mozgalmakkal
szemben szomorú dolog, hogy azon a téren, ame-
lyen ugyszólván a legelőkelőbb tevékenységnek kel-
lene uralkodnia, alig történik valami, vagyis az
iparosság terén. A törvényjavaslat benyújtását s a
kormányának a szövetkezetek mellett történt állás-
foglalását nagy nyereségnek kell tekinteni. A tör-
vény ugyan csak részleges intézkedés, mert nem
öleli föl az egész szövetkezeti ügyet, de reá irá-
nyozza a közügyelmet s elő fogja mozdítani azok-
nak a szövetkezeti formáknak a fejlődését is, ame-
lyeket nem érint. Biztosítja a társadalom rokon-
szenvét, sőt a munkásságát is. A jelentés előter-
jesztése után többen hozzászóltak a szövetkezeti
ügyhöz, s aztán kimondották, hogy a kongresszus
sulyt fektet arra, hogy a szövetkezetek a törvény-
javaslatban kimondott ötszörös felelősségnél na-
gyobbat is elvállalhassanak. A torontálmegeyi köz-
ponti hitelintézet átiratára kimondja a kongresszus,
hogy kívánatosnak tartja a megyei, illetőleg kerü-
leti szövetkezetek alakítását. Kimondotta a kon-
gresszus végre, hogy az átmeneti intézkedések te-
kintetében, a szövetkezeti ügy érdekében, legcélsz-
zerűbbnek azt tartja, ha a mai központot bizzák
meg az átalakítási munkálatok vezetésével s föl-
terjesztést intéznek az országgyűléshez, illetőleg a
központi hitelintézethez. Végül, a köteleki választe-
mányba megválasztották a somogy megyei központ
részéről Pallavicini Ede örgrófot és Széchenyi
Imre grófot. Az igazgatóságba újra jelölték a most
kilépő Bernáth Istvánt és Viczián Adámot, a fel-
ügyelő bizottságba pedig Bíró Lajost, dr. Nagy
Ferencet és Konkoly Józsefet.

HURUT KÖHÖGÉS.
REKEDTSÉG, ASZTHMA, ST. ELLEN
ELISMERT LEONJÓBI
BLEICHENBERG
CONSTANTIN ÉS EMMA FORRÁS

Kőbányai sertésplaccz, április 30. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 57—58 krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 56—57 krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 61—62 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kilogr terjedő súlyban) 59—59½ kr. Könnyű (páronként 250 kilogr terjedő súlyban) 58½—59 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogr. felüli súlyban) 58½—59 krajczárig, közép (páronként 240—260) kilogramm súlyban) 58—58½ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 57½—58 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. április 28. napján volt készlet 35.785 drb, április 29-én felhajtott 1021 drb, április 29-én elszállított 599 darab, április 30-ára maradt készletben 36.207 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, április 30. A ferencvárosi petroléumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1898. április 29-én érkezett 440 drb. Készlet 349 darab, összes felhajtás 789 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 631 drb, elszállítatlan maradt 158 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58 krajczár, 320—380 kilós 60 krajczár, 400—500 kilós 56—59 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi husvásár, április 30. A husvásárra e héten felhozott 171.200 kiló marhahus, 31.195 kiló borjúhús, 1699 kiló juhús, 54.975 kiló sertés, 780 darab öltött borjú, 124 darab öltött juh és 357 darab öltött sertés. Fizetett: Marhahus hátulja 36—64 krral, eleje 34—60 krral, angol bélszín 69—90 krral, juhús 40—45 krral, borjúhús 36—64 krral, sertés 48—72 krral, borjú 44—56 krral, juh 36—44 krral, sertés 48—60 krral különkint. Az utolsó és a házbérnegyed miatt gyengébb volt a fogyasztás és az irányzat is lanyhult. Borjú jobban fizetett; sertésárak szilárdak. Bárány iránt nem volt kereslet.

Bécsi vesztegári marhavasár, április 30. A mai vásárra felhajtottak 406 darab szarvasmarhát, e között volt 367 darab hizó és 36 darab sovány marha. Tekintettel a kilátásban lévő hétfői nagyobb felhajtásra, az üzlet lanyha és az eladás vontatott. Jegyzetett 100 kilónként első súlyban: magyar tarka ökör 28—35 forinton, prima 36—38 forinton, magyar fehér 25—33 forinton, bika 24—33 forinton.

Közlekedés.

Balatontavi gőzhajózási részvénytársaság. E társaság ma tartotta közgyűlését. A felolvasott jelentés szerint a tiszta nyereség a múlt évi áthozattal együtt 13.052 forint 5 krajczárra rug, amely összegből a tartaléktőkére 1000 forintot, az igazgatóság jutalékára 190 forintot, a felügyelő bizottság díjazására 125 forintot, 700 darab részvényeszelvény 10 forintjával (5 százalék) való beváltására 7000 forintot, a boglári kikötő javítási tartalékálapjára 300 forintot, az átalakítási és javítási tartalékálapra 3000 forintot, az alkalmazottak ségélyezésére szánt külön tartalékálapra 400 forintot állapítottak meg és a fennmaradó 1036 forint 91 krajczárt a jövő év számlájára vezetik át.

Biztosítás.

"Foncler" pesti biztosító intézet. A társaság ma tartotta közgyűlését R a d o Kálmán valóságos belső titkos tanácsos elnöklése alatt. A felolvasottnak tekintett igazgatósági jelentés első sorban az életbiztosítási ágazatról emlékezik meg, melynek fejlődése örvendetes és eredménye kedvező. A tűzkárbiztosítás közvetlen ágazatai jelentékenyen szaporodtak. A balesetek ágazatában fejlődés mutatkozik. A jégbiztosítási ágazat lefolyása ez évben nem volt hasznos, 263.446 frt 47 kr. bevétellel szemben 398.847 frt 21 kr. fizetett ki. Ezért az ágazat reformjára célzó törekvéseket támogatja az intézet. A leírások és díjtartalékoknak 471.956 frt 68 krral való szaporítása után 40.053 frt 52 kr. üzleti nyereséget tüntet fel, melyhez hozzáadva a nyereségáthozatot, a tartalékálap dotálása és különböző jutalékok levonása után maradt 36.510 frt 03 kr., melyet alapszabályszerűleg 63.489 frt 97 krral 100.000 forintra egészítették ki s ez összeg áll a közgyűlés rendelkezésére. Az igazgatóság javasolja, hogy a részvények 16. száma szelvényei május elsejétől 5 forintjával váltassanak be. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, a felmentvényt minden irányban megadta s a felügyelő bizottság régi tagjait újra megválasztotta. Ezzel a közgyűlés véget ért.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, április 30.

Requiescat in pace! Folyó hó huszonötödikén adták rá az utolsó kenetet, a tömeges felmondás képében és ma, ötnapos agonia után, ki-lehelte lelkét, végkép kimúlt a tavaszi buza, miután tíz hónapos földi pályafutásán egyrészt oly végtelen sok gondot és bánatot másrészt oly határtalan örömet és gyönyört okozott szőlőnek, a hausse-nek

és a baisse-nek. Évtizedek múltán is emlegetni fogják a budapesti gabonatózsdén azt a messés carrié-t, amely e terminusnak osztályrészül jutott. Rohamlépésben futotta végig az árak hierarchiáját és noha már a magas jegyzések régiójában látta meg a napvilágot, mégis teljes hat forintos advance-t tapasztalt.

Julius közepe táján mintegy 9 forint 50 krajczáros jegyzés mellett került forgalomba és már hat héttel később büszkén viseli a tizenkét forintos kurzust, emellett azonban abban a megalázkodtatásban részesül, hogy minden tradíció és logika ellenére folyton 20—40 krajczárral alacsonyabbra taksálják az őszi buzánál. Szeptemberben kezdődik a stagnáció korszaka, amely alatt a hívők sokszor elvesztik e terminushoz való bizalmukat és ezt háromnegyed forintig terjedő debacle-ban ki is fejezik. De alig hogy rügyet hánynak a fák, a tavaszi buza is felébred téli álmából és márczius elején megint visszahódítja tizenkét forintos pozícióját. Innen datálódik elkecseregett küzdelme édes testvérével, az effektív buzával, amelyet a halálatlan és indolens világ tartósan 60—70 krajczárral többre becsül. Ez volt a hírhedtté vált disparitás, amelynek létjogosultsága ellen e lapokban oly kitartó küzdelmet fejtettünk ki. Nos, az utolsó két hétben a márczius-áprilisi buza éreztette fölényét az effektíváru felett és nemcsak elérve, hanem tulszárnyalva annak jegyzéseit, 15 forint 50 krajczáros árak sortüze mellett indult utolsó útjára.

Hanem hát némi rendezetlen ügyet hagyott hátra, amelyek elintézését hétfőn foganatosítják a nevető örökösök, a hausse-isták. Említettük ugyanis tegnap, hogy az utolsó szállítástól a tőzsdebiróság 12000 métermázsára kimondotta, hogy nem kontrakt-szerű. E visszautasított tételek helyett a szállító ma reggel minden várakozás ellenére újabb tizenkétezer métermázsát prezentált az átvevőknek, de dugába dőlt a fáradozás, mert az expertise megint csak 2000 métermázsát acceptált, tízezer métermázsára buzára pedig kihirdette a megnevezett appellálható halálos ítéletet: nem felel meg a szokványoknak.

Az átvevőnek ez esetben jogában áll az ellenfél rovására a szerződésbeli árut megvétenni, vagy tőle ama különbözet megtérítését követelni, amely a kötlevelbeni kurzus és a teljesítési nap tőzsdei ára között mutatkozik.

Az átvevő optióját akként gyakorolta, hogy kijelentette, miként igényt tart az árura, másrészt előzékenységből a tízezer métermázsás buzát nem vétette meg rögtön, hanem magára a szállítóra bízta, hogy hétfőn e mennyiséget megszerezze. Tulajdonképeni stornorozási árról tehát szó nem lehet, mert a vevő nem a differenciákat, hanem az árut követeli.

Megemlítjük még, hogy az új szokások, amelyek ez üzletekre még ki nem terjednek, akként intézkednek, hogy a kötésre szállított áru átvétele meg nem tagadható, ha a gabona a rostálás és keverék tekintetében meg nem felel ugyan, de az emez eltéréstől felmerülő és a tőzsdei szakértőbizottság által megállapítandó értékevesztet az egy százalékos meg nem haladja. Azt mondják ugyanis azok, akik a szállítás anyagát látták, hogy annak értékevesztete alig tesz ki egy fél százalékos.

A tavaszi buza jogutóda, a május-juniusi határidő, dacára annak, miként ime ad oculos demonstrálták, hogy mily ingoványtalajra tévedt a contremine az idej inéges évben, ma még sem talált élénkebb animora és ismételt fluktuációk után 14 forint 24 krral, tehát valamivel olcsóbban zárul a tegnapi jegyzésnél. Igaz ugyan, hogy e terminusnál is meg van az a veszedelmes valami, aminek disparitás a neve, mert a tőzsdei árjegyzőlapban ma az effektív 75 kilogrammos buza 14.05—14.75 forintos készpénzzárral szerepel, de hát láttuk, hogy ez a lehetetlen állapot csak a terminus vége felé szűnik meg, addig pedig még hat hetünk van. Most egy idő óta igaz, kedvezően alakul a liszt-üzlet, de ki tudja meddig fog ez tartani.

A malnok a jelenlegi árak mellett nem teszik raktárra a lisztet, hanem épen csak a rendeléseknek megfelelő nyersterményt dolgozzák fel.

Ha szünet áll be az örlemények keresletében, a lisztgyárak is rögtön pauzálnak majd a vásárlással és aztán egy fél óra alatt úgy eltűnhetnek az a disparitás, mint annak a rendje. Az elővigyázatos spekuláció ép ezért kerüli a május-juniusi terminust.

Őszi buza, szintén többszörös ingadozások után, ma körülbelül 13 krral olcsóbban zárul. Egyelőre nincsen semmi impulzusa az úzérkedésnek ahhoz, hogy e határidőre nézve erősebb akciózt fejtsen ki. Ugy az árak fokozására, mint leszállítására hiányzik a bázis.

A készáru forgalomban néhány kocsirakomány buza kelt el, alig változott áron. A többi cikkekben is rendkívül korlátolt forgalom volt. Az árak maradtak a régiék.

A tengeri határidők többszörös fluktuáció után ugyanazon a ponton vannak, mint tegnap. Egyedül az volna felemlítendő, hogy a report május-juniusról július-augusztusra leszállt kilencz krajczárra, ami arra vezetendő vissza, hogy immár biztosra veszik, miként sem hétfőn, az első felmondási napon, sem a legközelebbi hetekben nem lesznek bejelentések. Ily körülmények között, amikor az eladó ugy sem szállít, nem is volna értelme annak, hogy a vevő többet fizessen a prolongálásért, ellenkezőleg könnyen párin állhat legközelebb a két határidő, vagy még deport is fejlődhetik. Különben ami tegnap félerkezett kukoriczából, azt a helybeli szeszégetők már átvették, öt krajczárral többet fizetve a határidő kurzusánál.

Ami a külföldet illeti, Rómából jelentik, hogy az olasz gabonabeviteli vámok mérséklését megállapító ismeretes rendelet, amelynek érvénye a mai napig volt kontemplálva, a folyó év augusztus hó 15-ikéig marad hatályban.

Berlin kezdetben szilárd, később lanyhább jelentéseket küldött, Londonban üzletelen volt a tőzsde, Liverpoolban ¼ pennyvel emelkedtek az árak, Párisban 35 centimesmel olcsóbbodtak a buzajegyzések, míg a lisztárak — és ezt élénken kommentálták az esti tőzsdén — teljes ¼ frankot vesztettek.

Amerikában a gabonavásárok, ugy látszik, a nagy ármozgalmak után némi pihenőt tartanak, legalább a mai (szombati) forgalom kezdete erre mutat, New-Yorkban egynegyed centtel, Chicagóban fél centtel magasabb kurzusok mellett indult meg az üzlet. (A záró árfolyamokat a közgazdasági táviratok között tüntetjük fel.)

A „St.-Louis-Modern Milley” jelenti, hogy a téli vetések állapota az utolsó esőzések folytán gyarapodott. Csak Kaliforniában nem kedvezők a kilátások, de ez állam termése az Unió eredményénél nem sokat számít. A „Cincinnati Price Current” szerint a tavaszi buzával bevett terület tíz százalékkal nagyobbodott.

Argentiniában a gabonaszállítások a tengeren a következőkép alakultak (angol quartersekben):

	buza	tengeri
Anglia felé	42.000	16.000
a kontinens felé	71.000	1.000
Összesen	113.000	17.000

szemben a múlt heti 131.000 és 8000 quarterseel. Buza.

Elkelt néhány vagon változatlan áron.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség tonnában	ó vagy új	származás	hátteret-Érd. súly kilonban	minőség megjegyzés	Atadási hely	ár netto 100 kilonként	ár bruttó 100 kilonként
600	uj	szentesi házasvidéki	74	—	Budapest	14.90	15.06
100	75	—	..	15.02	..
100	73	—	..	14.48	..
300	..	postvidéki	74	—	..	14.25	..

Hivatalos jegyzések buzában.

# A J	Műnős. minős. any. aaktól.	100 kilogr. közép. ára	100 kilogr. közép. ára
		területi (frt)	területi (frt)
Tavasziárak	uj	74 14.45 14.55	75 14.85 14.70
	..	76 14.75 14.80	77 14.90 15.00
	..	78 15.05 15.15	79 15.20 15.25
	..	80	81
Főszezonárak	uj	74 14.90 14.50	75 14.90 14.85
	..	76 14.70 14.75	77 14.85 14.90
	..	78 15. .. 15.10	79 15.15 15.20
	..	80	81
Félszezonárak	uj	74 14.45 14.90	75 14.70 14.75
	..	76 14.30 14.85	77 14.95 15.05
	..	78 15.10 15.20	79 15.30 15.35
	..	80	81

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 103.200 métermáza buza és 58.400 métermáza liszt, a nyugatban 17036 métermáza buza és 5-15 métermáza liszt. A Silosban 4000 métermáza buza.

Határidőüzlet búzában: Májusi és őszi buza irányzata kezdetben szilárd volt, míg később realizációkra lanyhább.

Előfordult határidőkötések búzában.

Határidő	Dél- és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezd.	forgalom	zárl.	kezd.	forgalom	zárl.
május	14.25	14.27-30.32-34-35 36.38-37.36-34-33 31-30-25	14.27	14.30	14.31-32-33 34-33-31-29 27-26	14.35
szept.	10.56	10.57-59-61-62-64 66-65-64-63-62-61 60	10.56	10.61	10.62-63-64 65-64-62-61 60	10.59

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámlázó árfolyamok
	április 30.		április 29.		
	penz	áru	penz	áru	
május	14.25	14.30	14.45	14.50	13.22
szept.	10.59	10.61	10.84	10.86	—

Rozs.

Készárüzlet. Elkelt néhány kocsirakomány változatlan áron.

Előfordult eladások rozszban.

menyiség mázában	ó vagy új	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 kg-ért	Kész vagy 3 óra
100-200	új	pestvidéki nyiri	—	Budapest Nyiregyháza	9.90 9.35	kp.

Hivatalos jegyzések rozszban.

ó vagy új	faj	hektoliterenkénti súly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára	
			frttól	frtig
új	elsőrendű másodrendű	70-72	9.80 9.75	9.90 9.80

Raktárállomány: A közraktárban 20700 métermáza; a nyugati pályaudvaron 398 métermáza.

Határidőüzlet rozszban: Őszi rozszban csekély forgalom volt.

Előfordult határidőkötések rozszban.

Határidő	Dél- és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezd.	forgalom	zárl.	kezd.	forgalom	zárl.
május	—	—	—	—	—	—
szeptember	8.26	8.27-28-29 30-29-25 27-26-25	8.22	8.24	8.25-26 25	8.25

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámlázó árfolyamok
	április 30.		április 29.		
	penz	áru	penz	áru	
május	8.22	8.25	8.23	8.31	9.32
szeptember	—	—	—	—	—

Takarmányfélék.

Készárüzlet takarmányfélékben. Zab szilárd, 5 krral emelkedett. Tengeri változatlan. Árpa üzletelen.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Menyiség méter mázában	ó vagy új	árta	minőség	átadási hely	ár, netto 100 kg-ért	Kész vagy 3 óra
100	új	zab	—	Budapest	7.90	késp.
150	—	—	—	—	—	—
300	—	tengeri	—	Pa. Földvár	3.80	—
100	—	—	—	Mezőtur	5.62 1/2	—
100	—	árpa	—	Kőbánya	7.50	—

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	ó vagy új	Faj	Hektoliterenkénti súly kg-ban	100 kg. készp.	
				frttól	frtig
Árpa	új	takarmány egotni való sörfődei	60-62 62-64 64-66	6.75 7.— 7.—	7.— 7.50 —
Zab	—	—	69-71	7.70	9.—
Tengeri	—	büszági másnemű	—	6.20 6.10	6.90 6.15

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 14700 métermáza árpa, 5200 métermáza zab, 13.800 métermáza tengeri. A nyugati pályaudvarban 215 métermáza zab, 16 métermáza tengeri. A Silosban 4000 métermáza tengeri.

Határidőüzlet. Az árak zabban és tengeriben nem változtak.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Dél- és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
		kezd.	forgalom	zárl.	kezd.	forgalom	zárl.
Tengeri	május	6.12	6.11-10-09-08 11-12-17-19 21-20-19-17 16-15	6.14	6.17	6.18-19-20-19 19-17	6.10
—	julius	6.20	6.22-24-20-29 30-31-29-27 25	6.23	6.27	6.28-30-29-27 25-26	6.27
Zab	május	7.55	—	6.00	6.02	—	7.50
—	szept.	6.06	6.05-04-03-02 03-04-03-02	6.00	6.02	6.03-04-03	6.02

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámlázó árfolyamok
		április 30-án		április 29-én		
		penz	áru	penz	áru	
Tengeri	május	6.13	6.16	6.24	6.28	6.03
—	julius	6.22	6.24	6.32	6.34	—
Zab	május	—	—	—	—	7.50
—	szeptember	6.—	6.02	6.12	6.14	—

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, április 30.

A mai tőzsdénap ismét a hausse-é volt. Megnyitáskor ugyan kissé engedtek az árak, de délben ismét tulemelkedtek az eddig elért legmagasabb fokon is. Tömérdek hitelrészvényt és osztrák államvasutat adtak el egy és ugyanazon áron — körülbelül 357, illetőleg 354-en — az áru tehát jórésben kezelt cserélt és a nagymérvű realizáció nem értett sem az árfolyamnak, sem az áramlatnak. A szilárdság tartós maradt a délutáni zárlatig; és a legtöbb érték a hét legmagasabb árain zárul. A forgalom előterében a magyar hitelbank és az államvasut részvényei állottak. Ezeknek ára gyorsan emelkedett. A Berlinből érkezett délutáni árfolyamokra az osztrák hitelrészvény is följebb ment. Malmokban az üzlet csöndesebb volt.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 381.25-383, Jelzálogbank 254-255, Leszámitoló bank 258.50-254.50, Osztrák hitelrészvény 355.90-356.80, Osztrák-magyar államvasut 353-354.10, Első budapesti gőzmalom 740, Közúti vaspálya 388.50-389.50, Rimamurányi 253.50-254.50.

Délutáni 11 óra 15 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 356.10, Magyar hitelrészv. 382.—, Aranyárakék 120.70, Koronajáradék 99.05, Leszámitoló bank 254.—, Jelzálogbank 254.—, Rimamurányi 254.25, Osztrák-magyar államvasut 353.30, Ipar- és kereskedelmi bank 105.—, Déli vasut 75.75, Márka 58.80, Villamos vasut 275.—, Közúti vasut 388.25.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Központi takarékpénztár 790, Kereskedelmi bank 1408, Salgótarjáni 608-610, Közúti vasut 387.50-389, Villamos vasut 273-275.—, Magyar hitelrészvény 382-383.25, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 105-105.50, Magyar jelzálogbank 254.50-254.75, Magyar leszámitoló bank 254-254.75, Rimamurányi 253.75, Osztrák hitelrészvény 356.10-356.70, Jég- és viszontbiztosító 123, Osztrák-magyar államvasut 353.25-354.40, I. Budapesti malom 735, Danubius hajógyár 97, Schlick-féle vasöntőde 208, Magyar cukoripar részvénytársaság 156.50, Adria 207.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 5.50-6.50 forint, május utójára 11-12 forint, június utójára 15-16 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	április 30.	április 29.
Magyar aranyárakék	120.50	120.50
Magyar koronajáradék	99.—	99.—
Magyar hitelrészvény	382.50	380.—
Magyar ipar és keresk. bank	105.—	104.75
Magyar jelzálogbank	254.—	252.75
Magyar leszámitoló bank	254.25	252.25
Rimamurányi vasut	253.75	253.50
Osztrák hitelrészvény	356.30	353.30
Déli vasut	75.75	75.—
Osztr.-magyar államvasut	353.50	350.—
Közúti vaspálya	388.—	387.—
Villamos vasut	273.50	275.—

Az utótőzsdé magas berlini jegyzésekre szilárd maradt. Osztrák-hitelrészvény 356.20-357.30-356.90, magyar hitelrészvény 382.50-384.75, rimamurányi 254-254.50, osztrák-magyar államvasut 353.25-354.75-354.25 forinton kötötett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	április 30.	április 29.
Osztrák hitelrészvény	357.—	356.25
Magyar hitelrészvény	384.50	380.25
Osztr.-magyar államvasut	354.25	352.90
Leszámitoló bank	254.—	252.50
Jelzálogbank	254.25	253.—
Rimamurányi vasut	254.25	254.—

Közúti vaspálya	388.50	388.—
Villamos vasut	274.—	275.25
Ipar és keresk. bank	105.—	105.25
Déli vasut	76.50	75.—

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.
Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, április 30. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak csökkentek. Baromfi-nál élénk, árak csökkentek. — Halban csendes, árak csökkentek. — Tej- és tejtermékek-nél élénk. — Tojásnál élénk, árak csökkentek. Zöldsg-nél élénk. — Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: borult, meleg. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabus hátulja I. 50-53 frt, II. 44-50 frt. Birkahus hátulja I. 36-40 frt, II. 28-36 frt. Borjúhús hátulja I. 58-58 frt, II. 45-50 frt. Sertéshús elsőrendű 56-60 frt, vidéki 50-54 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60-80 kr (kilonként). Sertésszír hordóval 66.00-66.00 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10-1.60 frt. Csirke 1 pár 0.80-1.20 frt. Lud bizot: külön-külön 48-50 kr. — Különlék. Tojás 1 láda (1440 db) 27.75-28.— frt. Sárgarépa 100 kötés 3.00-3.00 frt. Petrezsel em 100 kötés 3.00-6.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14-18 frt. Bab nagy 100 kiló 8-12 frt. Paprika I. 100 kiló 30-50 frt, II. 10-30 frt. Vaj közöns. kilonként 95-1.00 frt. Vaj-téa kilonként 1.10-1.25 frt. Burgonya-rózsa 100 kiló 3.00-3.60 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.20-3.60 frt. — Halsk. Harcsa (élő) 0.80-1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60-1.— frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40-0.60 frt.

Szesz.

Budapest, április 30. Irányzat szilárd. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.75-20.—. Finomított szesz nagyban 58.—58.25, Finomított szesz kicsinyben 58.50-58.75, Kesztyő-szesz nagyban 58.—58.25, Kesztyő-szesz kicsinyben 58.50-58.75, Nyers szesz adózva nagyban 57.—57.20, Nyersszesz adózva kicsinyben 57.50-57.75, Nyers szesz adózatlan (exknt.) 16.75-17.—, Denaturált szesz nagyban 21.50-21.75 Denaturált szesz kicsinyben 22.—22.25. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendő.

Bécs, április 30. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 20.80 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 20.50-20.80 forint.

Bécs, április 30. Kontingált szesz kész áruban 20.60 frttól 20.80 frtig. Szilárd.

Prága, április 30. Adózott tripló szesz nagyban 56.25-56.50 frton kelt el. Adózatlan szesz 19.25 forinton kelt el azonnali és 19.50 frton későbbi szállításra. Szilárd.

Trieszt, április 30. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban magyar árut 13.50, cseh árut 14.—, román árut 13.—forinton jegyeztek április-augusztusi szállításra.

Berlin, április 30. Szesz helyben 53.10 márka = 31.97 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenként a 10,000 litereszállék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Stettin, április 30. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 52.50 márka = 30.93 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Boroszlo, április 30. Szesz (50-es) pr. áprilisra 71.50 márka = 42.12 frt; szesz (70-es) pr. áprilisra 61.80 márka = 30.51 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Hamburg, április 30. Szesz áprilisra 25.—márka = 14.72 frt; ápril-májusra 25.—márka = 14.72 frt; május-júniusra 25.—márka = 14.72 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 forint.

Páris, április 30. Szesz folyó 50.50 frk = 26.73 frt; májusra 49.—frk = 25.91 frt; májustól 4 óra 48.25 frk = 25.52 frt; 4 utolsó óra 44.—frk = 23.27 frt. Az árak 10,000 liter százalékonként 1/4% leszámitással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Cukor.

Prága, április 30. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.70 frt, okt.-decz. szállításra 12.75 forint.

Hamburg, április 30. Nyers cukor f. o. b. Hamburg, júniusi szállításra 9.42, júliusi szállításra 9.50 májusi szállításra 9.35 márka, augusztusi szállításra 9.62 márka. Irányzat szilárd.

Páris, április 30. Nyers cukor (88 fok) készáru 30.75-31.—frk, fehérek cukor áprilisra 33.25 frank, májusra 33.50 frk, 4 óra máj-tól 33.50, 4 óra okt.-tól 31.50 frk. Finomított készáru 104.—frank.

London, április 30. Jávaczukor 11 1/4 shilling, ártartó.

Petroleum.

Hamburg, április 30. Petroleum helyben 5.35 márka = 3.15 frt.

Antwerpen, április 30. Petroleum fin. helyben 16.1/2 frank = 7.69 frt.

Bréma, április 30. Petroleum fin. helyben 5.45 márká — 3.21 frt.

Newyork, április 30. Petroleum fin. 70 Abel 1 est. Newyorkban 5.60 cents, fin. petroleum Philadelphian 5.55 cents; United Rife Line Certificates áprilisra 71.—; nyers petroleum áprilisra 6.25 cents.

Olajok.

Páris, április 30. Repceolaj folyó hóra 56.— frk (= 26.44 frt); májusra 56.25 frk (= 26.56 frt); 4 óra májustól 56.50 frk (= 26.68 frt); 4 utolsó hóra 57.— frk. (= 26.92 frt). Arak 100 kilónként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Hamburg, április 30. Repceolajhelyben 53.— márká (= 31.21 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

Köln, április 29. Repceolaj májusra (fordóval) 57.— márká (= 33.57 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, április 30. Buza május-juniusra mai is szilárd volt, ellenben őszi buza lanyhult. Kötetett buza tavaszra 15.50—15.80. Az effektív piacon buza a mult hetihez képest 75 krajczártól 1 forintig, rozs 50—75 krajczárig, tengeri 30—40 krajczárig emelkedett.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 15.50—15.80, május-juniusra 14.43—14.45, őszi 10.85—10.45, rozs tavaszra 10.35—10.45, őszi 8.45—8.50, tengeri május-juniusra 6.49—6.50, július-augusztusra 6.58—6.59, zab tavaszra 7.85—7.90, május-juniusra 7.80—7.85, őszi 6.35—6.45 forinton.

Boroszló, április 30. Buza helyben 23.10 márká (= 13.61 frt) sárga. Buza helyben 23.— márká (= 13.55 frt). Rozs helyben 17.— márká (= 10.01 frt). Zab helyben 16.90 márká (= 9.96 frt). Tengeri helyben 13.— márká (= 7.66 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

Hamburg, április 30. Buza holsteini 240—250 márká (= 14.13—14.72 frt). Rozs meklenburgi 170—182 márká (= 10.01—10.72 frt). Rozs orosz 136 137 márká (= 81.0—8.87 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

München, április 30. Buza 24.65 márká (= 14.52 frt). Rozs 18.10 márká (= 10.66 frt). Árpá 19.20 márká (= 11.31 frt). Zab 16.10 márká (= 9.49 frt). Minden 100 kilónként. Hozatal 4.224 q Készlet 3.144 q. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

Lindau, április 30. Orosz buza 21.90—24.— márká (= 12.90—14.13 frt). Szilárd.

Páris, április 30. (Megnyitás.) Buza folyó hóra 32.90 frank (= 15.69 frt). Buza májusra 32.75 frank (= 15.62 frt). Buza július-aug-ra 31.10 frank (= 14.87 frt). Buza májustól 4 hóra 30.10 frank (= 14.36 frt). Rozs folyó hóra 21.75 frank (= 10.37 frt). Rozs májusra 21.50 frank (= 10.25 frt). Rozs július-aug-ra 20.25 frank (= 9.66 frt). Rozs májustól 4 hóra 18.75 frank (= 8.94 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, április 30. (Zárlat.) Buza folyó hóra 33.— frank (= 15.74 frt). Buza májusra 32.90 frank (= 15.29 frt). Buza július-augusztusra 31.60 frank (= 15.09 frt). Buza 4 hóra májustól 30.40 frank (= 14.51 frt).

London, április 30. Gabona szilárd, de nyugodt. Angol piros buza 50 sh-gel fizetre. Külföldi buza, liszt és gömbölyű tengeri 1, megérkezett buzarakományok 1/2 sh-gel magasabbak. Uszó kevert amerikai tengeri 1/4 sh-gel alacsonyabb. Hozatalok: buza 49.600, árpa 3.190 és zab 83.360 q. Tengeri helyben 22 1/2 sh.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, április 30. Kezdetben némi gyengülés után, az angol bank aránykiesztéről, valamint az aratásról érkezett kedvező hírek után az irányzat szilárdult. Később párisi alacsonyabb jegyzésekre az üzlet gyengült.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 356.65 356.65, Anglo bank 157.50—157.75, Union-bank 296.75—296.25, Magyar jelzálogbank 254.—254.50, Magyar hitelrészvény 381.25—382.25, Osztrák-magyar államvasut 352.50—353.80, Déli vasut 75.—75.75, Magyar ipar és kereskedelmi bank 105.25—105.50, Észak-nyugoti vasut 246, Alpési bánya 161.80—162.70, Rimamurányi 254.—254.25, Tramway 510.50—513, Magyar általános kőszénbánya 109.50—109, Magyar aranyjárdék 120.70, Magyar koronajárdék 99.05, Osztrák földhite 466—467, Német márká 58.80, Länderbank 233—231.25, Elbavölgyi vasut 259.50—258.50, Dunagőzhajózási 459—464, Török dohányrészvény 131, Májusi járadék 102, Osztrák koronajárdék 101.70, Magyar aranyjárdék 102.70, Magyar koronajárdék 99.05, 20 frankos 9.55.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 356.12, Magyar hitelrészvény 381.75, Länderbank 232, Osztrák-magyar államvasut 353.50, Déli vasut 75.75, Alpési bánya 162.30, Rimamurányi 254.25, Májusi járadék 102, Török sorsjegy 59.80.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 356.62, Magyar hitelrészvény 382.25, Anglo-bank 157.75, Bankverein 264.50, Union-bank 297.—, Länderbank 231.75, Osztrák-magyar államvasut 353.50, Déli vasut 76.25, Elbavölgyi vasut 259.75, Északnyugoti vasut 246.—, Török dohányrészvény 134.—, Rimamurányi 254.—, Alpési bánya 162.30, Májusi járadék 102.—, Magyar koronajárdék 99.10, Török sorsjegy 59.70, Német márká 58.82, Fegyvergyár 311.—, Osztrák földhite 467.—.

Dél után 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 120.75, Magyar koronajárdék 99.05, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.65, Magyar földterhelmentesítési kötv. 97.25, Magyar hitelrészvény 381.50, Magyar nyereségekölcsön sorsjegy 160.25, Kassa-oderbergi vasut 190.25, Magyar kereskedelmi bank 1400.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.10, Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.—, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 253.75, Rimamurányi vasrészvénytársaság 253.—, 4.2% papírjárdék 102.05, 4.2% ezüstjárdék 101.75, Osztrák aranyjárdék 121.40, Osztrák koronajárdék 101.65, 1860. sorsjegyek 143.—, 1864. sorsjegyek 196.—, Osztrák hitelsorsjegyek 205.—, Osztrák hitelrészvény 356.75, Angol-osztrák bank 157.75, Union-bank 297.—, Bécsi Bankverein 264.75, Osztrák Länderbank 231.50, Osztrák-magyar bank 913.—, Osztrák-magyar államvasut 353.75, Déli vasut 76.25, Elbavölgyi vasut 259.75, Dunagőzhajózási részvény 460.—, Alpési bányarészvény 164.50, Dohányrészvény 133.50, 20 frankos 9.54 1/2, Cászári királyi vert arany 5.70, Londoni váltóár 120.65, Német bankváltó 58.77, Az irányzat szilárd.

Bécs, április 30. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárlatá után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 357.—, Magyar hitelrészvény 383.50, Anglo-bank 158.—, Bankver. 265.—, Union-bank 297.—, Länderb. 231.50, Osztrák-magyar államvasut 354.50, Déli vasut 76.25, Elbavölgyi vasut 260.—, Északnyugoti vasut 246.50, Török dohányrészvény 133.—, Rimamurányi vasut 254.25, Alpési bánya 165.—, Májusi járadék 102.40, Magyar koronajárdék 99.10, Török-sorsjegy 59.90, Német márká azonnali szállításra 58.81, Német márká ultimóra 58.83.

Berlin, április 30. Ezüstjárdék 101.70, Osztr. aranyjárdék 102.80, Magyar aranyjárdék 102.60, Magyar koronajárdék 99.50, Osztrák hitelrészvény 223.—, Osztrák-magyar államvasut 150.40, Déli vasut 33.20, Bustiehrádi vasut 360.—, Osztrák bankjegy 170.—, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.85, Rövid lejáratú váltó Párisra 81.05, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.50 1/2, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 92.—, Laura-kohó 189.25, Harpeni 185.30, Olasz központi vasut 132.60, Török sorsjegy 113.25.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 223.25, Osztrák-magyar államvasut 150.75, Déli vasut 33.10, Magyar aranyjárdék 102.60, Disconto-társaság 194.90. Az itteni börzén ma az a hír volt elterjedve, hogy a spanyolok New-Yorkot megtámadták.

Páris, április 30. Új 3% francia járadék 101.25, 3%-os francia járadék 102.37, 3 1/2%-os francia aranyjárdék 106.62, Osztrák-magyar államv. 757.—, Länderbank 480.—, Osztrák aranyjárdék 102.—, Déli vasut elsőbbség 390.—, Alpési bánya 356.—, Török dohányrészvény 283.—, Török sorsjegy 107.—, Olasz járad. 92.15, Spanyol kölcsön 32.43, Meridional 670.—, Otomanbank 533.—, Rio Tinto 684.—, Debeers 651.50, Eaststrand 108.—, Chartered 64.50, Randfontein 538.50, Lanya.

Frankfurt, április 30. (Zárlat.) 4.2% papírjárdék 86.15, 4.2% ezüstjárdék 86.10, 4% osztr. aranyj. 103.—, 4% magy. aranyjárdék 102.40, magyar koronaj. 99.75, osztr. hitelrészvény 302.25, osztr.-magyar bank 787.—, osztr.-magyar államvasut 304.37, déli vasut 67.37, elbavölgyi vasut 222.—, bécsi váltóár 169.85, londoni váltóár 20.50, párisi váltóár 81.10, bécsi bankverein 225.25, villamos részvény 138.75, alpési bányarészvény 136.55, 3% magyar aranykölcsön 89.60. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, április 30. (Utőtőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 302.—, osztrák-magyar államvasut 304.25, déli vasut 67.25.

Hamburg, április 30. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.—, osztrák hitelrészvény 302.75, osztrák-magyar államvasut 760.50, déli vasut 159.50, olasz járadék 92.25, 4% osztr. aranyj. 103.—, 4%-os magyar aranyjárdék 102.80. Az irányzat szilárd.

London, április 30. (Zárlat.) Angol csopások 111.5/16, déli vasut 7.25, spanyol járadék 33.75, olasz járadék 91.25, 4% magy. aranyjárdék 100.50, 4% rupia 62.7/8, Canada pacificvasut 84.—, leszámitolási kamatláb 3.5/8, ezüst 28.5/16. Az irányzat szilárd.

New-York, április 30. Ezüst 56.75.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. április 30-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Csapadék mm., Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint. Lists various stations like Arvadárja, Selmeczbánya, N.-Szombat, etc.

Az Atlanti tengerből mély depressziók érkeztek Anglia nyugati partvidékére, melyek ott sűrű esőzést okoztak. Egy másodikos depresszió Közép-Európát foglalja el. A magas nyomás pedig északkeleten tartózkodik.

Európa északi és keleti szélén az idő inkább száraz, de máskülönbön mindentől volt eső kisebb-nagyobb mértékben. Hazánkban tegnap is sűrűbben esett a keleti megyékben, mint az Alföldön és az északnyugoti Felföldön, míg a Dunán túl egyáltalán nem volt eső. Zivatarok jelentégnapról Zombolya és N.-Szombat, jégesőt V.-Humány, A hőmérséklet általában magas.

Változóan felhős, igen enyhe idő várható, helyi zivatarokkal.

VIZÁLLÁS.

Table with columns: Folyó, Vízmérés, Vizailleség méter, Áradás v. apály, Folyó, Vízmérés, Vizailleség méter, Áradás v. apály. Lists rivers like Danube, Tisza, and measurement points.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Budapesti cézgműtató.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz. Elsőrangú szálloda a város közepén, kivilágítással a Dunára. Éttermek és fürdő a házban, villanvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt” elsőrangú szálloda. A város központján, újman és kényelmesen berendezve. — Kávéház és étterem a szállodában. — Kifűző kiszolgálás, olcsó árak. — Világítás és kiszolgálás az árakban bennefoglaltatik. Idősb Kammer Ernő, tulajdonos.

Gundel János István főherceg szállodája.

A város közepén, a lánchíddal szemben, kivilágítással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. Agózhajó és villamos vasúti állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgáltatás, kifűző magyar és francia konyha, hamisítatlan legjobbak italok. Olcsó árak. Fürdők a házban.

Foncière, Pesti biztosító-intézet. Alapítóké 4 millió korona. Nyereség- és díjtartaléka, valamint évi díjbevételei 25 millió korona. Elvállal tűz-, jég-, szállítvány-, élet- és balesetbiztosításokat. Központi irodái: V., Sas-utca 10., saját házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön-társaság. Befizetett részvénytőke: 10.000.000 korona. Központi irodája és vállalkozás: Andrássy-ut 5. Fiók: Korona-herczog-utca 11. Zálogtők: Károly-kört 18. Király-utca 37. József-kört 12. és Zaitáros-utca a főpostával szemben.

Félic-fürdő. Nagyvárad közvetlen közelében. Vasúti állomás. Kényelmes közlekedés. Fürdő orvos Dr. Kozay Kálmán. Tükör-fürdő, család- és kád-fürdő, moor-fürdő. Kifűző zenekar, jó konyha és pincze. 870. Kérnéte János bérlő.

Meller Ernő. Híres szabadelmi ügyvéd szabadelmi irodája Budapest VII. Erzsébet-kört 26. sz. Fejvilágítással és tanácsal intése szolgál.

Főrudámban az utolsó húzásnál a 35934 sz. sorsjegy **40,000 koronát** nyert és ezenkívül még számtalan nagyobb nyeresemény is nyertett.

Szerencse fel! a május 11 és 12-iki húzáshoz.

Magy. kir. szabadalm.

Osztálysorsjáték

főelárusító helye.

Főrudámban az utolsó húzásnál a 4564 sz. sorsjegy **10,000 koronát** nyert és ezenkívül még számtalan nagyobb nyeresemény is nyertett.

Szerencse fel! a május 11 és 12-iki húzáshoz.

KOHN DÁVID BUDAPEST, VI., Teréz-körut 6. sz.

Főnyeremény 60.000 korona.

Legszerencsésebb esetben **egy millió** korona nyerhető.

Eredeti sorsjegyek
a május 11 és 12-iki húzáshoz

1/1	1/2	1/4	1/8
6 frt	3 frt	1 frt	50 kr. 75 kr.

A pénz előleges beküldése vagy utánvét ellen a leggyorsabban megküldöm a sorsjegyeket.

Huzás
május hó 11-én
és 12-én

Eredeti sorsjegyek
a május 11 és 12-iki húzáshoz

1/1	1/2	1/4	1/8
6 frt	3 frt	1 frt	50 kr. 75 kr.

A pénz előleges beküldése vagy utánvét ellen a leggyorsabban megküldöm a sorsjegyeket.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1,000.000 korona

Eredeti sorsjegyek az I. osztályhoz

1/1 6.—	1/2 3.—	1/4 1.50	1/8 —.75
---------	---------	----------	----------

Huzás már
május 11 és 12-én.

Eredeti sorsjegyek az I. osztályhoz

1/1 6.—	1/2 3.—	1/4 1.50	1/8 —.75
---------	---------	----------	----------

Fenti sorsjegyekre postafordultával kérem a megrendeléseket, mert azok az érkezési sorrendben eszközöltetnek a pénz előzetes beküldése ellen, vagy utánvét mellett. Tisztelettel

KOHN DÁVID

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója

Budapesten, VI. kerület, Teréz-körut 6. szám.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. Itt van tehát a májusi hónap, amelynek időjárása tudvaleg döntő befolyású a vegetációra. A kilátások eddig is jó közepes termést ígérnek és reméljük, hogy az aratásig még hátralévő nyolcz hét alatt a mezőgazdasági állapot folyton javulni fog és így a magyar termelők az idén abban a ritka helyzetben lesznek, hogy a bő hozamot jó árak mellett értékesíthetik majd, mert azzal már tisztában van ma mindenki, hogy az olcsó gaboná-
árak korszaka az 1898-iki évben nem fog bekövetkezni.

A lefolyt hét üzleti eseményeiről egy heti szemle szűk keretében lehetetlen megemlékezni. Naponta kimerítően ismertettük az eseményeket, ehelyfűt tehát csak az egyenlegszerű árváltozások feltűntetésére szorítkozunk.

Buza. Elkelt vagy 150.000 métermázsá, az árak 80 krajczárnyi javulást mutatnak.

Rozs ből talán 5000 métermázsát adtak el. A mai árak (9.90—10 frt) 60 krnyi heti emelkedésnek felelnek meg.

Árpa. Takarmányára ma 7.20—25 forintot jegyez. Ez ár is 10 krajczárnyi javulást jelent.

Zab 50 krajczárt nyert árában és ma szín és tisztaság szerint 7.80—95 forintot jegyez.

Tengeri helyben alig volt forgalomban. Elszállítási czélokra kisebb tételekért a folyó határidő árakat üztették. Kisúszálláson 5.70 frtot, Szolnokon 5.80 frtot, Gyomán 5.55—60 frtot jegyzünk.

Repceolaj. Szilárd irányzat mellett az üzlet készáruiban eléggé élénk, határidőáruban a kínálat továbbra is szűkelel, kőszáru jegyzése nagyban 35 forint, kicsinyben 36 forint métermázsánként Budapesten.

Repceporogácsa. Nagyon szilárd, jegyez kocsi-rakomány vételnél 6 forint 25 krajczárt, kicsinyben 6 forint 50 krajczárt métermázsánként Budapesten.

Olajmagvak. Káposztarepceében e héten sem volt forgalom, mert ajánlat nincs és jegyez névlegesen 13.—13.25 forintot. Határidők: káposztarepce augusztusra 13.10—13.15 frton zárul. Bánártrepce 12.50—12.75 forint. Gomborka 11.50—12.50 frt, vadrepce 5.50—6.25 frt, lenmag 10.—10.50 frt, kendermag 8.—8.50 frt.

Hüvelyesek. B a h e héten ismét teljesen üzletlenn maradt, kereslet nem mutatkozott. Jegyzéseink tehát csak névlegesek: Gyöngyösön 7.—frt, Szegzárdon 6.75 frt, Baján 6.80 frt, ó barna bab Kalocsán 5.50 frt, új 6.—frt. Köles 4.25—4.50 forint.

Liszt és korpa. A malmok a lefolyt hét első felében ugyan a gabonapiacson uralkodott nagy izgalom mellett szintén kénytelenek voltak árakat rohamosan fölemelni, a vevők azonban ezt nagy-

részt közönyösen fogadták, úgy, hogy a forgalom új eladásokban nem volt nagy. A finom lisztfajták átvétele kerábbi eladásokra ugyan gyorsan történik, de miután azokban a malmoknál hiány van, a malmok a finom lisztek eladását részben beszüntették; a közép- és alsó-lisztfajták ellenben kevésbé fognak és a második kéz siet a nagy áremelkedések melletti hasznát, kötéseinek lehvnyolitása által, jóval a malmok jegyzései alatti is biztosítási s részben vidéki kereskedők is iparkodtak korábbi vételkeiből Budapesten eladni. Remélhető azonban, hogy a piacz rövid idő múlva megint visszatér rendes medrébe s mint más években ez időtájban rendszeren, úgy az idén is jobb kereslet lesz az alsóbb fajtákban. Külföldre nincs üzlet, mert az árak nálunk nagyobb mértékben emelkedtek, mint a külföldön s így a már különben is fennállott igen nagy disparitás még jelentékenyebb lett. A korpaüzlet nagy szilárd. Készáru, különösen goromba korpa, hiányzik s így bár magasabb árakat kínálnak korpáért, eladások alig fordulnak elő.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
24.30	23.80	23.30	22.50	22.—	21.10	19.80
	7	7 1/2	8	F	G	
	17.70	15.70	9.50	5.50	5.20	

100 kilónként, zsákosul, Budapesten szállítva.

Fűszar- és déli gyümölcs. Budapest, április 30. **Datolya:** Kalafát 26—32 forint, alexandriai 22—24 forint, koszoru 15 forint, szabadon 20—26 forint. **Füge:** koszoru 18.—18.50 forint, Calamata 20.50 forint, kosáru 14—15 frt, szabadon 13.—15.—frt, Puglia 9—12 frt. **Szmirna** 34—38 frt, Maratonisi 14.—13.50 forint. **Mogyoró.** Siciliali 23.50 forint, nápolyi hosszú 34.—frt, Levante 16—17 forint. **Szent János-kenyér.** Puglia 9.50—10.50 forint, Mandula Avola courris 89—96 forint, Molfetta 80.—frt, Catania 84 forint, Palma 85 forint, Girgent 86 forint, Bari 75—78 forint, édes Pugliai 90—92 forint, dalmát 73.50—80 frt, arméin 45 frt. **Pignol** 62 frt per láda. **Mazsolaszölő:** Vouira 36—38 forint, Yerli 36—39 frt, Caraburno 45.—56.—frt, Elemé 22, frt, vörös Samos 18 forint, fekete Thyra 16 frt, fekete Samos 22 forint, Szardella 68—70 forint, Ajóka 35.—56 frt. **Bors.** Singapore fekete 50—56, forint Penang fekete 46.—forint, detto fehér 76 frt. **Gyömbér:** bengali 28.50forint Szegfűszeg 40 frt. **Fahéj** 56.—forint, fahéj törmelék 28; habérlevél 10.—forint, per 100 kilogramm cif. **Trieszt:**

Szesz. A szeszüzletben e héten a magasabb gabnajejyzések és szilárd kontingens-nyerszesz-jegyzések folytán szilárd irányzat uralkodott és a szeszárak azonnali szállításra változatlanul szilárdan, a mult heti zárlatjegyzés szerint záródnak. A budapesti piacon finomított szesz azonnali szállításra 58 frtig, nyerszesz adózva 57 frtig, exkontingens nyerszesz 16.75 frtig, denaturált szesz

hordóston 21.50 frtig kelt al nagyban. Kicsinyben az árak 1/4—1/2 forinttal drágábbak. Vidéki szeszgyárak 57.75—58 forinton kínáltak finomított szeszt, budapesti vasutállomáshoz szállítva. Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyerszesz 20.25 forintig volt kinalva azonnali szállításra. A kontingens nyerszesz ára Budapesten 19.50—19.75 forint. A kivitel e héten több tétel finomított szeszt vásárolt, mely Fiumén és Trieszten át tovább lett szállítva. Vidéki szeszgyárak változatlanul szilárdan jegyeznek: Konyérmező, D-Tuzla, Losoncz 1/4 forinttal drágábban.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 57.75—58.25 forint, élesztőszesz 58.—58.25 frt, nyers-szesz adózva 57.—57.1/2 forint, adózatlan 16.75—17.—forint, Denaturált szesz 21.1/2—22.—frt. Az árak 10.000 liter fokónként, hordó nélkül, hármentve Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendő. **Bécs:** Kontingens nyerszesz azonnali szállításra 20.70 forintig kelt el. — **Prága:** Adózott triplószesz nagyban 56.—56.1/2, adózatlan szesz 19.1/4 forintot jegyeztetett. — **Arad:** Szilárd irányzat mellett finomított 57.—57.1/2 forinton. — **Kenyérmező:** Finomított szesz 58.1/4—58.1/2, denaturált szesz 20.1/2 frt. — **Győr:** Finomított szesz szilárd. Denaturált szesz 21.—21.1/2 forint, kontingens nyerszesz 16.1/4—16.1/2 forint. — **Losoncz:** Élesztőszesz szilárd 59.1/2 forinton kelt el. — **Trieszt:** Kiviteli szesz magyar 13.1/2 forint, román 13.—forint, cseh áru 14.—forint, hektoliterje 90%o.

Ecetszesz. Ecetszeszben e héten a kereslet kielégítő volt és több nagyobb tétel május-októberi szállításra 45—46 krajczáron zárult hydrátonként. Éteczet higitva 3—3.50 forint hektoliterje hordó nélkül, ab vasut Budapest, 2 százalék vagy négy hó.

Likörök és rum. A Likörüzletben a forgalom e héten főleg vidéki rendelésekre szorítkozott, míg ellenben a budapesti üzlet a rendes forgalmi volt. Rum, belföldi magasabb szeszárak folytán 2—2.50 forintra emelkedett hektoliterenként. Külföldi (angol) változatlan gyér forgalom mellett 2.50—3 forinton kelt el vámentesen ab Budapest.

Cukor és kávé. Budapest, április 30. **Cukor.** Nagyban, ab Budapest vasut, fogvasztási adó nélkül. Finomítottány prima 37.25—37.60 forint, koczka 38.28—38.50 frt. **Piló** 58.25—38.50 frt, kristály-cukor 85 forint, Candis fehér 46 forint, Candis sárga 41 forint, Szőlőcukor 25 forint. **Kávé:** Santos good average 40—42 forint, Santos superior 42—48 frt, Portorico 102—120 forint, Jáva, sárga 90—124 forint, Menado 140—170 forint, detto barna 180—190 forint, Carracas 86—80 frt. **Laguayra** 88—96 forint, Jamaica 90—110 frt, Salvatore 75—85 forint, Labat 100 forint, Mocca Hodeida 108—114 forint, Preanger 118 forint, Középi-amerikai 104 forint, Rio 50—58 forint, W. J. B. 100—140 frt, detto gyöngy 128—145 forint, Santos

Damjanics Szolnoknál.*

Irtá: Hentaller Lajos.

I.

Lehetetlen a szolnoki útközetről írni anélkül, hogy a szolnoki győzőnek, Damjanics Jánosnak lényegét, egyéniségét, katonai talentumát s hazafiságát előbb meg ne kísértenénk némileg kidomborítani.

Damjanics János 1849-ben 45 éves volt. Gyerekkorában görög hitvallásu apja rácz papnak szánta. Nem akart pap lenni. Megszökött az apai háztól. Beállott a 61-ik számú Rukavina nevű gyalogezredbe közembernek. A Rukavina ezred épen akkor indult Olaszországba. A később oly óriás termetű Damjanics gyerekkorában hosszú, vékony, szűkmellű, hirtelen felnyult vézna fiú volt, kit az erőltetett katonai menetelés halálos betegé tett.

Lábai feltörtek, felhólyagosodtak, úgy, hogy alig volt képes tovább vándorolni. Egy öreg baka akkori katonai szokás szerint fiának fogadta a tintásujju diákokt és ápolni kezdte. Ápolta is oly buzgalommal, mondhatni anyai szeretettel és odaadással, hogy a czingár

* Források: Görgei István 1848—49-ből II. köt. — Hazánk című történelmi folyóirat I. köf. 68. lap; VIII. kötet 189 lap. — Mészáros Lázár Emlékiratok II. kötet 90—93. lap. — Horváth Mihály Függetlenségi harc. — Rüstow: A magyar hadjárat története I. kötet 265—269. lap. — Klapka György Nationalkrieg I. kötet 280—285. lap. — Winterfeldzug 344—353. lap. — Közlöny, 1849. évfolyam, 46. szám. — Honvéd, 1849. évfolyam, 64. szám. — Szilágyi Sándor, Forradalom története 328 lap. — Gewitschvigg Ritter v. Kossuth und seine Bannerschaft I. kötet 86. lap. — Vukovics Sebő. Emlékiratai 433—443 lap. — Vahot I. Honvédek könyve III. kötet 1—14. és III. kötet 129—150. lap. — Jókai M. Csataképek I. kötet 22—24. lap.

Damjanics, kit előbb majdnem elfűt a szél, a jó olasz levegőn hamarosan óriáserejű, széles mellű férfúvá erősödött, aki képes volt kiállani hideget, meleget és fáradságot egyaránt.

A szabadságharcz kitörésekor Damjanics Temesváron szolgált mint százados. Damjanics gondolkodásmódja teljesen elűtött a többi tisztek érzelmeitől.

En a magam részéről Damjanicsot demokratikusan szabadelvű, — sőt ha tekintetbe veszem azt, amit Elekcs István századosnak mondott, midőn kedvenc zászlóaljától, a 3-ik zászlóaljtól bucsut vett Komáromban, amikor is kijelentette, hogy „ő ugyan semmiféle koronás fő alatt sohasem szolgál” — mondom, ha e szavait is figyelembe veszem, bátran tarthatom Damjanicsot radikális republikánusnak. S azt hiszem, e gondolkodását akkor szívia magába, amikor a magyar bakák között felnőtt s ott megtanulta, mi az igazi hazaszeretet.

Ép ezért, ismervé Damjanicsnak egyenes, szókimondó természetét, a legkevésbé sem czodálkozom, hogy Haynaunak, Temesvár-katonái parancsnokának működését nyíltan és a legélesebben bírálgatta.

Tudjuk igen jól, hogy Haynau Gyula, ki egy hesseni zsidóleánynak fattyúgyereke volt, szívéből, lelkeből gyűlölt mindent, ami magyar, mindaddig, míg „alter ego” korában egyik napról a másikra kegyvesztett nem lön. Haynau a márcziusi újításoknak már csak hírére is dühbe jött s emiatt folytonos kellemetlensége volt úgy a megyei hatóságokkal, mint a magyar kormány biztosával.

Lehet gondolni, hogy amint Haynau értesült Damjanics politikai érzelmeiről, rögtön áthelyeztette ezredéhez Olaszországba.

Április havában Damjanics már tényleg elindult Itália felé. A magyar kormány közbenjárására azonban megszakítá útját s Magyarországnban maradt. Viszont azonban május végén Haynau ment Temesvárról Olaszországba.

Jellemzőnek tartom felemlíteni azt a kevéssé ismert tényt, hogy a bécsi főhadikormányzószék a Haynau ellen elébe terjesztett panaszokra rendszeren azzal válaszolt: „Haynau tábornok hőbortossága köztudomású és szájaszkodásai megvetést érdemelnek.”

Damjanics Jánost a kormány májusban nevezte ki a 3-ik zászlóalj őrnagyává.

A szuronyrohámok nagy-mesteré, miként később Damjanicsot neveztek, óriás termetű, széles vállú, domboru mellű férfú volt. Nagy, kopasz homlokát mintha szobrász vésője faragta volna. Szemüregel fölött sűrű, vastag szemöldel emyöként állottak ki. Alóluk apró, szűros fekete szemek szikráztak elő. Ha dühös vagy ingerült volt, akkor a szemek színét, a szikrázás és színváltozás miatt, nem lehetett meghatározni.

Pillantása néha-néha olyan volt, mint a hegyes nyíl. Széles, de inkább husos, mint kövéredő arczat két részre osztá nemeshajlásu merész sas-orra. Szaja szabályos; mondhatni, szípen metszett volt, alsó ajka bizonyos nőies dűrczássággal csücsörödött. Hajza és száka kálla koromfekete; utóbbi befedte egész mellét.

Damjanics a csaták menetét rendszerint nagy fekete-pej paripájáról nézte. Huszu fehér köpönyege lógott le széles vállairól. Bal öklét csipőjére szorította és férfiasan döngő hangon osztotta parancsait.

Szigoru, erélyes katona volt. Oktattat fegyvelmezte az ujonczokból alakult zászlóaljá.

gyöngy 72 forint, Bogota 72—75 forint, Lávé-gyöngy 86—92 forint, Guatemala 100—112 forint, Viktoria-gyöngy 88 forint.

Konzervek. Mai hamburgi jelentések szerint az árak a következők: Ananász, szingaporei érkezett 350 láda, a hozatal némileg csökkent 100 darab 1 1/2 kilogrammos doboz 53 márká; detto 100 darab 1 kilós doboz 45.50 márká; detto Guadeloupe 100 darab 1 kilós doboz 94 márká; detto Bahama, láda a 24 doboz 158—160 márká; detto Saint-Miguel érkezett 510 láda, aukcióra került 395 láda 5 márká áremelkedéssel, per 100 kg. 232 márká. Tengeri rák: 87 dobozos láda a 1/2 kgr. 60 márká, detto 48 dobozos láda a 1/2 kgr. 52 márká, Lazac 48 dobozos láda a 1/2 kgr. 30 márká; detto magas dobozban 26 márká. Mustármaile 12 doboz a 1 kgr. 9.50 márká; detto 1/2 kilós doboz 6.50 márká; detto diaphane 12 doboz a 1 kgr. 6.75 márká; detto 12 doboz a fél kgr. 4.50 márká. Szarvasgomba: Perigord, legjobb minőség, 10 darab 1/2 doboz 65 márká, detto üvegben 60 márká; szárított per kgr. 14 márká. Sajtok: Viktoria 20—30 kilós darabokban per kgr. 2.40 márká; Chester 7—30 kilós darabokban per kgr. 2.30 márká; Stilton 4—6 kilós darabokban per kgr. 3.80 márká; Roquefort 2 1/2 kilós darabokban 2.30 márká. Neufchatel 37 darabos kosárban 4.75 márká. Eidam 2 kilós gömbben 1.50 márká; hollandi tejszín per 10 kgr. 20 márká. Svájci per 10 kgr. 18 márká; Parmesan per 10 kgr. 18 márká. Sardines a l'huile 2300 ládával érkezett; árak változatlanok.

Petroleum. Még mindig a legnagyobb bizonytalanság uralkodik a jövő idény alakulása miatt. Egyrészt a kiegészítés bizonytalansága, másrészt a kartell létrejöttének kérdése — amely épen az előbbinek funkciója — lesznek első sorban a mérvadó szempontok. A kiegészítés szerint a nyersolaj vám felemelendő, amidőn is a galicziai producersek, akik egyszersmind finomítók is képesek a magyar gyárosok kezeit oly szorozra kötözni amint azt ők csak akarják. Bárha már volna magyar nyersolajunk, hogy a védvám a mi termelőinket védné a külföldi versennyel szemben! Így azonban csak az osztrák nemzetgazdák kezeire dolgozunk. A galicziai nyersolaj mindenestre nagyobb lesz és ha nem tévedünk az áremelkedés az egy forintot is könnyen meghaladhatja, ami nyersolaj termelés érték passzageit lényegesen javítani fogja, de természetesen csak Ausztria javára. Ezek után még akkor is, ha a kartell létre nem jönne biztos miszerint a Raffinád árai magasabbak lesznek.

Érdekes, hogy most, midőn a kartellesek még csak nyoma sincs, az osztrák gyárak már is 1—1.20 frittal felemelték a Raffinád árait. Ehhez járul, hogy Bakuban ma a nyers olaj ára igen magas és 9 1/2 kop. alul (pro Pud) nem kapni nyersolajat, ami Batumban 28—30 kopékos keveréket jelent. Miután a forgalom most ultimo aprilis igen

nagy. Május első heteiben be fog állani majd a reakció amidőn is az összfigyelem a jövőre lesz irányítva.

Nagybani jegyzések. A kőolaj-finomító-gyár: Fiumei egyesüléges (amerikai) petroleum: 22.— frt. Háromcsillagos (orosz) petroleum: 18.— forint. Brassói prima: 15.— frt. — A magyar petroleum-ipar-részvénytársaság: Császár-olaj: 24.— forint. Egykeresztes petroleum 19.75 frt. Orosz háromkeresztes petroleum: 18.— frt. Kétkeresztes petroleum: 17.— frt. Budapest, 100 kilogramm tisztasuly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó). Világos hengerolaj I. számú: 32 frt. Sötét hengerolaj II. számú: 30 frt. Könnyű gépolaj III. számú: 14.50 frt. Nehéz gépolaj IV. számú: 17.50 frt. Keverőolaj (tisztító olaj) X. számú: 10.— frt. Keverőolaj nehéz, fajsulya 0.905) XI. számú: 12.— frt. A X. és XI. számú olaj fénytelen minőségben egy és 1/2 forinttal drágább. Budapest 100 kilogramm tisztasuly után netto tara, ingyenhordóban, per cassa 2 százalék árengedménnyel. Orsovai Standard White (salon) petroleum: 16.50 forint. — Az Apolló ásványolajgyár-részvénytársaság: Liliom-császár-olaj: 24.— forint. Egyszív petroleum: 18.— forint. Háromszív petroleum 16.75 forint. Csillag-kereszt 16.— forint. Lámpaolaj: 14.— forint. Budapest netto cassa, 100 kilogrammonként, ingyenhordóban, 20% tara. Apolló III. számú gépolaj: 18.— forint Budapest 100 kilogrammonként, hordóval együtt, netto tara; per cassa 2 százalék árengedménnyel vagy váltóval négy hónapra. Egyes hordók 25 krajczárral drágábbak. Üres petroleumos hordók ára: 2.05 forint. Üres olajos hordók ára 1.30 forint. Ásványolajok: Jóllehet az orosz nyersanyagból készült olajok igen keresettek, főleg a galicziai olajok könnyebb minőségei olcsóbb árakkal már is erősen tért hódítanak, orosz nyersanyagból gyártva. Hengerolaj (magas gyulladási fokkal): 26 forint. Igen nehéz gépolaj (fajsuly 907—910): 22.— forint. Nehéz gépolaj (905—908): 20.— frt. Könnyű gépolaj (900—902): 18.— forint. Orsóolaj (900): 15.— forint. Tisztító olaj (885): 15.— forint. Vulkanolaj: 9.— forint. Budapest 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, netto tara. Nem orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint két-négy forinttal olcsóbbak.

Gépolaj és kenőcsök. Budapest, április 30. Olivaolaj valódi puglia: 44 frt, gyári olivaolaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 26 forint, transmissióolaj 28 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkanolaj 22 forint. Kenőcsök: Cilinderolaj 33 forint, valódi amerikai 38 forint, egyéb cilinderolaj 22—36 forint, consistentis gépkenőcs 30—35 forint, bányakocsikenőcs 16—18 forint, sodrony- és kenderkötélkenőcs 24—26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50—55 forint, fogaskerékkenőcs 20—24 frt, szj- vagy szerszámkenőcs 35—40 frt. Gyantaárak: Serfőzdeszurok 15—17 frt, terpentinolaj fehér orosz 27 frt,

amerikai 38 frt, osztrák 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. Kátránytermékek: Carbolineum 12—13 frt, kőszénkátrány 4—4.25 forint, fenyőkátrány 10—12 frt, Vaselin bórkenőcs 20—25 frt, szerszám- és fegyverkenőcs 30—35 frt. Háfz sir: svéd 36 frt, grönlandi 35 frt, orosz-lánzi 12—13 frt. Lenolaj: 26 frt, valódi hollandi 30 frt. Lenolajkenőcs: letilepedett 22—30 frt, vaselinkenőcs 35—40 frt. Faggyu: 38—40 frt. Tejszinszappan 22 frt. Kocsikenőcs: fekete vagy sárga 5.50—5.25 frt, fehér finom 6.50—7.— frt, monfalkoni 7.50 frt, kék finom 7 frt, uszó 7.50—9.— frt, fehér 7.50 frt, fiakkerkenőcs 9.75—10 frt, finom belga paraffin 7.30 frt. Schellack: narancs 116 frt, fél-narancs 88 frt, rubin 85 frt. Szalmiák: fehér angol 56 frt, jegecz 28 frt. Naftalin: hordóban 14.50 frt. Glicerín: 48—90 frt. Benzin: fehér 28 frt. Kolofónium: helyöldi 6.75—7.25 frt, amerikai elsőrendű 6.50—7 frt. Szurok: bognárszurok 7.25—8 frt, fenyőszurok bajor 12.25—12.75 frt, detto fehér 5.50—6.75 frt, vargaszurok 10.50—12 frt, mind per 100 kilogramm ab Budapest. Gummi arabiai 75—77 frt, detto kevert 39—42 frt, kereskelmi 45—48 frt, Liti 34 frt per 100 kgr. ab Triest. Tálalóolajok: Hangulat folyton lanya. Albániai tisztított 33—36.25 forint, olasz, finom és szuperfinom 57—68 forint, levantei 33—36 forint per 100 kilogramm vám és hordó nélkül ab Triest.

Kötött-, szövet-, rövid- és díszmüanyagok. P. m. ut. Liverpool per pronit 3 1/4, szept.-december 3 1/4. Egyiptomi 1/16-al drágább. A termelési kilátások, Egyiptomot kivéve, hol a Nilus alacsonyabb volta miatt korai szárazságtól félnek, kedvezőek. A spanyol-amerikai háború következtében az árak elég magasak, mérsékelt kereslet mellett; a fonógyárak teljesen elzárkóznak a vételtől s így a forgalom nagyon csökkent. A nyerssűrű magas ára következtében fél és egész gyártmányok is emelkednek. A pamutfonalat új kötésre a tavalyi árban kínálják; az egész gyártmányok pedig 5%-al drágultak. Haraszirt, zéphiért 20, imperialért 10 kral kérnek többet oszi átvételre. Az üzletmenet lanya és többnyire csak használati cikkek fogyanak, divatcikkekben, nyári harisnyában, czérnafejkendőben, czérnakeztyűben, szalagokban élénkebb a kereslet. Divat- és fényűzési cikkekben alig van forgalom. Norinburgi cikkek közül gummi- és kautsukárak 10%, rézárak, különösen rézből készült tü-árak 5%-al drágultak. Napernyők és esernyőkben, sétabotokban, pipere-szappanban és kosmetikai cikkekben élénk az üzlet. Pipa ára a nagy készlet miatt igen csökkent, ami e cikkekben élénkebb forgalmat idézett elő. Hitelüzletek lebonyolítása nehéz és a fizetésképtelen esetek száma még mindig aránytalanul nagy.

és a harmadik zászlóalj Damjanics alatt rend és fegyelemhez szokott, úgy, hogy lelkesítő példája lön a többi zászlóaljoknak.

Damjanics soha sem törődött csapatainak esekély s az ellenfél nagyszámával. Lelkében, megjelenésében és fellépésében birta a titkot, melylyel megkettőztette a csapatok számát, növelte erejét és bátorságát.

Rettenthetlensége s az a tudat, hogy jobban-rosszban osztozik velük, az a katonai felsőbbesség, mely megjelenésekor rögtön kitűnt, a szigorú fegyelem, melyet tartott s az igazságosság csakhamar seregének bálványává tették. Damjanics ép oly félelmetes volt az ellenségre nézve gyors, találékony esze, mint testi ereje és vitézsége miatt.

A szabadságharcz dicsőségének delelőpontján Damjanicsnak pusztja neve is rémületet keltett az ellenség soraiban. Kedvenc zászlóaljainak, a 3-ik és 9-ik zászlóaljoknak pedig ép olyan veszett híruk volt, mint I. Napoleon híres lodi-i gránátosainak. A francia császár hadjárataiban ugyanis elégséges volt ez a kiáltás: „Jönnek a lodi-i gránátosok!” és az ellenség a lodi-i gránátosok jövetelének pusztja hírére vad futásban menekült.

Damjanics hőskölteményének első része a Bácskában játszódott le. Ott rendetlen, felkelő néppel verekedett. Amint onnan áthelyezték, akkor rögtön rendes katonasággal harczolt. És kitűnt, hogy voltaképen itt van ő igazán elemében, mert soha egyetlen csatát sem veszített.

Pedig Damjanics hadteste, amíg ő volt a parancsnok, aránylag igen kevés puszkaport fogyasztott. Mert Damjanicsnak ez volt a jel-szava: „Kímélés a puszkaport, ug-

sincs sok. Hideg vasat a németnek!”

Ezért is honvédei rendszeren mindjárt a harc kezdetén szuronyt szegezve rohantak az ellenségre. Rohantak volna ők szuronyt szegezve akár a pokolba is, hisz Damjanics ezt mondta nekik:

A rohamos szuronysegezés a harc poezise!

Damjanicsot nagy és vakmerő katonának tartják némelyek, egyéb semminek. Nem csupán jó katona volt ő, hadvezér is volt! Birta mindama kellékeket, amikre önálló hadvezérnek és kitűnő sereparancsnoknak szükség van. Damjanics oly genialis, oly hatalmas és villámgyors tehetség volt, hogy egyszerre teremtett tervet és győzelmet. Titka abban rejlett, hogy minden jelentésre készen volt a legjobb dispoziációkkal.

II.

Damjanics hadteste február első felében hagyta el Aradot. Innen Tornyan, Battonyan, Tót-Komlóson, Szegeden, Szentesen és Kun-Szent-Mártonon át Czibakházánál gyülekezett. A tábornok február 26-án kapta kézhez Dembinsky fővezérnek a parancsát, hogy Czibakházánál keljen át a Tiszán s Szolnoknál váratlanul rohanja meg az ellenséget. Dembinsky figyelmeztette Damjanicsot, hogy járjon elővatosan. Utóbbi a parancsot február 28-án kapta kézhez s márczius 1-én el is indult, hogy azt foganatosítsa, de a szakadatlanul érkező sűrű ködben eltévedt s ismét előbbi helyére tért vissza.

Szolnok a Tisza jobbpartján fekszik a Zagyva és Tisza összefolyásánál. Északról az akkor még nagyon is iszapos és ingoványos, tehát megközelíthetetlen Zagyva, szemben pé-

dig a Tisza voltak természetesen védőbástyái. Itt említem meg, mert sajtáságosnak tartom, hogy a Szolnokot elfoglalva tartó osztrákok a város déli részét teljesen védelem nélkül hagyták, mert onnan nem tartottak semmiféle támadástól. A vasut mentén, fel egészen Pestig, mindenütt csapatok voltak felállítva a vasuti vonal védelmére.

A szolnoki 1849. márczius 5-iki győzelem a magyar függetlenség harczának egyik legszebb napja. És sajtáságos! A márczius ötödiki szolnoki ütközetnek eredetileg csak egy katonai tüntetés kiindulópontjának kellett volna lennie Pest felé. Ez a tüntetés Dembinsky tábornok tervé volt, melyet a VI. és VIII. hadosztályoknak a hadsereg zömével együtt kellett volna végrehajtani az osztrákok ellen. Ezzel a cseltámadással akarta az osztrák fővezért félrevezetni a magyar hadsereg valódi támadási irányára nézve, hogy az osztrák sereget kettősztrva, könnyebben leverhesse. A tüntetéseket voltaképen már a Tarnánál akarták kezdeni, de Damjanics és Vécsey tábornokok hadteste a kápolnai csata előtt nem voltak képesek átkelni a Tiszán.

Damjanics és Vécsey hadtestének ereje ez volt: a hatodik hadosztály gróf Vécsey Károly tábornok alatt állott 6 zászlóalj gyalogságból, a 3-ik huszárezred hat századából és két század lovashajduból hat ágyúval. Ez a sereg Török-Szent-Miklóson állomásozott.

A nyolczadik hadosztály Damjanics alatt állott: nyolcz zászlóalj gyalogságból; 1800 lovasból és 86 ágyúból. A két hadosztály ereje együtt 110,000 gyalog; 2800 lovas és 42 ágyúra becsülhető.

Az osztrák részről itt volt Jellasich első hadteste és Klinger dandára.

A Norma-fa.

Vandáli pusztítást követték el a minap éjszaka a főváros budai részén. A Svábhegyi agg lombórisát, a híres Norma-fát fölgujtották s az öreg fának a városra néző korhadó oldala végig el is hamvadt.

Pedig nevezetes egy fa ez. A testvérváros életében s különösen a negyvenes és ötvenes években az volt a budai és pesti fiataliságnak, a mi a párisiak Héloise és Abelard sirja a Pére la Chaise temetőben. Alig volt nevezetesebb férfi, asszony a pesti társaságban, aki ifjan ne ábrándozott, öregén ne pihent volna meg alatta.

Mikor az 1838-iki nagy árvízveszedelem után kitavaszodott, ide rándultak ki először Fáy András, Döbrentey Gábor, meg Bertha Sándor.

Lónyay János már akkor mint teljhatalmu kormánybiztos Pesten működött és javában osztogatták ki a károsultaknak az árvízi segélyeket.

A Norma-fa lombba bomló ágai alatt heverésztek már a nemes urak, mikor egyszer csak Pármiczky Eduárdot látják közeledni.

Kedvelt szolgabírája volt akkoriban Pest-megyének és különösen tevékeny részt vett a váci károsultak segélyezési ügyében. Odaérve, elmondta, hogy kereste Fáy tuskalap-utcza lakásán, de hogy ide utasította a hajdu, mondván, hogy a Svábhegyre mentek az urak lebegőzni.

Szóközben elmondta aztán Pármiczky, hogy egyes más visszaélések és bajok is történnek a segélyezés körül, s hogy nemrégén is egy vizkárosult asszonytól éjjel vánkosa alól ellopták azt a 700 forintot, amit segély gyanánt kapott, még pedig azok a gyámoltjai lopták, kiket a veszély idején roskadozó házába fogadott.

— Hej, milyen jó volna most egy takarékpénztár! — sóhajtotta Bertha.

— Hát csináljunk egyet! felelő Fáy András rövidesen, aki eddig hallgatta társai beszédét, maga pedig a Rothkrepi Honművészeti forgatva, épen a miskolci színjátszókról olvasott valami érdekes figyelmeltetőt.

Döbrentey papírost vett ki zsebéből, Bertha czeruzát és Fáy András a szép verőfényes tavaszi délutánon ott nyomban megcsinálta a létesítendő takarékpénztár első alapszabályait. Még a részvények árát is megszábták, 600 forintot pengőben, noha, az óvatos Döbrentey ezt a magas árat előljáróban egy kissé sokallotta. A pompás fatitán nevének eredetéről kétféle verzió van forgalomban.

Ebből a gróf Pálffy-féle dandár Czegléden fektült; míg Ottinger vezérőrnagy nehéz lovasai Abonyban állomásoztak.

Karger dandára a következő erőkből állott: A 3-ik gyalogezred 1 zászlóalja; a bródi ezred 2 zászlóalja; 2 század vadász; másfél század utász; 4 század a Ferencz József dragonyos ezredből; 2 század banderilis huszár; egy hatfontos gyalogüteg és másfél 12 fontos üteg.

A tuzai átmenetekre Szolnok és Czibakháza között Kargernek kellett vigyázni. Karger ezt elhanyagolta. El volt bizakodva abban, hogy a szolnoki hídfő birtokában van s ezzel urálja az átjárást; megjegyzem azonban, hogy a szolnoki hídfő védelmét is csak gyenge őrségre bízta, viszont járőröket nem állított fel Török-Szent-Miklós irányában, ahonnan Vécseyt kellett várnia.

A czibakházi átmenet megfigyelésére, ahonnan Karger Damjanics fenyegette, egy vértés századot rendelt ki, mely azonban Damjanics átkelésékor ellőnő vágyva a főseregtől s Czegléd irányába húzódott el.

Határozottan konstatalhatom, hogy az osztrákok elbizakodásukban elhanyagolták a biztonsági szolgálatokat. Nem hagyhatom ugyan szó nélkül, hogy az osztrák fővezér, herceg Windischgrätz, „Emlékirat”-ban utólag azt akarja elhíttetni a világgal, miként őt tisztjei Nagy-Kőrösről már márczius 4-én értesítették, hogy Damjanics Czibakházáról támadni fog. Ezt én ép a Szolnokban levő osztrák vezénylet érdekében nem fogadhatom el valónak, mert ez esethen magatartásuk sokkal súlyosabb beszámítás alá esnék.

(Folytatás következik.)

Az egyik azt mondja, hogy a negyvenes évek legelején egy májusi délutánon nagy kirándulást rendeztek a Svábhegyre akkori írók, színészek, megyei urak és megtelepedtek az óriás fa alatt.

A társaságban volt Schödelné is, a Nemzeti színháznak akkor ünnepezt divája. A víg kompánia falatozott, tréfált, divatos áriákat énekelt és gyors illanással teltek az órák.

Midőn hazafelé kászolódott a kompánia, Balla Endre egyszerre csak azt mondta, hogy a kedves délután emlékeztetére valami nevet kellene adni a fának. Az indítvány nagy tetszéssel találkozott. Aztán mindenki ajánlott valami nevet. Hősök, hadvezérek, királyok sorra jöttek, de nem bírtak megállapodni. Ekkor Nyáry Pál, a megyének akkori főjegyzője szólalt fel:

— Itt, a csalogányok kedves tanyáján, indítványom szerint csak Norma-fa lehet a hívőstító lombsátor, ami kedves csalogányunk, Schödelné örök emlékeztetére.

Az ajánlat leirhatatlan lelkesedést keltett s így lett a híres művésznek egyik forge-szerepe után Norma-fa a Svábhegy híres fája.

A másik verzió aztán mást mond.

Hajdanában nem volt ám a nemzeti színháznak vakációja s a színház csak az ugynevezett normánok, mint például Urnapján és hetenkint pénteken volt becsukva. Ilyenkor aztán a színészek fölpakolozták és gyalogszerezzel nekivágtak a Svábhegynek, fel egyenesen a nagy fához.

Nem volt ám még akkor fogaskerekű vasut, flakkerre meg dehogyan telt a magyar színészek pénze anno 1840 meg 1850 körül.

Nem volt pénzük czifra nyaralásokra, tengeri fürdőkre sem természetesen, de meg volt bennük még az igazi jó véna, az igazi bohémkedély. Szalonnát pirítottak a gyöpön, a katufrék zsebéből előkerült egy-egy czilinder jóféle italkával és folyt az adomázás, meg ha énekesek akadtak, a harmónia.

A norma-napokon itt üdülő színészek neveztek volna el hát, a második verzió szerint, ezt a faóriást Normafának.

Itt bohóskodott mint jókedvű, szép karcsu fiatal legény, a nemzeti színház egészen soha nem pótolta híres honvivántja, Szerdahelyi Kálmán Kovácsnéval és gitározgatta neki, hogy:

Jöjj ki ablakodhoz, édes — Minden csöndes már...

Kovácsné öreg volt és csunya, de szerelmes minden szemrevaló legénybe és ezért a fiatal pályatársak temérdek bohóságot űztek vele.

Réthy Mihály, és a ma is élő Szigeti József tréfáiról köteteket lehetne összeírni. Hát a szép grófnénak és kora legkötönyebb szökött katonájának: Fűredy Mihálynak idiljéről, amelyről ábrándos regét suttnognak a Norma-fa alboruló ágai, míg az alkonyuló nap bíborosra festi a látóhatár ködbe vesző peremét. Gróf Dessewifyné, Rhédey Jeanette volt ez, abban az időben nemcsak egyik legszebb, de legszellemesebb asszony is. Áldott jó, mint egy darab kenyér és boldogtalan.

Fűredy bánatos dalai elragadták a grófnét, megszerette a csinos színészt és nem törődve a rangkülönbséggel, ami őt az egykori kovácslegénytől elválasztotta, leszállt szíve dalnokához. Ott jártak szép aztán csöndes nyári délutánokon a Svábhegy csalitjaiban. Fűredy pompás bokrétaiba kötözte a mező vadvirágait, és odarakta szép grófnéja lábaihoz, aki érte eldobott fényt, ragyogást, mindent, ami drága az asszonynak...

Fiatal, hol szomorú, hol jókedvű poéták, Lisznyay Kálmán, aki olyan volt, mint egy remekbe faragott kis etagere-figura; Székely József, Berecz Károly és mindnyájuk közt a legnagyobb, a Vadrózsa édes szavu lantosa; Tóth Kálmán, oda jártak üdülőni, inspirációt meríteni az öreg Norma-fa árnyékában, amely védősen terjesztette sátorát az ő kedves, vidám bohém legényei, asszonyai fölé.

És most majdnem vége lett az öreg fának, mint vége van régen a tulajdonképeni magyar bohém s égnék is.

Elhamvadt a vén törzsnek az a része, ahonnan egy régi pléhtábla hirdette e szókat:

Hic mortui vivunt et muti loquuntur.

(Itt élnek a holtak és beszélnek a némák.)

MINDENFÉLE.

Ifjabb Ohnet, a javithatatlan. Ohnet Györgynek, a termékeny és rendkívül sokoldalú regényírónak, akit a fiatal írók csak Monsieur Forjont-nek hívnak, sok kellemetlensége van egyetlen fiával, akiben az apától örökölt geniálitás kicsapongásokban és könnyelmű életmódban nyilvánkozik. A párisiak még emlékeznek, hogy Ohnet egyetlen fiát néhány évvel ezelőtt javítóintézetbe küldte, a melynek elhagyásakor atyja fájdalommal tapasztalta, hogy csöppet sem javult. Tizennyolcz éves korában egy idősebb varrónét vett el feleségül, amiért is az atya ismét igénybe vette a rendőrség befolyását és hatalmát. Utóbbi időben, a költői tehetséggel különben megáldott ifju egy montmartrei művészkorcsmában mint chansonnier lépett föl és meglehetősen sikert is aratott. A szigorú atya azonban nem érezte magát nagyon megtisztelve fiának sikerei által, és a rendőrség segélyével a fiatal Ohnetnak megiltották a nyilvános föllépést, mert 21-ik életévét még be nem töltötte. A nagy regényírónak bizony nem nagy szerencséje van a fiával.

Az oroszok népszámlálása. Az orosz császári központi statisztikai hivatal most adta ki a legutóbbi népszámlálás eredményét. A kimutatás szerint az ötven európai kormányzáságnak 94,215.000 lakója van, közülük 46,447.000 férfi és 47,767.000 nő. Az összes orosz alattvalók száma 126,366.000, a finnek, bukhariak, kivaiai, és külföldön tartózkodókkal együtt 126,411.000, közülük 63,253.000 férfi és 63,158.000 nő.

Maximo Gomez. Hetvennégy év terhe nehezedik Maximo Gomeznek, a kubai felkelővezérnek a vállaira, akinek olyan fontos szerepe van a spanyol-amerikai háboruban és akinek élete folytonos harc volt a spanyol kormány ellen. San Domingon született, Weyler tábornok alatt spanyol részen küzdött a sziget felkelői ellen és amikor 1868-ban Kuba felkelt az anyaország ellen, ismét felajánlotta szolgálatát. Csak amikor elutasították, csatlakozott a felkelőkhez. Ez idő óta aktív részt vett a közép-amerikai köztársaság minden háborujában és miután Maceo kibontotta Kubán a mostani forradalom zászlaját, Gomezre bízták a főparancsnokságot. Jel-szava ez: Függetlenség vagy halál.

Európa tengeri hadereje. A mostani háború időkben mindenkit érdekelni fog az európai államok tengeri hadi ereje, melyet a következő statisztika tüntet fel:

	Hajó	Ágyu	Katonák
Nagy-Britannia	467	2564	133-648
Franciaország	515	4876	61-929
Olaszország	340	1742	24-888
Oroszország	279	1795	29-845
Németország	91	1460	24-206
Ausztria-Magyarország	129	772	13-214
Törökország	66	253	14-369
Hollandia	100	674	6-918
Dánia	63	356	1-422
Svédország	58	252	5-521
Norvégia	55	203	581
Spanyolország	44	635	9-264
Görögország	41	191	3-165
Portugália	25	133	5-297
Románia	21	56	21-20
Bulgária	16	—	513

Mandátum minden áron. Camillo Ventura még néhány évvel ezelőtt nagyon rossz viszonyok közt élt és többször megtörtént, hogy a nyomor bekopogtatott az ajtaján. Egy triezzi lap szerkesztőségében ennek bizonyosságául levelet őriznek, amelyben Ventura néhány forinttal honorált írónoki állásért könyörgött. Néhány hónappal később a sorcsapásai elől Brüsszelbe menekült, ahol kis bankban a levelezői teendőket látta el. De az ember sorsa nagyon hirtelen megváltozhatik s erre a kopláló kalandorra is végre rámosolygott a szerencse. Egy szép napon Rómában látjuk Venturat, amint egy nem nagyon szép, nem is fiatal, de annál gazdagabb asszony oldalán előkelő ruhában sétálgat Róma olajfás utcáin. Az asszony régi római nemési családból származik, — egyik fivére nagy filozófus és befolyásos tagja az olasz szenátusnak — ő maga elváltan él férjétől, akinek

tudja Isten milyen sok gondot és bajt okozott. Camillo ur megösmékedett vele, barátja, majd tanácsadója lett, és az őrizetlen pillanatokat felhasználta arra, hogy a gazdag asszonyt többször hypnotizálta. Egy szép napon az asszony hátából azért a sok élvezetért, amit neki Camillo nyújtott, megajándékozta őt nyolcz millió lírát tevő vagyonával, amely összeg aztán feléhvire apadt, mert négy milliót a rokonságnak kellett belőle adni. Camillo most már kész ember. Herczegi rangot vásárolt magának, ami Olaszországban nagyon könnyen megy, Duca di Carovigno-nak nevezte magát és képviselői mandátum után vágyódik. Pietrasanta választói okos emberek, lehet velők beszélni. Templomokat, iskolát, vízvezetékét épít a városnak és ők csakugyan felkűldik követnek Monte Citorio-ba. A kamara azonban kimutatja, hogy ő nem olasz állampolgár — ezt a csekélységet Camillo kifelejtette a számításból — és a választást érvénytelennek jelenti ki. Camillo azonban nem esett kétségbe és még egyszer megválasztalta magát. A kamara azonban ismét megsemmisítette a mandátumot, mert a választási bizottsághoz sok panasz érkezett megvesztegetések miatt. A luccai büntető-törvényszék emiatt 5 évi hivatalviseléssel sújtotta és Camillo erre azzal válaszol, hogy harmadizban is megválasztotta magát képviselőnek. Ezt nevezik jellemzailárdáságnak.

A gyöngyhalászás. Whitmarsh Phelps Hubert az „Emporiumban” ismerteti a caledoniai, mexikói és az ausztráliai öblökben divatos gyöngyhalászatot, ahonnan a gyöngyöket a világ első piacára — Párisba küldik.

Egy időben két módon végezték a halászatot, még pedig benszülöttek és buvárok által. Pár évvel ezelőtt a benszülötteket könnyű szerrel rávették, hogy a halászati idény alatt néhány gazdával szerződést kössenek, mely munkájukért azután csak eleséget, dohányt, tetőtől talpig ruházatot és egy takarót kaptak.

Ezek uszó bárkákon éltek a nyár öt hónapján át és mindig ott tartózkodtak, ahol halásznok kellett; a vízbe pedig, mely 6—18 méter mélység között váltakozott, kis csolnakokról ereszkedtek le anélkül, hogy lezuhó nehezékeket használtak volna.

Minden csolnakot egy fehér emberre bízta, aki azután a csolnak orránál állva, evezővel ide-oda vezette a víz alatt levőket, míg ezek jelt nem adtak a felhúzásra. Ez pedig nap keltétől naplementéig tartott és pihenésül csakis az ebéd ideje szolgált.

Egy jó halász, midőn a kagylók bő mennyiségben fordultak elő, naponként 60—100 pár gyöngyöt is halászhattott.

Manapság e benszülött halászok kevésbbé keresettek, mert a kagylókat mély vizekben kell keresni, míg ezek az ő pusztá meztelen testükkel 18 méternél mélyebb vízben nem tudnak dolgozni.

Whitmarsh három évig tartózkodott Ausztrália nyugati partvidékén, de egyetlen egy alkalommal se látta, hogy a benszülöttek valamilyen buvárszegédeszközt használtak volna, amit azzal lehet megmagyarázni, hogy a benszülöttek különös borzalomteljes halhiedelemmel viseltetnek ezek irányában.

A legnagyobb mélység, melyben 1888-ig nagyobb mennyiségben kagylókat találtak, a 33 méter volt. Most ezeket a munkákat kizárólag fehérek és kisszámú mongolok végezik.

Ezek buvárlőzözetet használnak és ez jobban is megfelel a kényalmaknak, mert a buvár a kagylók kiválasztása végett egy, sőt két óra hosszat is a víz alatt maradhat és mélyebb vízbe is ereszkedhetik.

A halászatához általában a trabaccolo nevű bárkákat használják; ezek személyzete pedig malajak, kiket az úgynevezett „Ausztraliana” hajókkal szállítanak oda Singaporeból. E hajók még arra is szolgálhatnak, hogy folytonosan a partmenten cirkulálva, a halászokat élelmiszerekkel is ellássák, valamint, hogy a gyöngyházkagylót — mintán a halászok nem halászhathatnak kizárólag gyöngyökre — a londoni piacra szállítsák, mert ezeket igen jól, tonnáját 100—150 font sterlinggel fizetik.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(10)

Írta: CROKER M. B.

— Természetesen, hiszen a fiatal lányok nem élnek a levegőből, ruha is kell azoknak.

— Én magam készítem ruháimat.

— Eh, bolond beszéd! — mondotta botjával türelmetlenül hadonászva a plebános, — A hozzávaló anyagot csak nem maga készíti. Hogyan lehet ennyire vak a maga és családja érdekeivel szemben!

— Igaz, hogy csak egy évig tartana! — mondotta elgondolkozva a fiatal leány. — És ön igazán azt hiszi, hogy akkor cselekednék helyesen, ha a meghívót elfogadnám?

— Ebben senkisésem kételkedik.

— Csak Fee!

— Feenek nincs joga, hogy az utjába álljon és különben is az ön távozása jó lezcké lenne az ő számára. Megtanulná, hogy a saját lábán járjon és hasznossá legyen a családra. Menjen hát gyorsan haza és mondja meg, hogy elhatározta magát az utazásra. Mennél hamarabb szerez önnek a mama hajójegyet és gondoskodik utitársról, annál jobb.

Ezzel kezét szoritott Honorral a plebános és lakása felé tartott. A fiatal leány lassan hazafelé ment. Hiszen ha Fee bekegyeznék, akkor nem ellenkeznek többé az általános kívánsággal, hiszen csak egy évről van szó és...

De míg e gondolatokba elmerülve, hazafelé tartott, Fee már bele is egyezett a dologba. A plebános felesége és Jessie, Honor távollétében, ugyancsak komolyan beszéltek vele és végre sikerült őt meggyőzniök. Fee ugyanis nem tudott felelni. Banko asszony amaz állítására, hogy hiszen önként megvált volna Honoról akkor is, ha ő maga ment volna Indiába.

— És én meg vagyok győződve arról, hogy Pelham bácsi megszereti Honorót, azt hiszi, hogy — ami pedig nem igaz — mi is olyan csinosak vagyunk, mint ő és mindnyájunk érdekében tesz majd valamit. Hiszen mi minden héten kapunk tőle levelet — mondotta Jessie.

— Igen, levelet és ajándékokat! — vágott közbe jelentőségteljesen Banko asszony. — Elég nagy zsebpénze lesz és így sok csinos dolgot küldhet.

Fee sóhajtott, zsebkendőjét szeméhez emelte, de végre mégis engedett és amikor hazatérő nővére kissé ünnepélyes arccal megjelent az ajtóban, eléje sietett, átkarolta és azt mondotta: Megigérem, hogy elbocsátlak Indiába!

Még aznap elküldötték Shiraniba a levelet és Fee, hogy megmutassa, mennyire partolja most az utazást, maga vitte a levelet a postára. Azután ismét előkereste mintáit és szívvél-lélekkel hozzálátott nővére ruháinak elkészítéséhez.

VIII.

A nagy ebéd véget ért. Az utolsó selyem uszály is végig suhogott már a lépcsőkön, az utolsó kocsis is elrobogott és egy unatkozó külsejű fiatal ember, aki nagyot ásítva nyugtózott, lassan a könyvtárszoba felé handukolt, ahol már ott volt a ház ura. Ez, egy gondosan öltözködő, alacsony emberke az üres kandalló előtt telepedett le — június hónapja volt — és fogpiszkálójával foglaltoskodott.

Ez az ember — környezetéből ítélve, gazdag volt, de megjelenése nem volt előkelő, sőt ellenkezőleg, drága cipője hegyétől egész kopasz fejéig mintaképe volt a plebejusnak és szinte hihetetlennek látszott, hogy ő nagybátyja amaz arisztokrata külsejű fiatal embernek, aki épen most lépett be a szobába és lustán ereszkedett bele a karosszékre. Ami Jervis Markon, ez volt a fiatal ember neve, legelőször szembe tűnt, az épen az volt, amit a „faj” jellemző tulajdonságának mondanak. Hogy nagyon szép ember volt, ezt csak később lehetett észre venni, aminthogy csak később tudták meg azt is, hogy nem tizenkilenc éves volt, amennyinek barna szeméből és csupasz arcából ítélve tartani lehetett, hanem huszonöt éves.

— No, hála Istennek, Márk, ennek már vége van! — mondotta az öreg ur. — Gyűlölöm

a nagy ebédeket; de nénéd megköveteli azokat; az ő véleménye szerint ezekkel tartozunk magunknak és legalább jól sikerült. Az új szakács tényleg nagy nyereségnek látszik. Megkóstoltad a bouchée á la financière-t? vagy a hideg mellékételeket?

— Nem, Dan bátyám — volt az ásitásba fulladó felelet.

— Ahá, te nagyon sokat foglalkozol lady Bradiceával, te ravasz kutya. Mindenki szépségnek tartja. Hát te milyennek találod?

— Viaszbáb.

— Hát az a fiatal amerikai nő, a másik oldaladon, az kedvedre való? Pompás egy leány, nemde?

— Ez annyira jól tartott pénze emlégetésével, hogy már nem tudtam többet enni.

— Hiszen betömhetted volna a száját az én pénzemmel. De mondjad, öcsém, — mondotta az öreg ur és kezét unokaöcsése vállára tette — nem vagy te kissé blazirt? A fiatal Torrensen kívül egyetlenegy emberrel sem beszéltél. Mi volt az, amit olyan buzgón mesélt neked? Egész fül voltál.

— Elmondotta utiterveit. Ő és a fivére a jövő héten Amerikába utaznak és onnan Japán, Ausztráliába és Indiába. Bátyám, — folytatta hirtelen felállva a fiatal ember — bátyám, szeretném, ha néhány évig engem is utazni engednél. Szeretnék világot látni.

A nagybácsi egy ideig hallgatott, azután felfortyant:

— Hát ilyen butaságot beszélt neked a fiatal Torrens? Világot látni! Itt eleget látsz a világból. Mi a világ? Angolország a világ és itt mindenből a legjobb áll a rendelkezésedre: a legszebb asszonyok, a legszebb lovak, a legjobb étel és ital... Itt megakadt az öreg ur és a fiatal ember folytatta:

— A legjobb klíma.

— Eh, mit klíma, mi közöm a klímához! Ti, fiatal emberek, sohasem becsületek meg eléggé azt, ami rendelkezésetekre van. Utazni... világot látni...! Csupa ostobaság!

— Tudom bátyám, hogy a te jóvöllodből pompás dolgom van. A legszebb lovaaim vannak, pompás falkám és pénzem bőven; de utóvégre nem lehet mindig lovagolni, vadászni és azzal megelégedni, hogy bálókba és színházba menjen az ember. Ez nem az az ideál, amelyet én alkottam magamnak az életről, — felelte a fiatal ember nyugodtan. — Nekem nincs dolgom, nincs hivatásom, hiszen nem akarod, hogy katona legyek...

— Nem, gyűlölöm a katonaságot. Mire van ott kilátása a halgának, aki igájába hajtja magát? Ugy élnek, mint csavargók és mint koldusok halnak meg.

— A diplomáciai pályához nem vagyok elég okos.

— Lári-fári! Neked nem kell hivatal, nem kell más ember szájából a kenyeret kivenned. Az örökösöm vagy, ez a te hivatalod. És ami az okosságot illeti, ebből sok is van nálunk is, másutt is. A világot könnyebben lehetne kormányozni, ha ebből a portékából valamivel kevesebb lenne. Azonkívül te elég okos vagy, Oxfordban sikerrel kiállottad a vizsgát.

— Tudom bátya, hogy nagyon szerencsés ember vagyok és hogy sok ezer fiatal ember szívesen cserélné velem.

— Például Clarence — szakította féibe a nagybácsi.

— De meguntam már a londoni élet örök taposómalmát. Mindig ugyanaz, mindig ugyanazok az emberek, mindig...

— Nos öcsém, ha ezeket hallja tőled valaki, nem huszonöt, hanem nyolczvanöt évesnek fog tartani! De most divat az, hogy blazirt legyen az ember, hogy értéktelennek mondja az életet és te a divatot utánzó.

— Talán igazad van, Dan bátyám. Öszintén szólva azt hiszem, sokkal jobb volna számomra, ha szegény éhenkórásznak születtem volna és saját erőmmel és kemény munkával kellene utat törnöm magamnak. Érzem, hogy ezt meg tudnám tenni. Te is lépcsőről-lépcsőre küzdöttél magad fölfelé, bátyám; a küzdelem örömet szerzett neked és — folytatta a fiatal ember, aki felállt és hízelve az öreg ur vállára tette a kezét — én is szeretnék valamit tenni, hogy büszke lehess reám.

(Folytatás következik.)

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. április 30-án

Main table containing market data for various securities, including government bonds (I. Államadósság), bank shares (V. Bankok részvényei), and other financial instruments. It includes columns for item names, prices, and exchange rates.

Table titled 'XIII. Közlöked. vált. részv.' (Publicly traded exchange shares) listing various companies and their share prices.

Table titled 'XIV. Sorsjegyek' (Lottery tickets) listing different lottery ticket types and their values.

Table titled 'XV. Pénznemek' (Currencies) listing exchange rates for various international currencies.

Table titled 'XVI. Váltók árfolyamai (látá)' (Exchange rates of bills) listing rates for bills from various cities.

Table titled 'XVII. Határidőre kötött értékp.' (Futures prices) listing prices for various commodities and securities.

Table titled 'Lezároló árfolyamok április 27-éről' (Closing exchange rates from April 27) listing rates for various financial instruments.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. május 1-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

XVII-ik béletársulat.

Bohéme-világ

Drama 5 felvonásban. Itták: Szabó és Murger, Fordította Somori Emil.

Személyek.

Dumaine Szigeti Imre, Rodolphe Mihályfi, Marcel, ferdő Dező, Schumann, vezér Császár, Colline Gabányi, Rosolt Egressy, Baptiste, szolg Zilahy, De Rouvre Paulayné, Mimi Török I., Musette Csillag T.

Kedde 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Délután fél 8 órakor mérsékelt helyárakkal:

1848.

(Hedak utja.)

Látványos, zenés színmű, előjátékkal, II. képből. A népszínházi bizottság megbízásából írta és zenéjét szerette Verő György.

Személyek:

Felől Sándor, Vasvári Pál, Kányó József, Kakor György, Egy úri hölgy, Egy polgár, Egy hölgy, Gróf Balvány, Gróf Széchenyi, Kossuth, Eszter, Dorkó Mária, Déber, György, László, Piroska, Balta János, Anko plépiános.

Este fél 8 órakor rendes helyárakkal:

Ruha Lajtasasszony mint vendég.

Talmi hercegnő.

Eredeti operetta 3 felvonásban. Itták: Makai Emil és Kövesi A. Zenéjét szerette Könti József.

Személyek:

Dariusz, Mihabella, Goston, Margarita, Kozmir, Ivonne, Cognac báró, Rigobert, Pulgancs, paraszt, Kikéltő, Ajtónál.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Béretársulat 15. szám.

Broulik Ferencz ur vendég-fellegtel.

A bibliás ember.

Zenés színdarab 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét szerette Kienzl. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Kurátor, Mária, Magdolna, János, Mátyás, Dalnok, Antal, Frigyes, Neje, Hubertné, Jancsi, Az éjeliőr, Rogyzsedő asszony, Kolozsvári.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután fél 8 órakor mérsékelt helyárakkal:

Coullisset ur!

Böhöz 3 felv. Itták: Ernest Blum és Raoul Foché, Fordította Mihály József.

Személyek:

Coullisset, St. Castel, Gaston de Brionne, Rosine, Lucien, Louise, D'Esparville, Alfred, Annette, Baptiste, Benoît, Előjáték, Második játék, De Pontalierne.

Este fél 8 órakor rendes helyárakkal:

Mozgó fényképek.

Böhöz 3 felvonásban. Itták: Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarította: Heltai Jenő.

Személyek:

Kapor Kalmán, Mariska, Göncz Bélint, Róza, Kászár Vilma, Kájan Tibor, Menszky Boris, Ladányi Alajos, Gombos, Julia.

Homlokzat-festék-gyár. Kronsteiner Károly. BECS, III., Hauptstrasse 120. (saját házban.) Az aranyéremmel kitüntetve. Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok színtöltője.

Első magyar sport-tanintézet mint részvénytársaság. Budapest, VI., Ferencziék-tere 9. (Czirák-féle palota). Oktatás urak és hölgyek részére korékpározásban és a összes sportjelekben u. m. vívás, tornázás, lövészet, szobakorcsolyázás és táncz.

Parfumerie Royal. Budapest, Erzsébet-körút 54. Az előkelő világ legkedveltebb illatszerei. Kézápolás (manicure) és amerikai arcfürdők. Nyitva: naponta 8-8 óráig. Vasár- és ünnepnapon zárva.

Svábhegy-szálloda. Megnyitás vasárnap május hé 1-én. Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a svábhegyi szállodát bérbe vettem. Főtörökvelem lesz a szállodában lakó családoknak és uraságoknak a nyári tartózkodást a lehető legkellemebbé tenni.

Butorvevők. Nemes és Lengyel. Belváros, Egyetem-ter 5., I. em. Mű nagy butorakárában a ház lerombolás miatt butorkészletek minden áron eladtnak.

A legjobb zongorák Steinway és Sous BLÜTHNER GYULA. KIR. udv. pianogyárosok egyedülálló viselkedése. KOHN ALBERT-nál BUDAPEST, IV., Kilyó-utca 8.

Fehér ló szálloda étterme. VIII. ker., Kerepesi-ut 15. sz. Magyar, francia konyha. jó valódi borok, gyors kiszolgálás, mérsékelt árak. Estéknél kitűnő cigányzene hangversenyez. FARKAS JÁNOS, vendéglő-tulajdonos. Külöldön elsajátított szakmeretek és hosszú gyakorlat alapján készíték modern stílusban kárpitos- és díszítési munkákat.

A könyvpiac új világai! Flammarion Camille. A csillag-világ osodái. Népszerű színdarab. A magyar könyvpiac és a magyar olvasó közönség Flammarion Camille-nak, a francia költő csillagászat legkiválóbb munkájához, melynek első kiadása teljesen elfogyott, ismét hozzájut.

Gutius humoros törvényszéki harcolatát. Elegáns kiállítású kötet, sikerült művészi czimképpel. Ára 30 kr. Heltai Jenő. A hét sovány estendő. Regény. A „Kató” genialis szerzőjének legelső regénye, mely az egész magyar olvasóközönség kíváncsiságát felkeltette és nagy édeklődéssel fogadtatott.

VASS JÓZSEF. Könyvkereskedés és minta-antiquarium. Budapest, VII., Erzsébet-körút 38. Az összeg előleges beklüldése mellett bérmentve. Kimerítő árjegyzéket leszállított árú könyvekről bérmentve küldök.

Bőr- és szépség-ápolás szakorvosa. Med. univ. Dr. Révész Benő. Budapest, VIII., Kerepesi-ut 63. I. em. 24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes bőr-, ideg- és nemi bajokat. Szépségi hibákat, szeplő, anyajaj, pattanás, szemölcs, rázorr, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás, sebekszekszek szerű tanácsokkal szolgál az arc és kézápolásra.

Az Esketési Ügyvivőség. Beszerzi az esketvőhöz szükséges összes okmányokat és elvégzi az összes utakat. Kiváltás: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7. Vidékre levélben.

ÁLLATKERT. Május 8-ig mindennap láthatók A MAHDI HARCZOSAI. 40 személyből, férfiak, nők és gyermekekből álló csoport. Naponta d. u. 4 és 6 órakor bemutatják harci játékaikat és csatározásukat. Vasárnap és ünnepnap d. u. 4, 5 és 6 órakor. KATONAZENEKAR HANGVERSENYE. —Belépti díj mint rendszeren 30 kr.—

Osak fiatal embereket. érdekelhet tudni, hogy a párisi dr. Boiton Injektio Oriental más néhány napi használat után elmulasztja még a legidősebb és legelhanyagoltabb bajokait is. Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest V., Szechenyi-ter és Nagykeresztény-utca sarkán, ahol úrgengéket is tartékapható.

Üzlet-áthelyezés. Van szerencsém a n. é. közönség és t. vendém szíve tudomására adni, hogy Rézsa-tercén és Kossuth Lajos-utczában 1854-ben alapított üzleteimet be-szüntetem és Csakis Kilyó-utca 1. szám alatt összpontosítottam eszernyő és nap-ernyő árúkat. Ez alkalomból azon helyzetben vagyok, hogy nagymennyiségű nap- és eszernyőket a legjutányosabb áron adhatom. Tisztelettel. Láng Ágoston, Kilyó-utca 1. sz.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. május 1-én.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor méretekelt helyjárnak mellett:

Aranylakodalom.

1848—1898.

Látrányos alkalmi játékok nyolcz képben, dalokkal és táncokkal. Írták: Beóthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

Koltay Jenő	Molnár L.
Katalin	Hettyey A.
Béla	Kardos
Nyarády	Szentmiklóssy
Tarnay Akos	Kornyei
Emerencia	Láng
Bem tábornok	Láposi
Petőfi százados	Gabányi
Mikulák Janó	Iványi
Krausz bácsi	Sziklai
Táncsics	Kovács K.
A kormányzó	Szekely S.
Kurucz feltaláló	Hidasi K.
Pista, világegy	Ódry Z.
Boriska	Csik I.
Nikolajevics Irván	Szekely S.
Szergejevics	Szentmiklóssy

Este fél 9 órakor randes helyjárnak mellett:

Utazás egy apa körül.

Operette 5 felvonásban. Írta: Cotens és Gavault. Fordította: Fül J. és Makai Emil: zenéjét szerzte: Louis Varney.

Személyek:

Burnett	Szekely S.
Plumetné	Láng E.
Francine, Jeánya	Vilád Gizela
Diana énekesnő	Ledolcsy
Adhómar	Balla K.
Robert	Sziklay K.
Mongraphin	Hoross E.
Leopold	Ódry Zsárd
Ficratés	Hidasi K.
Sophie	Virág G.
Clarisse	Szegedi
Troupardin	Szilágyi
Criquenboent	Mátrai
Eulália	Borowszky
Gustavéné	Fehér K.

BUDAI SZÍNHÁZ.

A fekete rigó

Eredeti népszimű énekekkel 3 felvonásban. Írta: Géczy István. Zenéjét szerzte: Orbán Árpád.

Kezdeté 7 órakor.

Színházi műsorok a 24. odalon.

Vilamos tízpercenként, az államvasut felőránkint közlekedik. — Május 1-től a máv. utolsó vonatja 11 óra 05 perczkor indul Pestre. — A fő- városiak kedves kirándulókelye.

Korona vendéglő

Rákospalotán, villasor 4—5., az államvasut és a villamos mellett. — Ujonan átalakítva, elegánsan berendezve. — Ország ánykos kert-heiység. — Tágas verandák és terraszok. — Díszes nagy termek és külöszobák. — Vasárnap és ünnepnap, valamint minden este

Boldizsár Móríc

hires zenekara játszik. — A konyhára, jó ételekre és italokra különös gond van fordítva. — Kóhányai sör (a la Pilsen) mindenkor frissen csapolva.

Nagyobb társaságok, dalárdák, egyesületek szórakoztására külön helyiség. (301)

Ponios kizsoltgálás.

Olcsó árak:

Számos látogatást kér, mely tisztelettel

Ehman Lajos.

Legujabb kirándulólhely.

A kőbányai polgári sörfözde területén levő

Polgári söracsarnok.

Közlekedés a városi villamos vasutal a Rákospalotától közvetlen kocsikkal — magálólhely polgári sörfözde.

Mindig frissen csapolt sörök.

Kitűnő konyha, figyelmes kiszolgálás, alkalmi kert- és zárt helyiségek nagyobb kiránduló-társaságok számára, ugyanyúl malasztok megártására is. Mint a magyar kerékpár-szövetség vendéglője, a t. cz. kerékpárosok kedvelt gyűlőhelye. — Számos látogatást kér

tisztelettel
Leyrer János
vendéglője.

Katonai előkészítő tanintézet

Kolozsvárott.

Aki egyeres önkéntes ohajt tenni és a meghívánt képzettséggel nem bír, lépjen be az

„Önkéntes-jelöltek tanfolyama”

név alatt már hét éve fennálló intézetbe. Előképzetésnek elegendő néhány osztály. Az intézet most egyeren ujjászervezték és májusban újkurzust nyit. Bővebb felvilágosítást az igazgatóságól nyerhetni.

BUTOROK
részletfizetésre
legjutányosabb áron
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknel
Budapest, Teréz-körut 8.

Több kiállítási éremmel kitüntetve
Budapesti jalousia és ablakredőnygyár
Justus Sándor és fia
Andrássy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán.
ajánlja
gördülő faredőnyeit
accélpánttal vagy hevederrel összekötve.
szabadalmazott hengszerkezetével !!
és minden szakba vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségvetés ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

Hazai ipar.
WEIN KÁROLY ÉS TÁRSAI
szepességi vászongyárosok
ajánlják hírneves késmárki és bussóczi vászon és kamukadamast gyártmányaikat. Főraktár: Budapest, Koronaherceg-utca 8. sz. (Haris-Bazar-épület.) 857

A világhírű
CHICAGO-kerékpár
raktára csakis
BUDAPESTEN,
VII. kerület,
Erzsébet-körut 19. sz.
Perl és Löwinger.
Részletfizetésre is kapható.
Képes árjegyzék 10 kr. postabélyeg beküldése ellenében küldeti k.

Felülmulhatlanul jó arczenőcs,

mely igen hasznosan működik a szeplo, májított, borseny, hóratka és egyéb hórbajok ellen, ugyszintén az arcnak külsőb fiatalisági ösösőget szolgál, sárna szinét felváltja fehér, rózsás szin. Arczenőcsömöt hátrán használhatják tisztelt vendöm, mivel az hivatalosan megvizsgáltott és az árusítás hivatalos engedély alapján történik. Ezen arczenőcsöshöz igen szükséges és nélkülözhetlen a szinlen álltalam készített szappan. Tisztelettel

Löffler Karolin, VII., Hefelejts-utca 10. sz., II. em.
ÁRAK: Egy nagy köcsög 1 frt, egy kis köcsög 60 kr., egy drb szappan 30 kr. Az arczenőcs hasznosságát számos elismeréssel bizonyítja, melyek valam láthatók. Kapható **Török József** ur gyógyszerárában, továbbá **Fénygy József** ur „Diana” gyógyszerárában, Dob-utca és Károly-körut sarkán.
Május 1-től István-ut 3/B. sz. I. emelet.

A modern vegyészeti hatalmas haladása és az ebből származó számtalan kozmetikus készítmények sem voltak képesek a 30 éven át bevált
Dr. Lengyel Frigyes-féle Nyirfa-balzsamot
elnyomni, a legjobb bizonyíték tehát, hogy itt egy valódi, a természet által nyújtott szépitőszertülvánzó. Ezen nyirfa-balzsam egy sajátságos 80 évi gyakorlati vegyi eljárás alapján preeparáltak és csak azután jön forgalomba. Ezen folyadék hatása, hogy a bőr felelé hámjait lekántja és ez által az alsó tisztított bőr szinben és üdőségben jön napvilágra, megakasztat mindennemű kiütést, szepit, vörös foltokat és anyafoltokat, simítja a ráncos bőrt és a himlőhelyeket lassankint teljesen eloszlatja és az arcbőrnek üde és egészséges szinét kölcsönöz.
1 korsó ára használattal utasítással együtt 1.50.
A nyirfa-balzsam hatásának támogatására dr. Lengyel Frigyes-féle **Benzooszappan** ajánlatos. Egy darab ára 60 és 35 kr. Raktáron minden jobb gyógyárban. Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszeráránál Budapest, VII., Király-utca 12. sz. (287)

Hungária-káv
legkitűnőbb tápszer gyermekek és felnőttek részére a szemes kávé helyett. Mint háziszor gyomorfajok ellen sikerrel használattik. Egy kiló ára 1 frt 20 kr. utánvétellel vagy a pénz beküldéssel. Csomagolás ingyen. Kapható:
BUDAPEST,
Szalady Antal gyárosnál, VI., Andrássy-ut 80/0.
és minden nevezetesebb filszertülvánzóban. Iggyantott a legjobb hazai pótkávé a **SZALADY PÓTKÁVÉ.**

Zongorák és pianinok
A világ első gyárhál, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zongonyeinek nevezettek el, ez időben legazöldabbban vásrolhatók. 724
Keresztély mintazongora termében
Budapest, Váci-körut 21. sz.
Ócska zongorák becsereíttetnek és hangolások valamint javítások lelkiismeretesen eszközölletnek.
Váci-körut 21. sz. (Ipar udvar).

BUTOR
készpénzzel, ugyszintén részletfizetésre legjutányosabbán kapható
GONDA S.
obutraktárban 451
VII. István-tér 7. sz.

Jutalomdíjazott!
SACHS ÁRMİN-féle
első magy. cs. és kir. szabadalmazott hordozható jégsezekrény-gyár.
Budapestben. Gyár: József-körut 16. sz. és raktárhelyiség: Kerepesi-ut 40. sz., a Népszinház álfelőlőben.
Kitüntetve a nagy millenniumi éremmel.
Ajánlja ujonan szerkesztett jégkészítetett-k sör, bor, tej, víz, hus, étel stb. behűtésére, valamint tartályait fagyalt számára s gépelt annak előállítására, minden nagyságban és alakban, nemkülönbben szabadalmazott legujabb és leggyakorlatibb fémházbó és önhűző csapjatt és hordozhatósá szellettük sörhöz, melyek folyton a legnagyobb választékban raktáron tartatnak, a legolcsóbb árak mellett.
Raktár a Fleischmann-féle tejszállító kannákból eredeti árakon.
Árjegyzékek és ábrák ingyen megküldetnek.

Az ezredőves országos kiállítás alkalmával a legmagasabb kitüntetéssel: a „MILLENNIUMI DISZOKLEVELEL” kitüntetve.
EISELE JOZSEF
BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 138.
Hegesztett munkák,
Gőzkazánok, vitzisztítók, rsorvolók, csővezetők, felzárólványok

A most befejezett első sorsjátékban nálam **60.000 és 10.000 korona** nyereményeken kívül a

600.000 korona jutalomdíj

a 69686. számú sorsjegyre nyeretett és fizettetett ki.

A II. sorsjáték 6 osztályra beosztott nyereményei a következők:

1 jut. á 60000 kor.	1 nyer. á 25000 kor.
1 nyer. " 40000 "	7 " " 20000 "
1 " " 20000 "	3 " " 15000 "
2 " " 100000 "	31 " " 10000 "
1 " " 90000 "	67 " " 5000 "
1 " " 80000 "	3 " " 3000 "
1 " " 70000 "	432 " " 2000 "
2 " " 60000 "	763 " " 1000 "
1 " " 40000 "	1238 " " 500 "
5 " " 30000 "	90 " " 300 "

31700 nyer. á 200 kor., 3900 nyer. á 170 kor., 4900 nyer. á 130 kor., 50 nyer. á 100 kor., 3900 nyer. á 80 korona, 2900 nyer. á 40 korona.

50.000 nyeremény

13,160.000 korona összegben.

HUZÁS MÁR MÁJUS HÓ 11-IKÉN.

BIHARI EDE

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója

Főüzlet: Károly-körut 28, Károly-kaszárnya,

Iroda: VII. ker., Kerepesi-ut 20. sz.,

elad és szétküld az összeg előzetes beküldése mellett vagy pedig utánvétellel I. osztályú eredeti sorsjegyeket:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
6 frt	3 frt	1 frt 50	75 kr.

Minden megrendeléshez a hivatalos tervet csatolom. A húzást jegyzéket t. vezőimnek a húzás után minden további felszólítás nélkül elküldöm.

Megrendelések és pénzküldemények az irodába, Kerepesi-ut 20. sz. alá czimzendők; budapesti t. vezőim sorsjegyeket Károly-körut 28. sz. a., Károly-kaszárnya kaphatnak.

Legszerencsésebb esetben a legnagyobb nyeremény

Egy millió korona.

Szobráncz gyógyfürdő

gyomor- és májbetegnek magyar Karlsbadja. Fürdőmegnyitás május 15-én.

Ezen — maga nemében páratlan — gyógyfürdő négy ásványos forrásnak hideg sós-kénos vize biztos segítséget nyújt: mindenféle bőrbetegségekben, gyomor- és májbetegségekben, gúnyos betegségekben, csúszos ékcsigolyák háttáinaknál, daganatok, vertebvelés, szorongás, nem hajók és kérvénység ellen. A fürdőüzletben levő fürés a szeméremérendővel együtt.

A legújabb nagymérvű újítások és átalakítások ezen kútnak a rendkívül előnyös felvételét és kényelem szempontjából, valamint egyáltalában minden tekintetben olcsóvá tették, hogy a legelőkeltebb igényeket is kielégítsék a legelőkeltebb körök számára.

Zongorával ellátott közös társalgó, valamint külön férfi és női terem. Igen szép étkező helyiségek, külön konyhával s mérsékelt árakkal. A fürdő összes vízvezeték, szennyvíz sá gőzvezeték rendezettek be.

Vasuti állomás: Ungvár és Nagy-Székely, hennét kényelmes bérletessel közlekednek (174 óra.)

Ezen kútnak gyógyvíz-üvegekben több évig is megtartja győzelmét, miért is azt a beteg otthon is sikerrel használhatja. Árak: egy nagy láda 40 üveggel a 1 literes üvegekben a fürdőben 7 frt. Kisebb láda ugyanolyan 20 üveggel 4 frt. A vízszállítás is vasuti kedvezményekben részesül. Megrendelések a „Fürdőigazgatóság”-hoz czimzendők; Budapest **EDSKÉRTY L.**-nél kapható.

Fürdőidőny: május 15-től szeptember 15-ig.

Állandó fürdőorvos dr. Hussay Sándor Lajos járóorvos. — Szobráncz, 1898.

A fürdőigazgatóság.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

ruházam oly annyira van felhagyva, hogy képek vagyok e tekintetben minden kíváncsúnak eleget tenni. Áraim oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

Czugas cipő, egy darab pilling bőrből	2.50
Borjúbőr belétes cipő	2.50
Borjúbőr, kegyűbőr-szárral, elegáns	2.50
Divatós barna színű, bergsteiger cipő	4.00
Divatós barna színű czugas cipő	4.00
Divatós színi barna borjúbőr, elől taposós cipő	4.50
Divatós színi barna elől taposós cipő	4.50
Divatós színi barna félcipő	4.50
Erkelvált cipő, világosbőr vagy kegyűbőr szárral	4.50

Hölgyeknek.

Női laza czugas cipő, 16 cm. magas sajtúra cang	2.50
Kezűbőr czugas cipő	2.50
Divatós színi barna fűzős angol cipő	2.50
Divatós színi barna gombos angol cipő	2.50
Divatós színi barna elől taposós cipő	2.50
Női zongorabőr gombos cipő 10—12 gombmagas 4. — fűzős-bőrrel	4.00
Divatós színi barna félcipő	2.50
Kezűbőr regatta-cipő, kőmi való	2.50
Laszón regatta-cipő, kőmi való	2.50
Orléáni vállszék mindenféle divatos barna és színes, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-cipőkben. — Védők ruhák, téli poncsos eszközöknek több száz divatos alakúval ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel	250

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körut 6.

a New-York galériánál szemből

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson Részvénytársaság

Bevezetett részvénytőke: 10.000.000 korona.

Központi irodája és váltóüzlete: 337

Andrássy-ut 5. szám.

Fiók: IV. Koronaherozeg-utca 11. szám. Zálogház fiókok: IV. Károly-körut 18. VII. Király-utca 57. VIII. József-körut 2. IV. Zsigárd-utca, a főpostával szemben. Előleg betéteket lakarekbitéti könyvecskék és pénztárjegyek ellenében 4%-os kamattal, valamint folyózámlán (chek-számlán). — (A 10%-os betétkamatadót az üzlet fizeti.)

Lezárástól váltókat, előlegeket nyújt értékpapírokra.

Üzleti órák: **VÁLTÓÜZLETE** Üzleti órák: d. e. 1/2—1/2-ig délután 3—1/2-ig megkiszárolt teljesít mindenféle értékpapírok vételét és eladását a legelőnyösebb feltételek mellett.

BUTOR

a legszolidább kivitelben legolcsóbban kaphatók
Steinbach Sándor és Társánál
BUDAPEST,
V. kerület, Nádor-utca 17. szám.

Vér új életerőt ad!
MOSER S. Esterházy herceg volt orvosi tanácsos

Élet-Elixir-je

Általános elgyengülésnél már használat után a legmegelőzőbb, leghatásosabb és legjobban sikert eredményez; mentőszert minden betegség ellen: bámulatos hatással az előbbi természetes erőt ismét helyreállítja, felállítja az életerőt, erősíti az eszméket, szellemi ellátást, a lélek rezgését, gyorítja a közérzést, padagra fájdalmait és elhárítja ennek benyomását a belső belsőszekbe, tisztítja a gyomrot a benyúló széklettel, melyek emésztési nehézségeket, fejfájást és gyomoromlást szólnak, egyaránt leküzd a legelőnyösebb biztos forrást. Kihívítja a bélmozgást a gyomorban, jó kedvre és derűsögre élrezt.

Egy palack ára hármalmi utasítással 2 frt 50 kr., egy kis palack 1 frt 25 kr. o. é. A szétküldés az összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett a világ minden irányába pontosan megkiszárolt.

Főraktár: Török József gyógyszerész

unál Budapest, Király-utca 12. szám és minden nagyobb gyógyszerészhelyen kapható.

GUMMI

eredeti párisi gummi és halhólyag, finomság és jószág tekintetében még a legmagasabb igényeket is meghaladó, tucatonként 1, 2, 4, 5, 6, 7 és 8 forintért. **Bourts Amer.** (rövid) 3 és 4 frtért, legfinomabb női szivacsok 2, 3, 4 és 5 frt. **Női preservatívok** Hasse után 2 frt. Messinger tanár után 2 frt 50 kr darabja Suspensoriumok stb. kimerítő árjegyzék szerint. Szétküldés a legdiszkrétebbül. (697)

REIF J. BÉCS,

I., Brandstätter 3.

Praktikus teljes mintagyűjtemények urak számára 3, 4, 5 frt. Árjegyzék zárt borítékban gyenge.

25 évi, részben katonaságnál, a budapesti és bécsi kórházakban, részben magánorvos praxisban szerzett bő tapasztalatok után gyógyítja, legrövidebb idő alatt, lelkiismeretes alaposítással és biztos eredménnyel

Dr. Kajdacsy József

v. os. és kir. ezredorvos

a nemzeti betegségek elnevezése alatt összefoglalható valamennyi bántalmat, makacs nő- és bőrbetegségeket, gyengeségtől állapotokat pedig az orvosi világ által legújabb felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Elektromassage

által.

Lakik: Budapest, V., Váci-körut 4., I. emelet.

Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszolnak. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz. Nőknek külön váróterem.

Rendelés naponta 8—4 óráig és este 7—8-ig

egy nyolczad
75 kr.

Huzás már május hó 11-én! Osztálysorsjegyeket

egy fél
3 frt.

legnagyobb számválasztékban

ajánl

Budapesti takarékpénztár

országos és zálogkölcsön részvénytársaság

Osztálysorsjáték osztálya

BUDAPEST, Koronaherczeg-utca 11. sz. a főpostával szemben.

egy negyed
1 frt 50 kr.

Egy nyolczad sorsjegyért	10 frt.	Egy fél sorsjegyért	40 frt.
Egy negyed sorsjegyért	20 frt.	Egy egész sorsjegyért	80 frt.

Megrendelés legcélszerűbben postautalvánnyal történik. — Hivatalos tervezet kívánatra ingyen.

egy egész
6 frt.

Mind a hat osztályra fizetendő:

Anyák! Gyermekek!

kocsit mielőtt vesznek, tessék először megnézni, vagy képes árajegyzéket ingyen és bérmentve hoztatni az új higiénikus, fektetőre és ülőre igazítható, levehető és mosható foltszelvényes ellátott kocsikról.

BAUMANN L.
cs. és kir.
szabadalom-tulajdonos
BÉCS,
VII/2. Mühlgasse 6.

Óvakodjunk haszontalan utánzások vásárlásától, csak akkor valódi, a az oldalt látható védőjegy a kocsi padlóján be van égetve.

Magy. kir. államvasutak.

24444/1898. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszük, hogy folyó évi június hó 1-től számítottán több különféle raskulyival bíró tartánykocsit szándékozunk bérbeadni, 1—3 évig terjedő időtartamra.

Tájékoztás céljából a szerződési feltételek lényegesebb pontjai közül a következőket közöljük:

1. A tartánykocsik használatáért az évi bér tonánként o. é. 15 frtban, szóval: Tizenöt frtban van megállapítva, mely készpénzben évenként előre fizetendő.

2. Minden egyes tartánykocsinak a magy. kir. államvasutak vagy az általuk üzembe veit vasutak vonalain töltött állapotban évenként legalább 2000, szóval: kettőezer kilométert kell teljesíteni, illetve befutni.

3. A kilométer teljesítmény, valamint egyéb szerződési feltételek betartásának biztosítása céljából minden egyes tartánykocsi után az előző évi bérösszeggel egyidejűleg o. é. 100 forint, szóval: száz forint teendő le óvadék gyanánt készpénzben, vagy állami biztosítékokra alkalmas értékpapirokban.

Felhívjuk tehát mindazokat, a kik tartánykocsikat bérbevenni szándékoznak, hogy az erre vonatkozó és 50 kros bélyeggel ellátott ajánlataikat az alulírott igazgatóságához beterjeszték.

Az ajánlatnak a következőket kell tartalmaznia:

- a) a bérbevenni szándékozt tartánykocsik mennyiségét;
- b) a tartánykocsik kihasználását, illetve annak megjelölését, hogy a kocsik mily szállítmányok továbbítására szándékoltnak használatba vétetni;
- c) a bérleti időtartam meghatározását;

(Megjegyeztetik, hogy a tartánykocsik egy évnél rövidebb, illetve 3 évnél hosszabb időtartama bérbe nem adatnak.)

d) azon állomás megnevezését, a melyen a tartánykocsik tárolása kívánatik, megjegyezve, hogy csakis valamely, a magy. kir. államvasutak kezelése alatt lévő vonal-állomás lehet.

Az ajánlatok zárt borítékban a magyar királyi államvasutak igazgatóságához címezve legkésőbb folyó évi április hó 15. napjáig nyújtandók be a következő megjelölés alatt:

„Ajánlat 24444/1898. A IV. számhoz.”
Később beérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Végül hangsúlyozzuk, hogy a tartánykocsik bérbeadását illetőleg szabad rendelkezést jogunkat minden tekintetben fentartjuk.

Budapest, 1898. évi április havában.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

A legjobb magyar, német, francia és angol művek nagy választékban.
Kölcsön-Könyvtár
Alap. 1865.
Üzr. **Mandi Mórné**
Andrássy-ut 32.

MŰSZAKI IRODA.
Engelsmann
Rezső
Magánmérnök
BUDAPEST.
Múzeum-körut 15.
Elfogad
MŰSZAKI MUNKÁK
kivitelet
ALUMINUM SZABADALMA
Műszaki
KIDOLGOZÁSA.
Értékesítése

Éurópa
szálloda
BUDAPEST,
Nádor-utca 5.
Szobák
1 firtól kezdve.
Hónapos-szobák
olcsóbban
mint bárhol.

A „Miskolczi Hitelintézet” áru- és terményraktáraiban

az ezidei

VI-ik évi Gyapju-vásár

beraktározással egybekötve

1898. évi június hó 15-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

888

A „Miskolczi Hitelintézet” részvénytársaság igazgatósága.

(Utánnomást nem díjazatik.)

2 darab OLASZ vör. ker. sorsjegy,
2 „ MAGYAR „ „ „
2 „ BAZILIKA „ „ „
tehát 6 darab sorsjegy kapható
36 havi 2,25 frtos befizetés utján.
Már az első és második részlet egyszerre való lefizetése ellenében kiadom a sorozat és számmal ellátott könyvében kiállított részleteket 3 részlettel nyugtázva (tehát egy részlet ingyen), melynek dírlókában már a vevő élvezi az egyedüli játékjogot a huzásokban. Ezen sorsjegyeknek évenként 8 huzásuk van **270.000 kor. nyoreményekkel.** Játéktartam 1935 ill. 1943-ig.
Legközelebbi huzás május 1-én.
FLEISSIG SÁNDOR
bank- és váltó-üzlet
Budapest, Erzsébet-körut 2.

Finom butorok eladása.
Teljes háld-ebédő-, szalonberendezések készpénzért vagy részletfizetésre is. Tiszt urak, hivatalnokok és jobb állásban levő urak részére 50%/-ot a bevásárolt butoroknál előre, a többi meggyőzés után részletekint. Megrendelések pontosan és lekülsmeretesen teljesítetnek. Tisztelettel
OREZ LAJOS
kártyos és díszítő. Raktár és műhely József-körut 17/a.

Ajtókat és ablakokat
minden formában és nagyságban, teljesen felvasalva bár mennyi is készletből szállítanak olcsó árák mellett.
WIENER A. nádor-utca 17/a. Budapest, Üllői-ut 77
árjegyzék kívánatra.

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton N.-Váradtól 1/2, kocsin 3/4 órai távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváradra. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírt 49° C. meleg természetes hévíz javalva van: az illatok és izmok csúszó bántalmaitól, idült és különösen savas tülelti lóboltnál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvényes és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatiszusa alapon keletkeztek (ischiasnál); különös dörbajoknál, végre a női teuszervek bizonyos bajainál, különösen a méhműgötti és kövüti izmadrányoknál; beleöleg: heveny és idült gyorsmordantalmaknál, májbajok és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos: **Dr. Kazay Kálmán.**

A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 80 krtól 3 frt között változik. Gyógyterem (Coursalon) hirtapokkal és tekenstallal. Terrázkok szép kilitással. Étterem, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat **szór-fürdő, csald- és kád-fürdőkön kívül márfürdők is vannak rendszeresítve.**

Állandó kitéző zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradal.
Az éleghatár berendezett lakószobák, kád- és tuksfürdők, továbbá a Félix-fürdő eltemert 36 konyhája és pincéje késszen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket.
Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekszünk teljesen kielégíteni.
Kiváló tisztasággal.

KERNÁTS JÁNOS, bérli.

Előfizetések és hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

Budapest, VIII. ker., József-körut 65. szám.

Dr. Högyes-féle

az egész világra szabadalm. higiénikus asbasi talpatét

Egy talpmány, mely hosszú kitértek és fűrészek eredetűre hivatva van, hogy az emberi test legényesebb részét megőrjíti a meghűléstől. Nincs többé *typhus, dörzsmenyés, lábfejtés, lábgöcs, meg van védve hideg vagy meleg és lázban állás ellen az, a talpatét Dr. Högyes-féle szabadalmával.* Az asbasi talpatétet látja el. Cserében szöveteknek és kőbőrére ingerülteknek megpuhíthatatlan értékű. Az asbasi talpatét kitérteit legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. kir. kórház hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 2500 pár szállítatott. Ára párónként 1 ft 20 kr., gyermekének 10 ft. Feltűnés csakis utánvéttel. Felvilágosítások és prospektusok ingyen.

Általános Asbestárny-gyár betéti törvény Budapest, VI., Széchenyi-utca 18. — Bécs, L. Franz-Josef-utca 7.
 Ismételt kérésre készítenek. 797

L. minőségű, 400 korona értékű

kerékpár

nyerhető 1 korona áru

Mentő - sorsjeggyel.

Kisorsolják 150 darab. **Huzás májusban.**

Kapható a Közp. Mentő-Állomáson (V., Markó-utca 22. sz., I. em. 33.) és valamennyi dohánytözsdeben.

Dr. Pajor-féle vizgyógyintézet

BUDAPEST,
VIII. kerület, Szentkirályi-utca 14.
Massage, villanyozás, izzasztó kurák. 893

Nekünk bemutatott számtalan megbízható hiteles közzétartat folytatáson ezen negyed század óta fenálló orvosi-intézetet a legmegalapozottabban ajánljuk.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az énfertőtlenítés utóhatását, az elgyengült férfiak, magánfőnök, a bujákór utóhatásait, nőknél lehérőfolyást, bármennyire illiknek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és hőrbetegségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szemész- és szülészudor, v. cs. kir. oszt. főorvos

Budapest, belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám. II. emelet. Bejárát a lépcsőnél.

Nemdel naponta délelőtt 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógyszerkezelésről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön vörötarom.
Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető;

NÉPSZERŰ UTMUTATÓ.
(már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és azok észszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 ft 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 ft be-küldése mellett bérmentve, vagy 90 kr. utánvétel mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemi élet fejlődése. III. Az énfertőtlenítés és az éjeli magánfőnök. IV. Ifjú-létkor (tripper) és huzycsőfolyások. V. A bujákór (síplilis) A Asvétel. VII. Elgyengült férfiak VIII. Női magtalanság. IX. A z aviaszervek megbetegedéseinek főtünyezője: a prostitúció.

Török Attila és Társa

Évegfestési és edzési műterem

Budapest, IX., Ferencz-körút 18. szám.

Ajánlják műteremüket mindenféle évegfestési és edzési munkák elvégzésére, melyek minden kivételben készülnek a leggyorsabbtól a legbiztosabb kivitelig. Vázlatokkal és költségvetésekkel mindenkor szívesen szolgálnak. 838

A legjutányosabb árak.

Ujdonság!

a fényképezésben. Új találmányommal a villamos nagyítóknál képes vagyok következő igen olcsó árakon minden kis kép után, sőt régi, arult képek után is nagyításokat készíteni és pedig: egy fénykép **eredeti életnagyságban**, mellkép, leg-
finomabban kidolgozva, passzporttal együtt 24 ft. 24 élet-nagyságban 18 ft. 12 életnagyságban 9 ft. Kiváló fiom olaj-festmény életnagyságban 80 ft. 1/2 életnagyságban 18 ft. Aquaroll és platinó-képek legfinomabb kivitelben 4 főtől kezdve 50 főtől A fényképek ára: 12 visít-kártya 5 ft. 12 drb Cabinet-kép, egész alak 15 ft. 12 drb Makart-kép 15 ft. Képek, melyek nem felelnek meg, **felvételre nélkül** új felvételre visszacsereleltnek.

Idegenek kérésre figyelemmel kiszolgáltattak.
Tisztelettel

KALMÁR udvari fényképész, Andrassy-ut 29.

„KOLOP” kénésfürdő és gyógyviz

A kolopl kénésfürdő és gyógyviz az 1896. ezredéves kiállításon elismerő oklevéllel tün-tettetett ki. — Ugyanott az orvosi kongresszuson ngs Bókay Árpád egyetemi tanár ur, mint a legerősebb kénhidrogén vizről, nagy elismeréssel szólt, valamint a Szabad Lyceumban ngs. Hankó Vilmos tanár ur e csodás kénés hideg viznek nagy és fényes jövőt jósol.

A fürdő biztosan gyógyít mindenféle **heveny és idült csuzos bántalmakat, mindennemű he-veny és idült hőrbajokat.**

Orvosiilag rendelve van: **gyomor-, bél- és máj-bajoknál, orr-, szem-, fül és légzőszervek hurutjainál, ideg- és női bajoknál, görvélykórnaál, csontszú, görvélyes és lábfeke-lyeknél.**

A fürdő Jász-Nagykun-Szolnok megyében, **Tiaza-Súly** községben fekszik, melyben posta- és távirde-állomás van. — Prospektusok kívánatra ingyen küldetnek.

A fürdőévad kezdődik május 1-én és tart szeptember végéig.

A vizre vonatkozó megrendelések és felvilágosítások **Végyess Sándor**-hoz, földbirtokos és fürdő-tulajdonos **Kolop-fürdő**, utolsó posta **Tiaza-Súly** intézendők.

Vértess gyógyisz.-féle **keleti (792) labdacok.**

Gyenge nőknél felt szép tást formát kölcsönöznek. 1 adag 8 ft. — Kapható Vértess. nagygyár-tára, Lugoson 938 sz.

Kincsem Sportlap

egyes szám ára 5 kr.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-körút 29.

BUTOR részletfizetésre.

A fizetési feltételek következők:

Egy bevásárlási összeg	50 főtől felpénze	5 ft., a maradék havonként	4 ft.
"	100 " " "	10 " " "	8 " "
"	150 " " "	15 " " "	10 " "

A fentnevezett fizetési feltételek mellett eladók mindenféle egyszerű és legfinomabb butorokat legolcsóbb árakon, ép úgy egész berendezéseket és egyes butoradarabokat. A legújabb árjegyzéket több mint 300 képpel, 25 kr-ak bélyegben való beküldése ellenében bérmentve küldjük. — Felvilágosítást ad

NAGY JENŐ részletfőnök, butor-raktárban,
Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 2., I. em.

II. magy. kir. Szab. osztálysorsjáték

100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény
18.160.000 korona összegben, mely VII. osztálysorsjáték ki-tálpán sorsolják ki.

Főnyeremény azonosan osztásban

1.000.000 korona (egy millió)

Sorsjegyek az I. osztályhoz kerülnek

1/1	1/2	1/3	1/4	1/5	1/6	1/7	1/8	1/9	1/10
100.000	50.000	33.333	25.000	20.000	16.666	14.285	12.500	11.111	10.000

Szabó B. és Társa cégénél

Budapest, Károlyi-körút 10.

Helyszíni sorsolások, sorsjegyeket az-
tán. — Kérésre sorsjegyeket átveszt.

100.000 sorsjegy
50.000 pénznyeremény

I. huzás
folyó évi
május hó
11-én.

II. osztálysorsjáték
május hó 11-től — október 18-ig
50.000 nyeremény,
melyek közül a legnagyobb esetleg
EGY MILLIÓ
korona lehet

A II. magy. kir. szabadalmazott

Osztálysorsjátékhoz

eredeti sorsjegyeket ajánl

BOGDÁNY S.

főelárusító fővárosi sorsjegy-irodáia
BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 11. sz.

a kinél a legutóbbi I. osztálysorsjátéknál számos főnyereményt nyertek, a többek között a 25534 számú sorsjegyre

200.000

koronát.

Vidékre pontos szétküldés utánvé-tellel vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

Az első május 11-iki huzáshoz a sors-jegyek árai:

Egy egész sorsjegy	6 ft
Egy fél	3 ft
Egy negyed	1 ft 50
Egy nyolczad	75 kr

Az összes hat osztály sorsjegyeinek árai:

Egy egész sorsjegy	80 ft
Egy fél	40 ft
Egy negyed	20 ft
Egy nyolczad	10 ft

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címzett is közli a hirdetésben, vagy a világi postarészteltésként, akkor minden közlés után még 30 krajczár kiegészítéssel is fizetendő. — Csak az apróhirdetést postautalványon be kell adni, s a szöveget az utalvány aláírására kell; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beklépezni. Mindenki könyve kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő újságokban:

- I. ker., Tárnok-utca 22. özv. Balácskóczy Györgyné ügytársasága
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt Eisenbach Vilmos. fűszerkereskedése
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. Szántó Már. dohánytársasága
- IV. „ Parisch-bazár Dévai Józsefné. dohánytársasága
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám Nemcsák A. J. dohánytársasága és újságírása
- V. „ Nagykörön-utca 20. sz. Löwinger Gyula. fűszerkereskedése
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. Wall Vilmos. dohánytársasága
- V. „ Váci-körút 6. szám Morvay Janka. dohánytársasága
- V. „ Lipót-körút 22. szám Wollák Zsigmond. dohánytársasága
- VI. „ Teréz-körút 54. szám Brauer nővérek. dohánytársasága
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám Bohonoczky Emma. dohánytársasága
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám Halász Béla. dohánytársasága
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám Frensz J. dohánytársasága
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. ugyane helyeken mindenemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

LEVELÉZÉS.

- Olsavszky Lajos** nyugalmidijas kir. törvényszéki bíró Budapest, (VIII. József-körút 81.) ügyféli irodát nyitott. 1203-1
- Kis barna!** Mát igazán annyira megharagítottam? na nézzétek nem kellett volna azt olyan komolyan venni, az egész csak tréfa akart lenni. Holnap személyesen fogom magam tisztázni. Udvozli Ferkó. 3961-1
- B. . . k!** Megkapta levelem et, miért nem válaszolt? Okval- lau várom válaszáat, mert nem tudom magamat mihez tartani. Tisztelettel S. . . h. 3966-1
- Szegzárd 1896.** Örültem vágyódom utánad, tudnod édes min- denem, mikor jöhetsz el, van kitűnő hely, melyen igazán szeret örökké hú . . . 1217-1

HÁZASSÁG.

- Igen csinos** ír. hölgy óhajit idősebb úrral házasság céljából megismerkedni. Főkélek intelligenciát és finom modor. Levelek „Szerecsen fel” jelleg alatt a lap kiadóhivatalába intézendők. 3908-2
- Egy gépjárári** füzűviselő, 1500 ft évi jövedelemmel, házasság céljából óhajit megismerkedni egy csinos, előkelő családból származó hölgyvel, ki 10-12000 forint hozományjal rendelkezik. Levelek „Komoly ember” jelleg alatt e lapba intézendők. 3904-2

ÁLLÁST KERES.

- Fiatl kisasszony,** ki a kereskedelmi szakfolyamatot kitűnő sikerrel végezte, a magyar és német nyelvet teljesen bírja, és egy helybeli vállalatnál több évig volt alkalmazva, irodai állást keres. Szíves megkeresését „Magyar gyorsíró” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. 3903-3
- Fiatl leány** sürgősen keres irodai állást. Kereskedelmi szakfolyamatot jó sikerrel végezte, a gép-és gyorsírásban teljes jártassággal bír, és jelenleg alkalmazva van. Szíves megkereséseket a kiadóba kér. „Kitűnő gyorsíró” jelleg alatt. 3918-3
- Gazdatiszt.** Ké 20 éves korától gazdaságban működik jó sikerrel, s 20 évi tapasztalattal, s nagyobb gazdaságokat önállóan kezel, így minőségben alkalmazást keres azonnali helyépre. Szíves megkereséseket kérek Mohorára „Jó siker” címen. 3912-3
- Egy okleveles** gyermekkertésznő ajánlkozik előkelő családban 4-5 éves gyermekekhez. Cím a kiadóhivatalban. 3908-3
- Házvezetőnőnek** ajánlkozik egy magányos idősebb nő. A háztartás minden ágában kitűnő jártassága van. Szíves megkereséseket „Jó főnökö” jelleg alatt e lapba intézendők. 3908-3
- Földbirtokos** és bérleti iratoknak alkalmazottakat déltalannal kérésre a Magyar-gazdák társasága király-utca 70. Válaszra 15 kr. küldendő. 1213-3
- Intelligens** özvegy asszony, aki szeretni gyermekeit, és gyermekekápoláshoz ért, ajánlkozik gyermekek mellé, vagy ehhez hasonló állást szeretne. 3909-3
- Könyvelésben és levelezésben** jártas kereskedelmi akadémiait végzett fiatal hivatalnok megfelelő díjazással foglalkozást keres. 3924-3
- Egy női** ruhavarrónő, munkákeresésben. Cím a kiadóhivatalban. 3970-3
- Pénztárnoknőnek** ajánlkozik, intelligens fiatal leány, ki jelenleg is egy minőségben van alkalmazva. Szíves megkeresését „L. K. 19” jelleg alatt e lap kiadóhivatalába kér. 3923-3
- Intelligens** nő, ki a magyar, német, francia és olasz nyelveket beszéli, valamint a zongorában teljesen ki van képezve, társalgónői állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3970-3
- Eljárásitónő** állást keres czukrászda, pék vagy másféle üzletben, fiatal, 19 éves, jó házi, való leány, gyermeknek mellé mint bonze is menne. Szíves megkeresését „Szorgalmas” jelleg alatt e lap kiadóhivatalába küldendő. 3972-3

A gép- és gyorsírászatban

jártas intelligens nő, ki már hasonló minőségben alkalmazva volt, bármely irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban 3930-3

ÁLLÁST KAPHAT.

Szépírásu fiatal ember keresetkét fél napi foglalkozásra. Levelek „Másolás” jelleg alatt e lapba küldendők. 3940-4

Eljárásitónő keresetkét egy előrangú urdívat üzletbe. Azok kik ny minőségben már alkalmazva voltak előnyben részesülnek. Irásbeli ajánlatok „Dívatár” jelleg alatt a kiadóhivatalba intézendők. 3948-4

OKTATÁS.

Egy okleveles zenetárnó, néhány üres órával rendelkezvén, elvállal oktatást. Cím a kiadóhivatalban meg tudható. 3988-5

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkit is megtanítok az állami rendszer (metodus) szerint, három és házon kívül, ugyanintzen vidékre is tanítok pontos és kimerítő magyarázat után (posta fordítva). Cím a kiadóhivatalban. 3930-5

Szabászatban és női ruha varrásban alapos oktatást kaphatnak je családiból származó intelligens hölgyek. Hol megmondja a kiadóhivatal. 3974-5

Ügyes, gyors és gépirónő keresetkét egy nagyobb vállalatnál. Ajánlatokat „Ügyes” jelleg alatt a kiadóhivatalba továbbít. 3935-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

160-250 holdnyi birtokot keresek nagy kerttel, szép úri lakással a főváros és vasút közelében. 3904-6

Az Alföldön nagyobb birtokot keresek mellesb megvételre. Ajánlatok „Alföldi birtok” címen a kiadóhivatalba intézendők. 3930-6

485 osztályozott holdas tagosított birtok bérbeadó. Ország-útról vasutmentén kellemes kert-és lakóházzal, minden gazdasági épületekkel. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1217-6

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

2. emeletes bérház a Krisztina-körút legszebb pontján, 18 lakással és egy máhaly bolttal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3914-7

A Zerezyárosban egy rendkívül szép és elegáns biosztáru egreemeletes ház gyönyörű kerttel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3924-7

Elköltözés miatt óhajtom eladni újpesti házamat, mely a befektett tőke 10%-át hozza. Közvetlen a villamos megállóhely mellett a legszebb helyen épült. Cím a kiadóhivatalban. 3974-7

Egy 5 szobából álló nyaraló kerttel, Epestől vasuton egy órányi távolságra fekvéssel, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3954-7

ELADÁS.

Honvédtiszt utilla és csúró, majdnem új, olcsón eladó. Érdeklődő k írjanak a kiadóhivatalba „30” jelleg alatt. 3984-8

Könyv fizetési feltételek! Diszcs olcsó vasbutorok, gyermekokcsák, gyermekokcsák, ruganyos acélvasbutorok, ábrák és lécsír matracok, paplan és szővestűgöngyök, ág- és asztaltisztítók, kárpított fabutorok, tükrök és függőlámpák kaphatók PAPA! és NATHAN gyorsokcsák, Budapest, VI. Andrássy-ut 2. (Ponciére palota). Vidékre és helyben részletezésre is szolgálok minden árfelemlés nélkül. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. 698-9

A Külső-Váci-úton egy háromemeletes bérházat óhajtok venni, könnyű fizetési módjával mellett. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. „Bérház” címen. 3931-8

Eladó 2 kétajtós fényezett aszékény, 2 fényezett ág, 2 szalmazsák, 30 forint. Cím a kiadóhivatalban. 3908-8

Czimbalom, szép kiállítású, 60 forint eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1207-8

Alig használt, egészen jó karban levő kerékpár eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3913-8

Szóvellet behuzott diván és egy faragott kétajtós kredenz egyenként is minden áron köztöközés miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3918-8

Egy fekete, pedálos, rézbeletés, kitűnő hangú czimbalom eladó. Hétköznapoktól d. e. 12 óráig. Cím a kiadóhivatalban. 3940-8

Bösendorfer zongora teljesen jó karban jutányos ár mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3948-8

Teljesen jókarban levő „Chicago I” 87-es model-kerékpár még alig használt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3930-8

Jutányos ár mellett eladó egy még jókarban levő kerékpár. Megtekinthető 3-4 óra között. Cím a kiadóhivatalban. 3936-8

Bámulatos olcsó! I magus szőnyeg-dísz 40 forint, I magus díszm. Craynet bőr (bordó) 25 ft, I ottomán 14 ft, I hálopamtag matracokkal és fiókkal csoportból 16 ft, I háromrészes bőrdíszm. 14 ft, I háromrészes asztal-matrac 6 ft, I háromrészes tollha-matrac 4 ft, I összerakható vaságy 5 ft, I asztal szőnyeg-együttes galv. nerezsdnyelű 4 forint feléle. Kapható készpénzre vagy utánvét mellett. NATHAN Ignác kárpitos-mesternél Budapest, VII. Erzsébet-körút 25. 6721-8

Mindenemű ócska ajtók és ablakok, ineret után teljesen hófalazásra elkészítve olcsón kaphatók. Először István és fia építési asztalosoknál, Budapest, Mádor-utca 61. a Lipót-körút sarkán. 6641-8

A fővárosban egy jóforgalmu helyen egy három kompenzcs léher- és fekete, pékség, hol naponta 8 ft, ára kenyér is van forgalomban azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3932-8

Úri ház Újpesten Dob-utca 7. sz. a. a palotai állomás és két villamos vasútközéjében, 300 ft kifizelt talken minden kényelemmel megfellelően építve, 8/2 évi adómentességgel olcsón megvételre kapható. Cím a kiadóhivatalban továbbít. 397-8

VÉTEL.

Élénk forgalmu helyen levő virágüzletet keresek megvételre azonnali készpénzfizetés mellett. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. „Üzlet” jelleg alatt. 3933-9

A fővárosban

jó forgalmu helyen nagyobb pékség megvételre keresetkét. Cím a kiadóhivatalban. 3958-9

Egy jóforgalmu és nagyobb kiterjedésű fűszerüzlet megvételre keresetkét. Cím a kiadóhivatalban. 3956-9

Fali zongora (piano) jó karban levő megvételre keresetkét. Cím a kiadóhivatalban. 3718-9

KIADÓ SZOBÁK.

A Baross-utca közelében, a Szigetvári-utczában, külön álló kis garzonlakás, amely egy kétalkos csinos szobából, előszobából, külön kápukecsével, butorral, vagy butor nélkül azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3952-10

Elegánsan butorozott kétalkos utcai szoba külön bejárattal a Váci-körúton kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3969-10

Különbejáratu, butorozott szoba, fűrdőszoba, használatlul, tel- jaa kiszolgálással, havi 18 forintért kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3966-10

Tiszta, esinosan butorozott udvari szoba a Váci-körúton kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3762-10

Csinos kis udvari szoba kiadó intelligens hölgy részére. Cím a kiadóhivatalban. 3932-10

Intelligens fiatal nő, kinok szépen berendezett lakása van, keres idősebb intelligens lakótársat. Cím a kiadóhivatalban. 3790-10

Elegáns 2 ablakos utcai szoba, esinos előszobával és fűrdőszobával használatlul kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3910-10

Egy szép szoba, csinosan butorozva, esetleg teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3870-10

LAKÁS KERESTETIK.

Intelligens urnő tisztviselő 4 éves fiával a nyáron át a főváros közelében (esetleg Budán) lakást teljes ellátással szeretne, hol egyszerűsített napközben a gyermek kellő felügyelet alatt van. Ajánlatokat az ár megjelölésével pontos címre a lap kiadóhivatalába „Tiszta levegő” jelleg alatt kérek. 3708-11

KIADÓ LAKÁSOK.

Nagy helyiség 1-ső emeleten, mely egygyaterősből és több szobából áll. augusztus 1-ére, kiadó Különösen alkalmas tródnak, dívatsezonnak, mulhelynek, egyleti helyiségnek, vődeteremnek, magánlakásnak vagy nagy lakásnak. Bővebbet a kiadóhivatal után meg tudható. 3962-18

Olcsó lakás a Lipót-városban. A Vándor-utczában két különbejáratu szoba és konyhából álló lakás május 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3982-13

A Ferencz-körúton kiadó a II em. két-két ablakos utcai fűrdő, előszobából és konyhából álló lakás május 1-ére évi 460 forint. Cím a kiadóhivatalban. 3738-13

Nyári lakás Visegrádon élénk helyen propeller-hajó-állomáshoz közel egy szép kertben fekvő különlegesen és esinosan butorozott 3 szobából álló lakás egy szőnyeg, veranda és pincoz. Ár 200 ft. Cím a kiadóhivatalban. 3634-13

Nyaraló, nyaraló, verandával, május 15-ki kiadó. Ezen nyaraló egy kis fűrdőtelepen fekszik. Cím a kiadóhivatalban. 1193-13

Visegrád legszebb pontján minden kényelemmel berendezett nyaraló kiadó, mely áll 4 nagy, hátszobába, szalon, ebédlő-terem, előszoba, konyha, esztendőszoba, kamra, jégve- remből, árnyas kert a legszebb kilátással az egész szeszora 800 forint. Cím özv. Bakody Árpádné, Magyar-utca 8. 3706-18

HITEL-PÉNZ.

Amortizációs kölcsönökkel budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetlen a legrovidebb idő alatt, előkelő fővárosi intézetnél, esékely utólagos honorarium fejében. Telekióványi kivonát és kataszteri bírókij szükséges. Értekezhetai d. u. 1-8-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 390-14

Intelligens özvegynek, (kinok saját évi lakása van), mely nemcsak barát kölcsönözne 15-20 forintot rövid időre. Ajánlatokat Május 1-ig. Zeneantóniósn címre kérek a kiadóhivatalba. 1205-14

KÖNYVEK.

Eladok könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Cím a kiadóhivatalban. 1772-15

Jókat összes műveit kívánom megvenni jutányos ár mellett. Ajánlatokat a köts minőségének kitételevel Könyv 12” címen a kiadóhivatal továbbít. 3713-15

Veszek jókarban levő elsőrendű írók műveit, jutányos árban. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Készpénz fizetés” címen. 3933-15

1 frta stabil-és locomobil kazánfűtők és gőzgépezetűek vizsgájára előkészítő könyv 23 ábrával. Morvai Rezsőnél Budapest, Csángó-utca 8/A-1-em. 39. ajtó. 1221-15

KIADÓ BOLTHELYISEGK.

A kerepesi-úton egy kisebb bolthelyiség május 1-ére olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3950-17

Jrodának mulhelynek, dívatsezonnak, egyleti helyiségnek, vődeteremnek, magánlakásnak vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3962-17

KÜLÖNFÉLE.

Kitűnően és olcsón lehet átkenni egy szállodás özvegynél. Cím a kiadóhivatalban. 3454-18

Elegáns női ruhákat készit jutányos árban egy kitűnő varrónő. Cím a kiadóhivatalban. 3930-19

A legjobb magyar éleczap az „Ötökös”. Most sorra közli pompás karikatúrákban a nevezetesebb írókat és műveiket. 3932-19

6 forint készit elegáns utcai női-ruhákat egy igen ügyes szabónő. Hához is eljár napi 1 ft 50 krajczárért. Cím a kiadóhivatalban. 3958-18

Olcsón és jól lehet átkenni a VI. kerületben, naponta 4 ft ártól havi 12 forint, 2 ft 60 pecsenyével 15 forint. Cím a kiadóhivatalban. 3558-18

Elveszett Penkala Ferenczról szóló Józsa Janka névre kiállított Államvasutak pénztár-keneteli vizsga tőtelőrlő való létezését. Kérek, hogy a megtaláló a kiadóhivatalban meg tudható címre átadni könyveket. 1223-18